

*Ing. arch. Peter Krajč – autorizovaný architekt
Námestie Gen. M. R. Štefánika 5, 010 01 Žilina
Ateliér: AUT, Žitná 13, 010 01 Žilina, tel.: 041/7001053, MT: 0903669131*

Územný plán obce Čičmany

Čistopis

A/ Textová časť:

V Žiline 01/2008

Riešiteľský kolektív :

Hlavný riešiteľ
Urbanizmus
Doprava
Technická infraštruktúra
Životné prostredie
Poľnohospodárska pôda

Ing. arch. Peter Krajč
Ing. arch. Peter Krajč,
Ing. Roman Tiso
Július Leštach, Karol Kollár
Ing. arch. Peter Krajč
D. Tomanová

obsah

A) ZÁKLADNÉ ÚDAJE	4
a) Dôvody na obstaranie územného plánu obce Čičmany	4
b) Hlavné ciele riešenia	4
c) Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu obce	5
B) RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU	7
a) Vymedzenie riešeného územia	7
b) Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu (ZaD ÚPN VÚC)	9
c) Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce	13
d) Širšie vzťahy a záujmové územie	19
e) Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania	21
f) Návrh funkčného využitia územia obce	24
g) Návrh riešenia bývania občianskeho vybavenia, výroby a rekreácie	25
h) Vymedzenie zastavaného územia obce	34
i) Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov	35
j) Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami, civilne ochrany	38
k) Návrh ochrany kultúrnych hodnôt a ochrany prírody a tvorby krajiny v rátane prvkov úses	40
l) Návrh verejného dopravného a technického vybavenia	49
m) Koncepcia starostlivosti o životné prostredie	65
n) Vymedzenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov	68
o) Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu	69
p) Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde	69
q) Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska ekologických, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov	70
r) Návrh záväznej časti	72
C) DOPLŇUJÚCE ÚDAJE	93
D) DOKLADOVÁ ČASŤ	94

A) ZÁKLADNÉ ÚDAJE

a) Dôvody na obstaranie územného plánu obce Čičmany

Rozhodujúcim dôvodom pre obstaranie územného plánu obce Čičmany je absencia zodpovedajúceho základného územno-plánovacieho nástroja pre sústavné, komplexné a dlhodobé riešenie priestorového a funkčného využívania územia obce Čičmany v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.

Potreba územného plánu obce sa javí akútna aj z titulu transformácie ekonomických aktivít na území obce, aj v súvislosti s realizáciou pozemkových úprav a aj z hľadiska zachovania a dotvárania systému i jednotlivých prvkov miestneho územného systému ekologickej stability.

V konečnom dôsledku územný plán obce pomáha formovať základnú víziu postavenia obce.

Doteraz spracovaná resp. schválená či neschválená relevantná územno-plánovacia dokumentácia, vzťahujúca sa na sídlo Čičmany, je vzhľadom na dobu svojho spracovania (pred r.1990) a obsah spracovania pre potreby obce prakticky nepoužiteľná. Môže slúžiť len ako napr. študijný, historický a námetový zdroj.

Spracovaniu tohto ÚPN predchádzala realizácia prípravných prác obstarávateľa a vypracovanie prieskumov a rozborov územia ako I. fázy prípravy nového územného plánu. Na základe prieskumov a rozborov územia a krajinno-ekologického plánu ako i ďalších svojich požiadaviek v spolupráci s príslušnými orgánmi samosprávy a štátnej správy bolo spracované a schválené zadanie pre vypracovanie ÚPN – O Čičmany. V roku 2006 bol spracovaný návrh ÚPN, ktorý bol pripomienkovaný v roku 2007 a po vyhodnotení pripomienok dopracovaný do tejto podoby.

b) Hlavné ciele riešenia

Obec Čičmany nemá v súčasnosti k dispozícii variabilnú verziu rozvojového programového dokumentu v strednodobom horizonte. Z hľadiska územno-plánovacieho resp. urbanistického nemá ešte definovanú „víziu“ svojho postavenia a úlohy obce v systéme osídlenia v horizonte najbližších 15-20 rokov. Jej hrubé obrysy však možno identifikovať v prieniku záväzných výstupov z územno-plánovacej dokumentácie vyššieho stupňa (aktualizovaný ÚPN – VÚC Žilinského kraja) a sumáru celo-obecných príp. parciálnych požiadaviek (prieskumy a rozborov územia pre účely tvorby územného plánu obce).

Záväzné časti aktualizovaného ÚPN – VÚC sú však viac záväznými zásadami a pravidlami, ktoré treba v riešení ÚPN – O aplikovať. Prieskumy a rozborov poslúžia hlavne pre detailnejšie koncipovanie problémov zadaní.

Na základe týchto dokumentov možno z hľadiska potrieb územného plánu ako ciele v rozvoji územia obce Čičmany uviesť nasledovné:

- obec má byť vidieckym sídlom v zázemí osídlenia miest Žilina a Rajec so všetkým štandardom základnej občianskej a technickej vybavenosti, zodpovedajúcim takémuto druhu sídla v systéme osídlenia zázemia miest Žiliny a Rajca s vyššou kvalitou životného prostredia, ako môžu dosiahnuť intenzívnejšie urbanizované územia miest k r.2020,
- obec má byť súčasťou sídelných zoskupení tuzemského i cezhraničného charakteru do ktorých vkladá okrem iného svoj potenciál pre cestovný ruch, turistiku ako svoj kultúrnohistorický rozmer (ľudová architektúra),
- na území obce treba viac „udomáčiť“ kultúrnohistorickú dimenziu chotára, ktorej „konzumentom“ bude nielen trvale bývajúce obyvateľstvo, ale aj návštevník, turista či prechodne bývajúci klient chalúp, chát, penziónov,
- treba mať v území dostatok pracovných príležitostí na podklade diverzifikovanej ekonomiky založenej na miestnych prírodných, materiálnych, historických a ľudských zdrojoch,
- ochrana a tvorba prírodného prostredia ako súčasť kvalitného životného prostredia je predpokladom pre rozvoj cestovného ruchu a turizmu,

- rozvoj cestovného ruchu, rekreácie a turizmu musí byť systematický a koordinovaný s okolím (región, susediace obce).

Urbanisticky to znamená, že primárnou funkciou územia obce zostane funkcia bývania, ku ktorej sa pridruží v území funkcia ochrany prírodného prostredia a funkcia rekreácie, CR, turizmu, ktorá však môže na vhodných miestach dokonca prevládať nad obytnou funkciou ako odraz využívania dochovaného či doplneného stavebného fondu či prírodných daností.

Pozdvihnutie rekreačnej funkcie v konečnom dôsledku by malo byť zdrojom výraznejšej zamestnanosti a ekonomického profitu obce, podnikateľov, občanov.

Rozvoj diverzifikovaného výrobného potenciálu asi neprekročí rámec sekundárneho až terciérneho postavenia funkcie výroby v podmienkach obce.

Územný plán obce Čičmany obsahuje :

A. Textovú časť :

B. Výkresovú časť :

1. Širšie vzťahy	1:50 000
2. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia dopravy, ochrany prírody a tvorby krajiny (celé katastrálne územie)	1:10000
3. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia	1:2000
4. Výkres verejného dopravného vybavenia	1:2000
5. Výkres riešenia verejného technického vybavenia...	1:2000
6. Výkres budúceho možného použitia poľnohospodárskej pôdy (príp. LP) na stavebné a iné zámery	1:2000

Pri spracovaní návrhu ÚPN boli použité tieto podklady :

- Zadanie pre vypracovanie územného plánu obce Čičmany (Ing. arch. V. Barčiak, 11/2005)
- Prieskumy a rozbor (Ing. arch. P. Krajč, 2004)
- digitálny polohopis vo formáte CDR transformovaný zo skenovaných máp
- výškopis – digitalizovaný z mapových podkladov v m 1:10 000
- Štátne mapy odvodené v mierke 1:5000.
- základné mapy Slovenska v mierke 1:10 000, 1:25000 – skenované - formát TIF, JPG
- ÚPN VÚC Žilina, 1998 (Ing.arch. Kropitz, Ing. arch. M. Pivarčí)
- Regionálny územný systém ekologickej stability krajiny, okres Žilina (aktualizovaný v r.2007)
- Zásady pamiatkovej starostlivosti pre PRLA Čičmany – ŠÚPS – OP Bratislava (r. 1981, aktualizované v roku 2007)
- Pasport chalupníckej rekreácie – ÚHA Žilina, r. 1990
- súpis parciel evidencie nehnuteľností – nebol k dispozícii
- súpis vydaných územných rozhodnutí a stavebných povolení – nebol k dispozícii
- Sčítanie ľudu, domov a bytov z roku 2001
- Súpis pamiatok na Slovensku (1967)
- konzultácie s organizáciami a správcami sietí
- krajino-ekologický plán, 2004, RNDr. Pavel Auxt
- Vlastivedný zborník Považia VI (1964)
- Čičmany – monografia, Eva Munková a kol. (1992)

c) Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu obce

Čičmany mali doposiaľ spracovanú a schválenú následnú územnoplánovaciu dokumentáciu:

- **Základný upravovací plán Čičmany**, Ing. Ladislav Bittšanský, Žilina, 07/1949 - schválený, zachoval sa výkres v M=1:2 000. Tento povojnový regulačný plán navrhoval podstatné rozšírenie zastavaného územia obce o nové zábery plôch s novou dopravnou kostrou, ktorá by však bola v danom teréne ťažko realizovateľná. Podľa tohto plánu bola realizovaná len výstavba rodinných domov nad kaštieľom (9 pozemkov).

- **Smerný územný plán Čičmany - predbežný návrh**, IPOS Žilina, 1969-neschválený, zachovala sa len textová časť. Koncepciu rozvoja obce postavil na týchto podmienkach a predpokladoch:
  - Čičmany ako nestredisková obec je z národopisného hľadiska mimoriadne vzácna a preto navrhuje spôsoby záchrany hodnôt miestnej hmotnej a duchovnej kultúry
  - Čičmany sa stanú strediskom pamiatkovej starostlivosti širšej oblasti (Ďurčina, Rajecká Lesná, Fačkov, Zliechov, Valaská Belá)
  - Čičmany sa stanú strediskom zimnej a letnej turistiky
- **ÚPN SÚ Čičmany**, URBION Bratislava pracovisko Žilina - koncept, Ing. arch. P. Čerňanský, 10/1988 -neschválený.

Uvedené dva koncepty územnoplánovacej dokumentácie neboli schválené, pretože v tej dobe nebolo možné zosúladiť protichodné záujmy vodohospodárske, ochrany prírody, ochrany pamiatok, pôdohospodárstva a rozvoja cestovného ruchu .

Pre územia regiónu je základným dokumentom pre koncepčné riadenie ÚPN VÚC Žilinského kraja aktualizovaný v roku 2005.

Doteraz spracovaná resp. schválená či neschválená relevantná územnoplánovacia dokumentácia, vzťahujúca sa na sídlo Čičmany, je vzhľadom na dobu svojho spracovania (pred r.1990) a obsah spracovania pre potreby obce prakticky nepoužiteľná. Môže slúžiť len ako napr. študijný, historický a námetový zdroj.

B) RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU

a) Vymedzenie riešeného územia

V súlade s platnou legislatívou riešeným územím územného plánu obce Čičmany je celé administratívne územie obce Čičmany, t.j. kataster obce Čičmany. Znamená to, že hranicami riešeného územia ÚPN – O je katastrálna hranica obce Čičmany s nasledovnými susediacimi obcami:

- na severe až severovýchode: s obcou Fačkov (okr.Žilina),
- na východe: s obcou Tužina (okr.Prievidza),
- na juhu až juhozápade: s obcou Valaská Belá, k.ú. Gápel (okr. Prievidza), a s obcou Zliechov (okr.Ilava),
- na západe až severozápade: s obcou Pružina, k.ú. Pružina a k.ú. Briestenné (okr.Považská Bystrica).

Územie vymedzené katastrálnou hranicou obce je riešené v M 1 : 10 000. Zastavané územie obce a príslušné územie k nemu je riešené aj v mierke 1 : 2 000. Vymedzené riešené územie má výmeru **2561** ha. Predmetom riešenia nie je len koncentrované osídlenie obce, ale aj rozptýlená krajinná štruktúra so svojím príslušiacim okolím ako aj extravilánové prírodné poľnohospodársko-lesné územie ohraničené hranicou katastrálneho územia obce Čičmany.

a.1) Charakteristika riešeného územia

Základné údaje, charakterizujúce riešené územie:

– plocha riešeného územia)	2561,0585 ha
– z toho poľnohospodárska pôda	911,0887 ha
– z toho lesy	1561,3343 ha
– vodné plochy	10,9818 ha
– zastavané plochy	58,2297 ha
– ostatné plochy	19,4240 ha

a.2) Vplyv krajiny na urbanistickú štruktúru

Morfológia krajiny determinovala využitie územia z hľadiska najoptimálnejšieho funkčného určenia, ktoré sa prenieslo aj do urbanistickej štruktúry. Najvýraznejšie sa prejavil potok a terasy tvorené eróziou toku. Svoju úlohu pri formovaní zohrala aj orientácia a poloha založenej urbanistickej štruktúry, kde sa uplatnil v minulosti princíp využitia oslnených svahov na poľnohospodársku činnosť a menej oslnených na bývanie. Dostupnosť k vode hrala tiež dôležitú úlohu pri formovaní obce, pričom sa dbalo aj ochranu územia pred povodňami. Udržiavanie lúk a pasienkov nad obcou bolo prirodzenou ochranou pred povodňami. Mozaikovitité členenie krajiny sa po kolektivizácii potlačilo, ale napriek tomu je ešte možné určité relikty krajiny nájsť v polohe s menšou intenzitou poľnohospodárskeho využitia. Poľnohospodárstvo je v súčasnosti na ústupe a krajina je zanedbaná, čím dochádza k degradácii pôdy a množeniu samonáletov. Vďaka podnikateľským subjektom, ktoré sa starajú o využitie krajiny pre chov oviec, a zabezpečujú aspoň kosenie lúk je proces postupného zalesňovania spomalený.

a.3) Sumarizácia negatívnych javov v území podieľajúcich sa na znížení kvality životného prostredia:

- chýba kanalizácia

- neupravené niektoré miestne komunikácie – povrchy, výškové a šírkové parametre
- domové kúreniská na tuhé palivá vo vykurovacom období
- drobný výskyt odpadov v miestom toku
- nedostatok pracovných príležitostí
- prestárle obyvateľstvo obce bez perspektívy prirodzeného rastu (index vitality = 20)

a.4) Sumarizácia pozitívnych javov v území: podieľajúcich sa na zvýšení kvality životného prostredia:

- čisté ovzdušie bez emisií a imisíí
- kvalitné okolité prírodné prostredie bohaté na lesné porasty
- likvidácia komunálnych odpadov na regionálnych skládkach
- prírodné danosti katastra sídla – lesné porasty, lúky – CHKO Strážovské vrchy, malebnosť okolitej krajiny
- dostupnosť k sídlu Rajec (20 min.)
- dobrá väzba na diaľnicu D1 (Ilava – v lete)
- väzba na železničnú dopravu Rajec (20 min.)
- potenciál pre rozvoj rekreácie, turistiky a cestovného ruchu, bývania, športu, hipoturistiky, cykloturistiky
- atraktívne kultúrne pamiatky – maľované drevenice – poznávací turizmus
- lyžiarske stredisko Javorinka (TJ Mier Rajec) – vleky, zjazdovky, dobré snehové podmienky

a.5) Urbanistická štruktúra

Obec Čičmany sa nachádza v Strážovskej hornatine pri prameňoch Rajčanky, v závere Rajeckej doliny 40 km južne od Žiliny, v nadmorskej výške 655 m. Administratívne patrí obec do okresu Žilina.

Domy boli zrubové, kryté šindľom, na fasádach s ornamentálnou maľovkou. Pôvodná zástavba obce bola nepravidelná, nie veľmi zahustená, pozostávala z poľnohospodárskych usadlostí, ktoré boli otvorené, oplotené bývali len záhradky, ktoré sa nachádzali pri dome, aby tam nemala prístup hydina a dobytok. Uzatváranie dvorov plotmi a brámkami sa začalo praktizovať až po výstavbe nových domov po požari r. 1921. Dlhé dožívania veľkorodinného spôsobu života sa odzrkadlilo na zvláštnom dispozičnom a funkčnom riešení pôvodnej ľudovej architektúry: je to dispozičný typ prízemnej, v zásade trojpriestorovej stavby so zadnou komorou predelenej na dve jednotky a typ dvojpodlažného pavlačového domu, kde je okrem zadnej komory aj komora v hornej časti domu (na skladovanie i spávanie). Prízemné domy využili na komory podkrovie. Rodiny bývali v prednej, tzv. čiernej izbe s ohniskom a pecou. Voľne unikajúci dym pod povalou si vyžiadal zvýšenie konštrukcie izby. Pôvodne valbové stechy, neskôr v prízemných typov domov rôzne druhy štítových striech s podlomenicou, niekedy s kabrincom, čo umožňovalo osvetlenie podkrovia.

Dominantou obce je kostol, centrom je priestor pred obecným úradom a obchodom. Kostol Nájdenia sv. Kríža (kat.), barok. z roku 1669, postavený na základoch staršej stavby - pravdepodobne zvonice s modlitebňou.

Kaštieľ barok.-klasicist. z konca 18.stor. Budova obdĺžnikového trojtraktového pôdorysu, v priečelí s priebežnou stĺpovou arkádou.

V súčasnosti je tvár obce doplnená novšími stavbami väčšinou 1-2 podlažnými dvojtraktovými, murovanými, so sedlovými strechami. Za hranicami intravilánu sú situované lúky a pasienky, ktoré vo vyšších polohách prechádzajú do lesov. Výrazným a dominantným krajinným prvkom je Javorinka s typicky odlesneným priestorom lyžiarskej zjazdovky, kontrastujúcej s ihličnatými masívmi lesa. Pasičky a lúky Čičmianskej kotliny obklopuje veniec vrcholov porastených lesmi. Odlesnené časti vytvárajú dynamicky sa meniaci krajinný priestor.

Juhovýchodným smerom od obce sa nachádza osada Vrchovany (Malé Čičmany), ktorá bola do 50 rokov 20. storočia obývaná a využívaná poľnohospodársko-obytná usadlosť.

b) Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu (ZaD ÚPN VÚC)

Na riešené územie územného plánu obce Čičmany sa bezprostredne vzťahujú nasledovné záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia:

1. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry:

- 1.4 zabezpečovať rozvojovými osami na území Žilinského kraja pozdĺž komunikačných prepojení medzinárodného a celoštátneho významu sídelné prepojenia na medzinárodnú sídelnú sieť, ako aj konzistenciu a rovnocennosť rozvojových podmienok s ostatným územím Slovenskej republiky,
- 1.8 podporovať vznik a posilnenie suburbánnych pásiem okolo miest Žilina, Martin, Čadca, Liptovský Mikuláš, Ružomberok a Dolný Kubín,
- 1.9 podporovať ako ťažisko osídlenia najvyššej úrovne žilinsko – martinské ťažisko osídlenia ako aglomeráciu celoštátneho a medzinárodného významu s významným postavením v Euroregióne Beskydy zahŕňajúcom prihraničné územie styku troch štátov: SR, ČR a PR,
- 1.16 vytvárať podmienky pre budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej štruktúry
- 1.16.3 podporovať ako rozvojové osi tretieho stupňa:
rajeckú rozvojovú os: Žilina – Rajec,
- 1.17 napomáhať rozvoju vidieckeho priestoru a náprave vzťahu medzi mestom a vidiekom na základe nového partnerstva založeného na vyššej integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka nasledovnými opatreniami:
- 1.17.1 vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka,
- 1.17.2 podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,
- 1.17.3 zachovať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko – priestorové prostredie,
- 1.17.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráam, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,
- 1.20 rešpektovať existenciu pamiatkovo chránených historických sídelných a krajinných štruktúr, a to najmä lokalít svetového kultúrneho dedičstva, archeologických nálezov, pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón, areálov historickej zelene, národných kultúrnych pamiatok, lokalít tvoriacich charakteristické panorámy chránených území, národnú sústavu chránených území v príslušnej kategórii a stupni ochrany a medzinárodne chránených území (ramsarské lokality, lokality NATURA).

2. V oblasti sociálnej infraštruktúry:

riadenia sociálnych služieb a rozširovať ich sieť v závislosti od k

- 2.5 zriaďovať zariadenia sociálnych služieb a rozširovať ich sieť v závislosti od konkrétnych potrieb občanov
- 2.10 podporovať malé a stredné podnikanie v oblasti zdravotníctva a to najmä v územiach vzdialenejších od sídelných centier
- 2.12 riešiť nedostatočné kapacity zariadení sociálnej starostlivosti a ich zaostalú materiálnotechnickú základňu v regiónoch,
- 2.13 podporovať rovnomerne prevádzku a činnosť existujúcej siete a rozvoj nových kultúrnych zariadení v regiónoch ako neoddeliteľnej súčasť existujúcej infraštruktúry a kultúrnych služieb obyvateľstvu.

3. V oblasti rozvoja rekreácie, turistiky, cestovného ruchu a kúpeľníctva:

- 3.1 vytvoriť...regionálny a miestny funkčno-priestorový subsystém turistiky a rekreácie v súlade s prírodnými a civilizačnými danosťami kraja, ktorý zabezpečí každodennú a víkendovú rekreáciu obyvateľov...,
- 3.4 preferovať kvalitatívny rozvoj a vysokošandardnú vybavenosť pre horský turizmus, klimatickú liečbu a vrcholové športy na území Tatranského národného parku, Národného parku Nízke Tatry, Národného parku Malá Fatra a Národného parku Veľká Fatra, v kapacitách stanovených podľa schválených územných plánov obcí a podľa výsledkov posudzovania v zmysle zákona č.24/2006 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie; v chránených krajinných oblastiach Kysuce, Strážovské vrchy a Horná Orava podporovať aj kvantitatívny rozvoj budovania vybaveností pre turistiku v mestách a vidieckych sídlach,
- 3.7 dobudovať na medzinárodných cestných trasách E-50, E-75 a E-77 zariadenia na zachytenie a využitie turistického tranzitu na území kraja budovaním motoristických a cyklistických trás a okruhov cez Rajeckú kotlinu, Turiec a Liptov; realizovať úseky Malého tatranského okruhu a Veľkého tatranského okruhu, prípadne ďalších medzištátnych okruhov, ktoré prebiehajú územím kraja.

4. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany pôdneho fondu, ochrany prírody a krajiny a ochrany kultúrneho dedičstva:

- 4.1 rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability kraja a ich funkčný význam v kategóriách,
  - 4.1.2 biocentrá nadregionálneho významu...Strážov,
  - 4.1.3 biocentrá regionálneho významu podľa schváleného územného plánu,
- 4.2 rešpektovať podmienky ochrany prírody v súlade so schváleným národným zoznamom území európskeho významu,
- 4.3 dodržiavať pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability podmienky
  - 4.3.1 pre chránené územia (vyhlásené a navrhované na vyhlásenie) podľa osobitných predpisov o ochrane prírody a krajiny, kategórie a stupňa ochrany,
  - 4.3.2 pre lesné ekosystémy vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane lesov v kategóriách ochranné lesy a lesy osobitného určenia,
  - 4.3.3 pre poľnohospodárske ekosystémy vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane poľnohospodárskej pôdy v kategóriách podporujúce a zabezpečujúce ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty),

- 4.3.4 pre ekosystémy mokradí vyplývajúce z medzinárodných zmlúv a dohôd, ktorými je Slovenská republika viazaná,
- 4.3.5 pre navrhované chránené vtáčie územia a dodržiavať ochranné podmienky, stanovované samostatne osobitným predpisom pre každé chránené vtáčie územie,
- 4.3.6 pre navrhované územia európskeho významu a zosúladiť spôsob ich využívania tak, aby nedošlo k ohrozeniu predmetu ochrany
- 4.4 zachovať prirodzený charakter vodných tokov zaradených medzi biokoridory, chrániť jestvujúcu sprievodnú vegetáciu a chýbajúcu vegetáciu doplniť autochtónnymi druhmi,
- 4.6 stabilizovať spodnú hranicu lesov a zvýšiť ich biodiverzitu ako ekotónovú zónu les-bezlesie,
- 4.7 podporovať extenzívne využívanie podhorských častí s cieľom zachovať krajinárske a ekologicky hodnotné územia s rozptýlenou vegetáciou,
- 4.9 zabezpečiť revitalizáciu regulovaných tokov s doplnením sprievodnej zelene,
- 4.12 rešpektovať poľnohospodársku pôdu a lesnú pôdu ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja..., osobitne chrániť ornú pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, ornú pôdu (hydromelioračné zariadenia)....,
- 4.16 zabezpečiť vypracovanie projektov Miestneho územného systému ekologickej stability...prednostne...:
  - 4.16.11 ....Čičmany
- 4.17 rešpektovať zásady rekreačnej funkcie krajinných celkov a limity rekreačnej návštevnosti podľa schválených územných plánov obcí, aktualizovaných územnoplánovacích podkladov a dokumentov a koncepcií rozvoja jednotlivých oblastí kraja a obcí v záujme trvalej a objektívnej ochrany prírodného prostredia Žilinského kraja,
- 4.19 zabezpečiť ochranu prirodzených ekosystémov podporou rozvoja komplexnej vybavenosti (vrátane zvyšovania lôžkových kapacít v ochranných pásmach národných parkov) a taktiež rozvojom obcí v podhorských oblastiach s dôrazom na vyzdvihnutie miestnych zvláštností a folklóru. Uvedenú vybavenosť riešiť komplexne s dôrazom na limity prírodných zdrojov,
- 4.20 vymedziť hranice zátopových území vodných tokov v ÚPD obcí za účelom ochrany priestoru riečnych alúvií pre situácie vysokých vodných stavov a ochrany biotických prvkov a ich stanovišť v alúviách vodných tokov,
- 4.21 zabezpečiť pri ochrane pamiatkových území ich primerané funkčné využitie, zachovanie, údržbu a regeneráciu historického pôdorysu a parcelácie, vylúčenie veľkoplošných asanácií, zachovanie objektovej skladby, výškového a priestorového usporiadania objektov, uličného parteru, zachovania charakteristických pohľadov, siluety a panorámy, rešpektovanie historických a architektonických dominánt, zachovanie archeologických nálezísk.

5. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

- 5.7 **Infraštruktúra cyklistickej dopravy**
  - 5.7.1 chrániť územný koridor a realizovať sieť cyklomagistrál (cyklistické trasy celoštátneho významu) v nasledovných trasách a úsekoch:
    - e)Rajecká cyklomagistrála, v trase cyklistických komunikácii mesta Žiliny Žilina/Budatínsky zámok – Žilina/Solinky, v trase telesa cyklistickej komunikácie Žilina/Solinky – Žilina/Bytčica – Lietavská Lúčka – Rajecké Teplice – Rajec, v trase cesty I/64 Rajec – Fačkov, v trase cesty III/518018 Fačkov – Čičmany, v trase lesnej cesty Čičmany – Javorinka – hranica Žilinského a Trenčianskeho kraja (pokračovanie po lesnej ceste a ceste III/51822 Tužina ako Hornonitrianska cyklomagistrála), prepojenia Rajeckej cyklomagistrály s Vážskou cyklomagistrálou v trase cesty II/517 Rajec – Domaniža – Považská Bystrica

a v trase cesty III/518018 Čičmany – hranica Žilinského a Trenčianskeho kraja – Zliechov – Ilava – Pruské.

6. V oblasti vodného hospodárstva

- 6.1. rešpektovať z hľadiska ochrany vôd
  - 6.1.1 ochranné pásma vodárenských zdrojov
  - 6.1.2 chránené vodohospodárske oblasti Beskydy-Javorníky, Nízke Tatry -východná časť, Nízke Tatry - západná časť, Veľká Fatra, Strážovské vrchy
- 6.5. podporovať rozvoj miestnych vodovodov v obciach a ich miestnych častiach s nedostatočným zásobovaním pitnou vodou, mimo dosahu SKV
- 6.6. postupne znižovať zaostávanie rozvoja verejných kanalizácií s čistiarňami odpadových vôd za rozvojom verejných vodovodov výstavbou ČOV v rozhodujúcich zdrojoch znečistenia, výstavbou skupinových kanalizácií s využitím kapacít jestvujúcich ČOV, výstavbou skupinových kanalizácií s ČOV s prioritným riešením v obciach ležiacich v OP vodárenských zdrojov, OP prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd, CHVO a povodí vodárenských tokov,
- 6.7. prednostne zabezpečiť výstavbu týchto stavieb:
  - 6.7.2. z hľadiska ochrany vôd:
    - t) Čičmany, kanalizácia a ČOV.
- 6.8. podporovať rozvoj kanalizácií a ČOV v obciach a miestnych častiach, ktoré nie je možné riešiť formou skupinových kanalizácií.

7. V oblasti nadradenej energetickej infraštruktúry:

- 7.1 zohľadniť ekologické a ekologické hľadiska – pri zabezpečení územia energiami a vytvárať efektívne diverzifikované systémy energetického zásobovania kraja
- 7.13 vytvárať priaznivé podmienky na intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike,
- 7.14 podporovať a presadzovať v regióne ŽSK s podhorskými obcami, využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, MVE a pod.) pre potreby obyvateľstva a služieb,
- 7.15 znižovať energetickú náročnosť objektov (budov) z hľadiska tepelných strát.

8. V oblasti odpadového hospodárstva:

- 8.1 zabezpečiť postupnú sanáciu a rekultiváciu nevyhovujúcich skládok odpadov a starých environmentálnych záťaží do r.2005,
- 8.4 zneškodňovanie nevyužitých komunálnych odpadov riešiť prednostne na zabezpečených regionálnych skládkach odpadov v obciach určených v územnom pláne.

II.ČASŤ VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou záväzných regulatívov sú tieto:

1. Stavby na sledovanie stavu životného prostredia – sieť sledovacích, dokumentačných a výskumných staníc /stanovišť/ v blízkosti, resp. v areáloch nadregionálnych biocentier a biokoridorov a lokalít medzinárodného významu.

2. Dopravné stavby

2.5 dopravné stavby cyklistickej dopravy

2.5.1 výstavba cyklomagistrál na segregovaných komunikáciách, *Rajecká cyklomagistrála Žilina – Rajec, Kysucká cyklomagistrála Krásno nad Kysucou – Nová Bystrica, Donovalská cyklomagistrála Ružomberok – hranica Žilinského a Banskobystrického kraja.*

3. Technická infraštruktúra

3.1 vodohospodárske stavby

3.1.2 skupinové vodovody pre zásobovanie obyvateľov pitnou vodou a s nimi súvisiace stavby

bb) verejné vodovody a s nimi súvisiace stavby v obciach a ich miestnych častiach mimo dosahu SKV

3.1.3 kanalizácie a čistiarne odpadových vôd a s nimi súvisiace stavby:

3.1.3.2. stavby z hľadiska vôd, vodných zdrojov, prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd:

s) Čičmany, kanalizácia a ČOV,

3.5 verejná vybavenosť, dopravná a technická infraštruktúra v strediskách cestovného ruchu a kúpeľníctva vymenovaných v kapitole 2.9 *Rekreácia, cestovný ruch a kúpeľníctvo a vyznačených v grafickej časti ZaD ÚPN VÚC ako:*

3.5.1 medzinárodné strediská turizmu,

3.5.2 celoštátne strediská turizmu,

3.5.3 strediská turizmu regionálneho významu,

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb je možné podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zákona č.103/1990 Zb., zákona č.262/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č.199/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č.136/1995 Z.z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č.286/1996 Z.z., zákona č.229/1997 Z.z., zákona č. 175/1999 Z.z., zákona 237/2000 Z.z., zákona č.416/2001 Z.z. zákona č. 553/2001 Z.z. a nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č.217/2002 Z.z. pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

c) Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce

Prvá písomná zmienka o obci Čičmany pochádza z roku 1272. Údaje o počte obyvateľov sú známe od roku 1869.

tabuľka B-1 Retrospektívny vývoj obyvateľov obce Čičmany od roku 1869:

Rok	počet obyvateľov	Prírastok (úbytok)	index rastu
1869	1202	0	100
1880	1166	-36	97
1890	1386	+200	115
1900	1437	+51	119
1910	1452	+15	120
1921	1477	+25	122
1930	1290	-187	107
1940	1454	+164	120
1948	954	-500	79
1961	965	+11	80
1970	757	-208	62
2000	241	-516	20
2001	229	-12	19
2004	206	-23	17

V roku 1869 žilo v obci Čičmany 1202 obyvateľov. Za posledných 132 rokov poklesol počet obyvateľov obce Čičmany o 973 osôb (index rastu o 81%). V súčasnosti má obec 206 obyvateľov.

V poslednom období sa počet obyvateľov znížil z dôvodu prirodzenej úmrtnosti a migrácii z obce. Proces úbytku obyvateľov obce je prirodzeným prejavom nedostatku pracovných príležitostí v obci a zlej vekovej štruktúry obyvateľstva.

c.1) Predpokladaný demografický vývoj:

Vývoj stavu obyvateľov v posledných rokoch nasvedčuje tomu, že nie je záujem obývanie v obci. Obyvateľstvo obce postupne starne. Mladšie obyvateľstvo sa vysťahovalo do väčších miest za prácou, bývaním a vyššou životnou úrovňou. Cez víkendy a dovolenky sa vracajú do obce. Domáce obyvateľstvo sa nemôže vyvíjať prirodzeným spôsobom, pretože 45% obyvateľstva je v poproduktívnom veku. Počet obyvateľov obce bude do roku 2020 klesať. Nárast počtu obyvateľov migráciou z okolitých sídiel nepredpokladáme.

Predpokladáme, že celkový pokles bude o 7 osôb oproti roku 2001. V porovnaní so súčasnosťou (206 obyvateľov) predpokladáme cca nárast o 16 obyvateľov. Predpokladaný počet obyvateľov v roku 2020 bude cca 222 trvalo žijúcich osôb.

c.2) Veková štruktúra obyvateľstva:

tabuľka B-2 Zloženie obyvateľstva podľa základných charakteristických vekových skupín k 25.05.2001:

VEK	MUŽI SPOLU	ŽENY SPOLU	OBYVATEĽSTVO	
			ÚHRN	v %
0 – 2	1	2	3	1,3
3 - 4	1	4	5	2,2
5	0	2	2	0,9
6- 9	3	5	8	3,5
10 – 14	2	4	6	2,6
15	1	0	1	0,4
16 – 17	0	2	2	0,9
18 – 19	3	1	4	1,7
20 – 24	5	5	10	4,4
25 – 29	9	4	13	5,7
30- 34	11	6	17	7,4
35 – 39	4	5	9	3,9

40 – 44	6	3	9	3,9
45 – 49	6	4	10	4,4
50 – 54	7	9	16	7
55 – 59	9	8	17	7,4
60 – 64	4	7	11	4,8
65 – 69	7	18	25	10,9
70 – 74	6	12	18	7,9
75 – 79	8	20	28	12,2
80 -84	1	8	9	3,9
85+	1	3	4	0,9
Nezistený vek	1	1	2	0,9
SPOLU	96	133	229	100

PODIEL OBYVATEĽSTVA				
0 – 5	2,1	6	4,4	-
6 – 14	5,2	6,8	6,1	-
Produktívny	63,5	29,3	43,7	-
Poproduktívny	28,1	57,1	45	-
PRIEMERNÝ VEK	46	53,3	50,2	-

V obci Čičmany žije regresívny typ populácie, ktorý je charakterizovaný vyšším zastúpením podproduktívneho veku ako je zastúpenie predproduktívneho veku. Index vitality má hodnotu 23,3. Obyvateľstvo obce nie je schopné rásť prirodzenou menou.

c.3) Ekonomicky aktívne obyvateľstvo a nezamestnanosť:

Ku sčítaniu ľudu k 25.05.2001 žilo v obci 79 ekonomicky aktívnych osôb, z toho 26 žien. Z celkového počtu obyvateľov je podiel ekonomicky aktívnych osôb 79 %. Nízka hospodárska základňa obce má za následok, že 35 ekonomicky aktívnych obyvateľov odchádza za prácou do iných sídiel, čo predstavuje 44,3 % a 55,7 % obyvateľov pracuje v obci.

tabuľka B-3 Ekonomická aktivita obyvateľstva v roku 2001:

Vek	zamestnanec pracujúci za mzdu, plat, iný druh odmeny				členovia pro dukčných družstiev	podnikatelia		výpomá- hajúci v rod. podniku	ostatní a nezistení	ekonomicky aktívny	
	v štátno m podni ku	v súkro mnom podni ku	v poľn. družst ve	u iného zamestn ávateľa		bez zamest nancov	so zamest nancami			spolu	z toho robotníci
15 – 19											
muži	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2	2
ženy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
spolu	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2	2
20 - 29											
muži	2	5	2	0	0	2	0	0	3	14	11
ženy	0	5	1	0	0	0	0	0	1	7	5
spolu	2	10	3	0	0	2	0	0	4	21	16
30 - 39											
muži	6	4	2	0	0	1	0	0	2	15	11
ženy	6	3	0	0	0	0	0	0	0	9	5
spolu	12	7	2	0	0	1	0	0	2	24	16
40 - 49											
muži	4	2	1	0	0	1	2	0	2	12	8
ženy	2	1	1	0	0	0	1	0	0	15	1
spolu	6	3	2	0	0	1	3	0	2	17	9

50-54												
<i>muži</i>	3	3	0	0	0	0	0	0	0	6	6	
<i>ženy</i>	3	2	0	0	0	0	0	0	0	5	1	
<i>spolu</i>	6	5	0	0	0	0	0	0	0	11	7	
55-59												
<i>muži</i>	1	2	1	0	0	0	0	0	0	4	4	
<i>ženy</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
<i>spolu</i>	1	2	1	0	0	0	0	0	0	4	4	
60-64												
<i>muži</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
<i>ženy</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
<i>spolu</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
65+												
<i>muži</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
<i>ženy</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
<i>spolu</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
nezistený vek												
<i>muži</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
<i>ženy</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
<i>spolu</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
úhrn												
<i>muži</i>	16	18	6	0	0	4	2	0	7	53	42	
<i>ženy</i>	11	11	2	0	0	0	1	0	1	26	12	
<i>spolu</i>	27	29	8	0	0	4	3	0	8	79	54	
<i>v %</i>	34,2	36,7	10,1	0	0	5,1	3,8	0	10,1	100	68,4	

tabuľka B-4 Z obyvateľstva v produktívnom veku podiel ekonomicky aktívnych:

<i>muži</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	86,9	-
<i>ženy</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	66,7	-
<i>spolu</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	79,0	-

tabuľka B-5 Bývajúce obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a podľa odvetvia hospodárstva

odvetvie hospodárstva	ekonomicky aktívne osoby			
	<i>muži</i>	<i>ženy</i>	<i>spolu</i>	z toho odchádzka do zamestnania
<i>poľnohospodárstvo, poľovníctvo a súvisiace služby</i>	7	0	7	4
<i>lesníctvo, ťažba dreva a pridružené služby</i>	8	0	8	1
<i>rybolov, chov rýb</i>	-	-	-	-
<i>ťažba nerastných surovín</i>	-	-	-	-
<i>priemyselná výroba</i>	11	5	16	11
<i>výroba a rozvod elektriny, plynu a vody</i>	0	2	2	2
<i>stavebníctvo</i>	13	0	13	8
<i>veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru</i>	0	1	1	0
<i>hotely a reštaurácie</i>	2	7	9	0
<i>doprava, skladovanie a spoje</i>	2	3	5	4
<i>peňažníctvo a poisťovníctvo</i>	-	-	-	-
<i>nehnutelnosti, prenajímanie a obchodné služby, výskum a vývoj</i>	0	1	1	0
<i>verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie</i>	0	2	2	0
<i>školsťvo</i>	0	2	2	0

<i>zdravotníctvo a sociálna starostlivosť</i>	1	2	3	2
<i>ostatné verejné, sociálne a osobné služby</i>	5	0	5	3
<i>súkromné domácnosti s domácim personálom</i>	-	-	-	-
<i>exteritoriálne organizácie a združenia</i>	-	-	-	-
<i>EA bez udania odvetví</i>	4	1	5	0
SPOLU	53	26	79	35

c.4) Bytový fond:

Ku sčítaniu ľudu k 25.05.2001 mala obec Čičmany 111 trvalo obývaných bytov, z toho 103 v rodinných domoch (92,7 %). Počet domov v obci predstavoval 260 z toho 103 bolo obývaných, čo je iba 39,6% všetkých domov. Zo 163 neobývaných bytov bolo 116 určených na rekreáciu. To znamená že v obci je 227 bytov užívaných stále, alebo dočasne na rekreačné účely. Úplne nevyužitých ostáva 47 bytov, ktoré pravdepodobne budú slúžiť ako rekreačné chalupy.

tabuľka B-6 Domy, byty a ukazovatele bývania:

počet	rodinné domy	bytové domy	ostatné budovy	domový fond spolu
<i>domov spolu</i>	255	1	4	260
<i>trvale obývaných domov</i>	100	1	2	103
<i>v %</i>	97,1	1	1,9	100
<i>v tom vlastníctvo:</i>				
<i>štátu</i>	1	0	1	2
<i>bytového družstva</i>	-	-	-	-
<i>obce</i>	-	-	-	-
<i>fyzickej osoby</i>	96	0	0	96
<i>právnickej osoby</i>	-	-	-	-
<i>ostatných</i>	3	1	1	5
<i>s 1-2 nadzemnými podlažiami a nezistené</i>	100	0	2	102
<i>s 3-4 nadzemnými podlažiami</i>	0	1	0	1
<i>s 5+ nadzemnými podlažiami</i>	-	-	-	-
<i>ubytovacích zariadení bez bytu</i>	-	-	-	-
<i>neobývaných domov</i>	155	0	2	157
<i>z toho určených na rekreáciu</i>	112	0	0	112
<i>priemerný vek domu</i>	61	36	75	61
<i>bytov spolu</i>	264	6	4	274
<i>v tom: trvalé obývané</i>	103	6	2	111
<i>v %</i>	92,8	5,4	1,8	100
<i>z toho družstevné</i>	-	-	-	-
<i>byty vo vlastníctve občana v bytovom dome</i>	0	4	0	4
<i>neobývané</i>	161	0	2	163
<i>neobývané z dôvodu zmeny užívateľa</i>	2	0	0	2
<i>neobývané, určené na rekreáciu</i>	116	0	0	116

neobývané, uvoľnené na prestavbu	10	0	0	10
neobývané, nespôsobilé na bývanie	7	0	0	7
neobývané po kolaudácii	-	-	-	-
neobývané v pozostalostnom alebo súdnom konaní	3	0	0	3
neobývané z iných dôvodov	23	0	2	25
nezistené	-	-	-	-

tabuľka B-7 Domy, byty a ukazovatele bývania

počet	rodinné domy	bytové domy	ostatné budovy	domový fond spolu
veľkosť bytu: 1 obytná miestnosť	14	0	0	14
2 izby	41	0	0	41
3 izby	27	0	2	29
4 izby	15	6	0	21
5+ izieb	6	0	0	6
bývajúcich osôb	203	21	3	227
počet CD	111	10	1	122
počet HD	108	6	1	115
obytné miestnosti	270	24	6	300
počet osôb na 1:byt	1,97	3,5	1,5	2,05
:obytné miestnosti	0,75	0,88	0,5	0,76
: CD	1,83	2,1	3	1,86
: HD	1,88	3,5	3	1,97
obytná plocha bytu v m ²	4 543	318	107	4 968
celková plocha bytu v m ²	7 158	522	157	7 837
priemerný počet:				
- m ² obytnej plochy na 1 byt	44,1	53	53,5	44,8
- m ² celkovej plochy na 1 byt	69,5	87	78,5	70,6
- m ² obytnej plochy na 1 osobu	22,4	15,1	35,7	21,9
- obytných miestnosti na 1 byt	2,62	4	3	2,7

Najvyšší podiel neobývaných bytov tvoria byty, ktoré sú určené na rekreáciu – 116 bytov čo je 72% zo všetkých neobývaných bytov (161 bytov).

tabuľka B-8 Trvalé obývané byty podľa druhu budovy, podľa obdobia výstavby a kategórie bytu:

doba výstavby	rodinné	bytové	ostatné	domový fond
úhrn -1899 a nezistené	6	0	1	7
1900-1919	14	0	0	14
1920-1945	46	0	0	46
1946-1970	23	6	1	30
1971-1980	6	0	0	6
1981-1990	5	0	0	5
1991-2001	3	0	0	3
spolu	103	6	2	11
%	92,8	5,4	1,8	100
úhrn - z toho 1996-2001	2	0	0	2

V obci Čičmany prevládajú byty postavené v období rokov 1920 -1945 a tvoria až 41,4 % z celkového počtu trvalo obývaných bytov. Z celkového počtu bytov je 21 z nich postavených do roku 1920, t.j. ich vek dosahuje 85 rokov.

Vývoj bytového fondu má v súčasnosti stagnujúci charakter. Značná časť rodinných domov sa mení na chalupy a víkendové domy . Proces postupného prechodu od rodinných domov k rekreačným chalupám je zrejme nezastaviteľný.

Nedostatok pracovných príležitostí sa tiež podieľa svojou mierou na nízkom počte obyvateľov a jeho postupnom starnutí. Mladšie obyvateľstvo sa vysťahovalo do väčších miest za prácou, bývaním a vyššou životnou úrovňou. Cez víkendy a dovolenky sa vracajú do obce. Domáce obyvateľstvo sa nemôže vyvíjať prirodzeným spôsobom, pretože 45 % obyvateľstva je v poproduktívnom veku. Počet obyvateľov obce bude do roku 2020 klesať.

Hoci poľnohospodárstvo, lesníctvo a rekreačné služby by ohli pri určitej miere oživenia uživiť cca 300 a viac obyvateľov, nebude to postačovať na zásadnejšiu zmenu vývoja počtu obyvateľstva. Na základe predpokladaného vývoja obyvateľstva bude vývoj bytového fondu pravdepodobne stagnovať. Na úkor bytového fondu sa budú rozvíjať rekreačné formy bývania – chalupy, víkendové domy, chaty.

tabuľka B-9 Predpokladaný vývoj bytového fondu:

východiskový počet obyvateľov v roku 2004	206
počet obyvateľov k 2020	222
prirodený prírastok/úbytok obyvateľov v r.2001 – 2020	+16
stav bytového fondu	111 bytov
celkový úbytok z dôvodu veku domov	- 7 bytov
súčasná obložnosť bytov	2,06 osôb na 1 byt
potreba v roku 2020 pre počet obyvateľov (222) pri obložnosti 1,98 osoby na jeden byt	112 bytov
potreba bytov v roku 2020 +odpad byt. fondu	112 + 7 = 119 bytov

Z uvedenej tabuľky vyplýva, že v obci Čičmany dôjde k zvýšeniu počtu trvalo obývaných bytov zo 111 na 112. Napriek tejto prognóze navrhujeme vytvoriť určitý priestor pre výstavbu nových rodinných domov, ktoré budú slúžiť ako potenciálna rezerva pre prípad, že nastane obrat v predpokladanom demografickom vývoji.

Poznámka: Údaje použité v tejto kapitole boli zo ŠÚ SR

d) Širšie vzťahy a záujmové územie

d.1) Stručná charakteristika obce

Obec Čičmany sa nachádza v Strážovskej hornatine pri prameňoch Rajčanky, v závere Rajeckej doliny 40 km južne od Žiliny, v nadmorskej výške 655 m. Administratívne patrí obec do okresu Žilina.

Primárnou funkciou obce je obytná funkcia a doplnkovými rekreačná a výrobná – poľnohospodárska a lesná výroba.

Dôležité administratívno-správne a funkčné väzby majú Čičmany na mesto Rajec a Žilinu. Susedí s obcami Fačkov, (Žilinský kraj) Pružina, Tužina, Valaská Belá – Gápel, Zliechov (Trenčiansky kraj).

Poloha obce voči špecificky chráneným územiám

Obec Čičmany leží v chránenej krajinskej oblasti Strážovské vrchy. Celý kataster patrí do pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov II°. Nachádzajú sa tu tri genofondové lokality (61,

62, 63). Treťou genofondovou lokalitou je národná prírodná rezervácia Strážov. Na území vyvierajúca rieka Rajčanka, ktorá tvorí regionálny biokoridor tiahnucci sa celou Rajeckou dolinou.

d.2) Význam obce v štruktúre osídlenia

Obec Čičmany je a aj v návrhovom období (do r.2020) zostane vidieckym sídlom relatívne podpriemernej obecnej veľkosti v zázemí blízkych ťažísk osídlenia Žiliny a Rajca. V súlade so záväznými časťami aktualizovaného ÚPN – VÚC Žilinského kraja bude inklinovať urbanizačne k hlavnej rozvojovej osi Považská Bystrica – Bytča – Žilina – Martin – Ružomberok, Liptovský Mikuláš. Rozvoj Čičmian bude tiež súčasťou vytvárania a rozvoja suburbánneho územia okolo Žiliny. Bude však aj jedným z malých nositeľov decentralizačných snáh z hľadiska funkcie trvalého bývania obyvateľstva, pre ktoré dochádzka do zamestnania v Žiline a v Rajci bude ešte vzdialenostne a časovo únosná.

Sídlo naplnením svojich programových cieľov teda aj cieľov územného plánu zároveň poskytne svojim obyvateľom kvalitné životné podmienky, čiastočne i zamestnanie, čo sa prejaví znížením odchádzky za prácou. Predpokladom pre to je aj diverzifikácia ekonomickej základne obce a aktivizácia cestovného ruchu, rekreácie a turizmu vo zvelaďovanom prírodnom prostredí pri súbežnom budovaní vybavenostnej infraštruktúry.

d.3) Technická infraštruktúra – širšie vzťahy

d.3.1) Doprava

Napojenie obce Čičmany na nadradený komunikačný systém zabezpečujú cesty III. triedy číslo III/518030 prechádzajúca obcou a III/51818, ktorá sa napája na severovýchodnej strane neďaleko Fačkova, kolmo na cestu I/64, vedúcu v smere Žilina - Prievidza. Na západnej strane sa cesta III/518018 napája v Zliechove na cestu III/06140, ktorou je sprístupnená diaľnica D1 cez Košec v Ilave (24 km).

Najbližšia železničná stanica sa nachádza na koncovej jednokolažovej železničnej trati v meste Rajec (20 km).

d.3.2) Zásobovanie vodou

V obci Čičmany je vybudovaný vodovodný systém s príslušným obecným vodovodom napojeným na vlastný vodojem s obsahom 1x100 m³. Vodné zdroje sú nad vodojemom. Poľnohospodársky dvor má vlastný vodojem s objemom 100 m³.

d.3.3) Odkanalizovanie

V obci Čičmany nie je vybudovaný splaškový kanalizačný systém. Domy majú žumpy a septiky.

d.3.4) Plynovodné siete

Obec Čičmany nie je pripojená na zemný plyn

d.3.5) Elektrická energia

Katastrom obce Čičmany prechádza trasa 2x110 kV vedenia na smere Ladce – Rajec (I.č. 7661) a Handlová – Rajec (I.č. 7703).

Zásobovanie územia elektrickou energiou je riešené VN odbočným vedením z 22 kV linky č. 293 Rajec – Prievidza.

d.3.6) Pošta

Poštová prevádzka v obci Čičmany organizačne patrí pod Regionálne poštové centrum Žilina (RPC-ZA), ktoré je priamo riadené Ústredím Slovenskej pošty š.p. Banská Bystrica. V obci sú umiestnené poštové prevádzky v dvoch prenajatých priestoroch.

d.3.7) Telefonizácia

V obci je zriadená digitálna telefónna ústredňa, inštalovaná v kioskovom objekte, ktorý je vlastníctvom ST a.s. RSU je napojená prípojným diaľkovým metalickým káblom z trasy OK Rajec – Prievidza.

Miestna telefónna sieť (MTS) je v podstate prevedená závesnými kábelmi, len trasa od RSU po Obecný úrad je realizovaná kábelom v zemi (dĺžka cca 350 bm).

d.3.8) Diaľkové káble

Riešeným územím, v súbehu s cestou III. triedy Fačkov – Čičmany prechádza trasa prípojného metalického uzlového kábla Rajec – Čičmany.

e) Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

e.1) Základná koncepcia usporiadania

Obec Čičmany sa nachádza v Strážovskej hornatine pri prameňoch Rajčanky, v závere Rajeckej doliny 40 km južne od Žiliny, v nadmorskej výške 655 m. Administratívne patrí obec do okresu Žilina.

Pôvodná zástavba obce bola nepravidelná, nie veľmi zahustená, pozostávala z poľnohospodárskych usadlostí, ktoré boli otvorené, oplotené bývali len záhradky, ktoré sa nachádzali pri dome, aby tam nemala prístup hydina a dobytok. Uzatváranie dvorov plotmi a brámkami sa začalo praktizovať až po výstavbe nových domov po požiari r. 1921. Dlhé dožívanie veľkorodinného spôsobu života sa odzrkadlilo na zvláštnom dispozičnom a funkčnom riešení pôvodnej ľudovej architektúry: je to dispozičný typ prízemnej, v zásade trojpriestorovej stavby so zadnou komorou predelenej na dve jednotky a typ dvojpodlažného pavlačového domu, kde je okrem zadnej komory aj komora v hornej časti domu (na skladovanie i spávanie). Prízemné domy využili na komory podkrovie. Rodiny bývali v prednej, tzv. čiernej izbe s ohniskom a pecou. Voľne unikajúci dym pod povalou si vyžiadal zvýšenie konštrukcie izby. Pôvodne valbové stechy, neskôr na prízemných typov domov rôzne druhy štítových striech s podlomenicou, niekedy s kabrincom, čo umožňovalo osvetlenie podkrovia. Tieto objekty sú cenným dokladom technickej vyspelosti, majstrovskej zručnosti a estetického cítenia obyvateľov.

Súbor jedinečnej rázovitej ľudovej architektúry s maľovaným geometrickým ornamentom na priečeliach obytných domov je dobre známy odbornej a širokej verejnosti nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí. Jedinečnosť hmotnej a duchovnej kultúry Čičmian vyvolal prirodzený záujem odbornej verejnosti. Už koncom 19. storočia Dušan Jurkovič vysoko hodnotil ľudové staviteľstvo v Čičmanoch. Jeho zásluhou bolo čičmianske gazdovstvo prezentované na Národopisej výstave Československej v Prahe v r. 1895 a svojou publikačnou činnosťou prispel k popularite obce.

Staršie typy domov sa nezachovali, pretože v r 1921 časť obce vyhorela.

Nepriaznivé životné podmienky a živelné pohromy ovplyvnili aj ľudové staviteľstvo v Čičmanoch. Najničivejšie boli požiare v 20. storočí, ktoré sa stali medzníkmi v celkovej zástavbe intravilánu. Po požiari v r.1907, keď vyhorel stred obce, majitelia pri výstavbe nových domov už použili namiesto tradičného materiálu dreva kameň, tehly a nehorľavú krytinu. Druhý požiar v r.

1921 zničil celý dolný (severný) koniec obce (49 najhodnotnejších domov aj hospodárskymi objektami, neporušených zostalo asi 30). Charakter obce sa úplne zmenil na potočnú radovú dedinu so znakmi nepravidelnej zástavby po okrajoch. Zástavba sa realizovala podľa plánov Štátneho pamiatkového úradu v Bratislave. Tri stavebné typy (dva prízemné a tretí dvojpodlažný s pavlačou) navrhol arch. Dušan Jurkovič v spolupráci s arch. Mergancom. Tieto domy sa zachovali v severnej časti obce dodnes.

Časť obce bola vyhlásená za Pamiatkovú rezerváciu ľudovej architektúry (PRLA, schvál. Uznesením vlády SSR číslo 21 č. m. 3835/1976 zo dňa 26. januára 1977).

Dominantou obce je kostol, centrom je priestor pred obecným úradom a obchodom. Kostol Nájdenia sv. Kríža (kat.), barok, z roku 1669, postavený na základoch staršej stavby - pravdepodobne zvonice s modlitebňou.

Kaštieľ barok.-klasicist. z konca 18.stor. Budova obdĺžnikového trojtraktového pôdorysu, v priečelí s priebežnou stĺpovou arkádou.

V súčasnosti je tvár obce doplnená novšími stavbami väčšinou 1-2 podlažnými dvojtraktovými, murovanými, so sedlovými strechami.

e.1.1) Organizácia územia obce

Zastavaná časť obce Čičmany tvorí ucelenú kompaktnú štruktúru. Kataster je z hľadiska zastavanosti územia členený na dve časti: územie zastavané – intravilán, územie nezastavané – extravilán.

e.1.2) Funkčné využitie

Z hľadiska funkčného využitia územia má obec primárnu rekreačnú a obytnú funkciu. Ako doplnková funkcie je to výrobná funkcia vo forme lesnej a poľnohospodárskej výroby.

Základná občianska vybavenosť je vcelku postačujúca. Obec má obecný úrad s kultúrno-spoločenskou sálou, hasičskú zbrojnicu, dve predajne potravín, dve pohostinstvá, niekoľko ubytovacích zariadení, kostol, cintorín, futbalové ihrisko, múzeum a lyžiarsky areál s vlečkami a čiastočným zasnežovaním. Obec má funkčné väzby na Rajeckú Lesnú, Fačkov a Rajec, kde dochádzajú miestne deti do školy. Dochádzková vzdialenosť je 15 km. Administratívne väzby sú výrazne orientované na Rajec a Žilinu.

Rekreácia v Čičmanoch sa orientuje v prevažnej miere na chalupnícku formu. Približne 116 rodinných domov je využívaných na rekreačné účely. Rekreačné služby určené pre voľný cestovný ruch v obci sú zastúpené niekoľkými penziónmi a ubytovňami. Výraznou mierou na rekreácii sa podieľa pamiatková rezervácia ľudovej architektúry s rázovitými maľovanými drevenicami. Dve drevenice slúžia ako stála expozícia Považského múzea.

Pracovných príležitostí je v obci málo. V súčasnosti až 35 obyvateľov z celkového počtu 79 ekonomicky aktívnych odchádza za prácou mimo obec. Nezamestnanosť dosahuje cca 20 %. V praxi to znamená, že 16 ekonomicky aktívnych osôb nemá možnosť zamestnania.

Čičmany sú z hľadiska funkčného členenia rozmanitejšie v intraviláne, kde sú zastúpené viaceré funkčné zložky. Náznak určitého zónovania – zoskupovania jednotlivých rovnakých, alebo príbuzných funkcií je možné postrehnúť iba v intraviláne, kde sa vytvorila obytná zóna, postupne sa meniaci na obytno-rekreačnú. Hospodársky dvor má väzby na poľnohospodársku pôdu a aj na obytné územie.

Občianska vybavenosť netvorí ucelenú funkčnú zónu, ale je prerastená do obytnej zástavby v ťažisku obce. Sústreďuje sa okolo hlavnej cesty (III/51830). Futbalové ihrisko a cintorín sú umiestnené na okrajoch obytnej zástavby.

Katastrálne územie obce možno rozdeliť na tieto zóny:

- Zmiešaná zóna bývania a vybavenosti – celá obec – intravilán bez zón výroby (v rámci nej je vyčlenená PRLA)
- Zóna poľnohospodárskej výroby – bývalý ŠM Rajec, dvor Čičmany
- zóna voľnej poľnohospodárskej krajiny s rôznorodým funkčným využitím (lyžiarske stredisko, poľnohospodárske využitie, rekreačné využitie)

e.1.3) Priestorové členenie

Stav

Zástavba v obci je situovaná okolo miestneho potoka a cesty III/51830. Tvoria ju jednopodlažné a dvojpodlažné domy. Koridor potoka, ktorý je v strede obce zregulovaný, lemuje krovitá a stromová zeleň. Zastavané územie obce má dĺžku cca 1,27 km a šírku 0,56 km.

Obec nemá jednoznačne definované jadro vo forme pobytového námestia. Má však zachovalú urbanistickú štruktúru, ktorá je vyhlásená za pamiatkovú rezerváciu ľudovej architektúry (PRLA). Celý urbanistický vývoj obce bol ovplyvnený spoločenským životom, ktorý nevyžadoval vytvorenie námestia. Ani v súčasnosti neinklinuje k vytvoreniu takého priestoru. Šírkové parametre ústrednej ulice smerujúcej od PRLA ku kaštielu však sú dostatočné na definovanie hlavného obecného priestoru. V prípade prekrytia potoka je možné vytvoriť aj väčšiu zhromažďovaciu plochu.

Za hranicami intravilánu sú situované lúky a pasienky, ktoré vo vyšších polohách prechádzajú do lesov. Výrazným a dominantným krajinným prvkom je vrch Javorinka s typicky odlesneným priestorom lyžiarskej zjazdovky, kontrastujúcej s ihličnatými masívmi lesa. Pasienky a lúky Čičmianskej kotliny obklopuje veniec vrcholov porastených lesmi. Odlesnené časti vytvárajú dynamicky sa meniaci krajinný priestor.

Juhovýchodným smerom od obce sa nachádza osada Vrchovany (Malé Čičmany), ktorá bola do 50 rokov 20. storočia obývaná a využívaná poľnohospodársko-obytná usadlosť.

Návrh

Spoločenský a turistický život navrhujeme sústrediť do líniových priestorov tak, ako je to v súčasnosti bez tendencií vytvárania námestia. Šírkové parametre ústrednej ulice smerujúcej od PRLA ku kaštielu sú vyhovujúce a treba túto ulicu aj do roku 2020 považovať za hlavný obecný priestor. Prekrytím potoka je možné vytvoriť väčšiu zhromažďovaciu plochu, ale tento počin nie je reálny do roku 2020. Preto ho ani nenavrhujeme. Prekrytie by mohlo radikálne ovplyvniť tradičný vzhľad obce, čo by napriek dobre zvolenej urbanistickej a architektonickej koncepcii úprav mohlo viesť k potlačeniu súčasnej malebnosti a atmosféry obce. Navrhujeme v rámci celej obce kompletnú rekonštrukciu povrchov komunikácií a chodníkov, v rámci mobiliáru a verejného osvetlenia. Rozdiel medzi charakterom zástavby v PRLA a ostatnej časti obce by mal byť jasný aj v spôsobe použitých materiálov na komunikácie a chodníky.

Navrhovaná zástavba je situovaná do viacerých lokalít. Najrozsiahlejšia zástavba je navrhnutá v lokalite Za kostolnými lánmi. Do tejto lokality je sústredený rozvoj rekreácie a cestovného ruchu, ktorý by sa mohol stať motiváciou intenzívnejšieho rozvoja obce so synergickým vplyvom na všetky funkčné zložky obce.

Navrhovaná zástavba v menšom rozsahu sa uvažuje v lokalite Pri ihrisku. Táto zástavba súvisí s rozvojom bývania a rekreácie. V lokalite Pánsky lán navrhujeme doplniť urbanistickú štruktúru zástavbou rodinných domov a záchytným parkoviskom s reštauráciou a ubytovaním.

Navrhujeme podporiť priamočiare priestorové prepojenie medzi lokalitou Pánsky lán a strediskom Javorinka aj ďalšou vybavenosťou – doplnenie ubytovania, reštaurácii. Na tejto priestorovej osi navrhujeme umiestniť aj ďalšie parkovisko pre pasantov.

e.2) Urbanistická kompozícia obce

Z pohľadu celého riešeného územia v dimenziách katastrálnych hraníc obce Čičmany sa v územnom pláne obce nepredpokladá žiadna zmena urbanistickej kompozície obce Čičmany. Severovýchodná – juhozápadná os územia „zhmotnená“ trasou cesty III/518018 resp. tokom rieky Rajčanky je nemenná. Je súčasne plošno-priestorovým limitom zabraňujúcim akékoľvek severozápadné urbanistické rozpínanie od jej trasy.

Čičmany do roku 2020 musia zostať urbanisticky ako kompaktná štruktúra, ktorej bude stále dominovať hmota kostola. Ústredný obecný priestor bude tvoriť i naďalej hlavná ulica obce po oboch stranách rieky Rajčanky rozšírená o predpolie kaštiela.

e.2.1) Kompozičné osi

Z pohľadu vlastného zastavaného územia obce je hlavnou kompozičnou osou trasa cesty III/518030 resp. tok rieky Rajčanky, ktorú križujú nevýrazné priečne sekundárne osi; lyžiarske stredisko – kaštieľ, kostol – dvor bývalého ŠM, trasa dopravného prepojenia ciest III/518018 a III/51830.

e.2.2) Dominanty:

Hlavnou dominantou je hmota kostola, ktorá bude dominovať urbanistickej štruktúre aj v návrhovom období do roku 2020

f) Návrh funkčného využitia územia obce

f.1.1) Funkčné využitie – stav

Z hľadiska funkčného využitia územia má obec primárnu rekreačnú a obytnú funkciu. Ako doplnková funkcia je výrobná vo forme lesnej a poľnohospodárskej výroby.

Základná občianska vybavenosť je vcelku postačujúca. Obec má obecný úrad s kultúrno-spoločenskou sálou, hasičskú zbrojnicu, dve prevádzky predajní potravín, dve pohostinstvá, niekoľko ubytovacích zariadení, kostol, cintorín, futbalové ihrisko, múzeum a lyžiarsky areál s vlekmí a čiastočným zasnežovaním.

Zástavba v obci je situovaná okolo miestneho potoka a cesty III/51830. Tvoria ju jednopodlažné a dvojpodlažné domy. Zastavané územie obce má dĺžku cca 1,27 km a šírku 0,56 km. Obec nemá jednoznačne definované jadro vo forme pobytového námestia. Má však zachovalú urbanistickú štruktúru, ktorá je vyhlásená za pamiatkovú rezerváciu ľudovej architektúry (PRLA).

f.1.2) Funkčné využitie - návrh

V návrhovom období do roku 2020 sa nepredpokladá zásadná zmena v usporiadaní a využívaní územia obce. Návrh územného plánu v princípe nadväzuje na už založené funkčné a priestorové usporiadanie, na založené trendy (rekreácia). Pri rozvoji obce je nutné vychádzať zo zásad, ktoré boli použité pri tvorbe tohto územného plánu:

- za prioritné považovať funkcie bývania, ochrany prírody a rekreácie, turizmu a cestovného ruchu,*
- základné funkčnopriestorové usporiadanie obce musí rešpektovať už existujúce delenie priestoru obce s prevahou lesných masívov a s koncentrovanou umelou štruktúrou urbanizovaných plôch v lone poľnohospodársky užívaných území.*
- pri činnostiach v obci rešpektovať príslušnosť jej územia do CHKO Strážovské vrchy ako i prvky RÚSES,*
- do roku 2020 nezastavovať plochy za navrhované hranice zastavaného územia obce,*
- pri koncipovaní zástavby v projektovej príprave zohľadňovať hlavnú i vedľajšie kompozičné osi,*
- rešpektovať základné funkčné a priestorové zónovanie navrhnuté na homogénne ucelené funkčnopriestorové jednotky z titulu definovania špecifických prístupov k niektorým častiam obce (urbanistické regulatívy)*

- pre najstaršiu časť obce, ktorá je motivačným faktorom cestovného ruchu, dôsledne uplatňovať prvky ľudového staviteľstva
- funkciu trvalého bývania udržať aj v severnej časti predovšetkým vo väzbe na hlavnú os,
- inžinierske siete (rozhodujúce) viesť v polohách blízkyh hlavnej rozvojovej osi.

g) Návrh riešenia bývania občianskeho vybavenia, výroby a rekreácie

g.1) Bývanie

Vychádzajúc z predpokladov demografického vývoja obce je do roku 2020 predpoklad výstavby cca 12 rodinných domov. K tomu treba pripočítať urbanistickú rezervu vo výške obvyklých 10% z novej zástavby t.j. cca 2 rodinné domy. Z toho vyplýva, že do roku 2020 bude potrebné vytvoriť technické podmienky pre cca 14 nových stavebných pozemkov.

Uvažované rozšírenie výstavby, ktoré rieši tento územný plán je tvorený:

- lokalitou „Pri ihrisku“ (8 RD => spolu 32 obyvateľov)
- lokalitou „Pánsky Lán“ (14 RD => spolu 56 obyvateľov)

Súčasťou riešenia problematiky bývania je aj návrh viacbytového objektu (4-6 b.j.) pre sociálne účely, prípadne pre istú stabilizáciu pracovníkov nepostrádateľných pre napĺňanie záujmov obce. Tento bytový objekt je možné v nízkopodlažnej forme byť implantovaný do lokalít Pri ihrisku, alebo Pánsky Lán, ako súčasť zástavby rodinných domov.

Rozvoj bývania je možný aj formou modernizácie, stavebnými úpravami, nadstavbami a prístavbami existujúceho domového a bytového fondu. Tu platia určité obmedzenia hlavne z hľadiska polohy takto upravovaného bývania. Výška zástavby by v žiadnom prípade nemala prekročiť súčasnú výškovú hladinu. V polohe PRLA nie sú dovolené nadstavby. využitie podkroví je možné za predpokladu dodržania slohovej čistoty objektu. Túto problematiku podrobnejšie riešia záväzné regulatívy.

Územia pre nové byty majú najväčšie predpoklady rozvoja na západnom okraji zastavaného územia. Neznamená to však brániť ich realizáciu v ďalších častiach, predovšetkým pozdĺž základnej severojužnej rozvojovej osi obce, pokiaľ sa takéto záujmy prejaví.

Obytné územia navrhované v tomto dokumente môžu byť obohatené o kapacity ubytovania na priváte, alebo stavbami účelovo zameranými na ubytovanie. Veľkosť týchto zariadení musí byť pôdorysne podriadená obytnej zástavbe, aby tak tvorili ucelenú a rovnorodú urbanistickú štruktúru.

g.2) Občianska vybavenosť

g.2.1) Školstvo

Predškolská a školská výchova nie je v obci zastúpená. Počet detí v predškolskom veku je cca 10. Počet školopovinných detí ja cca 14 – 17. Deti navštevujú základné školy v Rajeckej Lesnej, Fačkove a Rajci. Dochádzka do školy trvá autobusom cca 20 minút. Budova bývalej školy je v súčasnosti bez využitia.

Nová náplň objektu musí vychádzať z predpokladu aby návrat školského využitia objektu bol možný. Dočasná nová náplň objektu – areálu by nemala byť spojená s totálnou prestavbou objektu. Predbežne tu vhodné počítať buď so školou v prírode, alebo s kultúrnym domom resp. opatrovateľskou službou.

g.2.2) Kultúra

Pre kultúrne a spoločenské podujatia sa využíva sála, lokalizovaná v objekte obecného úradu. Jej kapacita (do 170 sedadiel) vyhovuje. Kapacitne postačuje pokryť potreby obce aj do roku 2020. V budove hasičskej zbrojnice je umiestnená knižnica, ktorá je veľmi málo využívaná.

V obci je umiestnený barokovo-klasicistický kaštieľ z konca 18.stor., ktorý je v súčasnosti využívaný ako reštaurácia, pohostinstvo a ubytovňa pre turistov. K tomu treba pripočítať aj expozíciu Považského múzea v PRLA.

Rozvoj kultúrnej zložky života obce nedeliteľne súvisí s rozvojom cestovného ruchu a turizmu. Rozvoj kultúry nepredpokladá plošné nároky, ale počíta s využitím existujúceho stavebného fondu a mal by sa sústrediť na oživenie kultúrnych podujatí ľudových tradícií (amfiteáter, dočasné využitie školy...). Toto oživenie je aj motiváciou cestovného ruchu. Nositeľom oživenia by mala byť podnikateľská sféra v oblasti cestovného ruchu v spolupráci s kultúrno-spoločenskými organizáciami, súbormi ľudových tancov a pod. Iniciatívu na tomto poli by mohla vyvinúť aj obec, ktorá v spolupráci aj so susednými obcami môže organizovať festivali ľudových tancov, remeselnícke dni, turistické pochody, ukážky tradičného spôsobu obhospodarovania pôdy, preteky v kosení a pod. Vybudovať systém kultúrnych podujatí je náročná vec vyžadujúca poznanie miestnych zvyklostí, možností regiónu, finančných prostriedkov a aj koordinácie s podujatiami v iných obciach. Systém by mal byť vyvážený a mal by sa sústrediť na časové obdobie letnej a zimnej sezóny.

Mimo turistickej sezóny sa pozornosť môže sústrediť na zapojenie školstva do rozvoja kultúry, čím by sa využila časová pauza medzi zimnou a letnou sezónou. Pobyty školy v prírode, náučno-vzdelávacie zájazdy, exkurzie na salaš, ukážky tradičného hospodárenia a iné atrakcie môžu byť výborným spestrením výukového procesu.

Časť zariadení z tejto oblasti je výlučne jednoúčelová a nie je možná ich funkčná úprava a zachovanie kultúrnych a historických atribútov. Preto navrhujeme zachovať jednoúčelovosť objektov, ktorá patria do klenotnice ľudovej architektúry a viacúčelové využitie navrhujeme v objektoch, ktorá už nepatria do PRLA..

g.2.3) Telovýchova a šport

V súčasnej dobe má obec malé futbalové ihrisko (trávnatý povrch) bez šatní a sociálnych zariadení. Ihrisko je v nevyhovujúcom stave bez oplotenia. V súčasnosti je málo využívané a je neudržiavané.

Zimné športy ako zjazdové lyžovanie a beh na lyžiach sú v obci dobre vybudované. Prevádzkovateľom lyžiarskeho strediska Javorinka je TJ Mier Rajec. V súčasnosti je v lyžiarskom stredisku 5 lyžiarskych vlekov typu Tatrapoma s prepravnou kapacitou 2850 osôb za hodinu. Lyžiarom a snowboardistom sú k dispozícii 3 zjazdovky rôzneho typu obtiažnosti. Stredisko má rezervy v dobudovaní ubytovacích kapacít, doplnkových služieb, zasnežovaní a propagácii. Prepravné kapacity postačujú pre návštevnosť do 1 000 – 1 500 osôb na deň.

V prípade naplnenia zámerov ÚPN – VÚC Žilinského kraja na predpokladanú návštevnosť 3 000 osôb za deň v zimnej sezóne je potrebné zvýšiť prepravné kapacity aspoň na 5 000 – 7 500 osôb na hodinu. Podrobnejšie je táto problematika rozobraná v kapitole „Rekreácia a cestovný ruch“.

Rozvoj funkcie športu a telovýchovy navrhujeme podporiť vybudovaním lyžiarskych bežeckých tratí, zjazdoviek, náročnejších zjazdoviek, sánkárskych plôch, turistických trás, cyklokrosových trás a pod. Lyžiarske bežecké trate môžu byť každoročne upravované z hľadiska trasovania a tým aj náročnosti.

g.2.4) Zdravotníctvo

Z hľadiska posilnenia cestovného ruchu, turizmu a rekreácie spojených s budovaním základne v priestore Javorinka treba rátať so zdravotníckymi službami.

g.2.5) Sociálna starostlivosť

V súčasnosti vybavenosť pre túto činnosť v obci absentuje. Vzhľadom na demografické zloženie obyvateľstva (výrazné zastúpenie obyvateľov poproduktívneho veku) navrhujeme v rámci existujúcej zástavby v realizovať takéto zariadenie adaptáciou priestorov získaných z bytového fondu, alebo výstavbou zariadenia s kapacitou do 20 osôb vrátane personálu. Pre funkciu typu domova dôchodcov či sociálneho domu v širšom chápaní navrhujeme zriadiť aj dostatočne veľký rozptylový priestor (záhradu, park), alebo vytvoriť podmienky v rámci obce na prechádzky, spoločenské kontakty. Toto zariadenie by mohlo fungovať popri „Domu sv. Bystríka“.

g.2.6) Maloobchod

Ide o mimoriadne dynamickú zložku základnej občianskej vybavenosti. Z hľadiska stupňa územného plánu a merítka grafického spracovania navrhujeme definovanie záväzných zásad a regulatívov pre zriaďovanie a umiestňovanie takýchto prevádzok. V princípe treba uvažovať, že obchody môžu byť umiestnené v ktoromkoľvek funkčnom kruhu obce za predpokladu nerozporovania príslušných legislatívnych predpisov a negatívneho nezasahovania do obytného prostredia. Vzhľadom na kúpnu silu domáceho obyvateľstva a predpokladaný cestovný ruch predpokladáme, že rozvoj bude v oblasti potravinových obchodov. Reguláciu rozvoja zabezpečí trh.

g.2.7) Stravovanie a ubytovanie

V obci boli identifikované ubytovacie zariadenia s celkovou kapacitou 643 lôžok (prechodné ubytovanie). Kapacita v objektoch individuálnej chalupníckej rekreácie je len ťažko zistiteľná - predpokladá sa 300 lôžok pre potreby individuálneho prechodného rekreačného ubytovania (rezerva).

V súvislosti s navrhovaným rozvojom rekreácie (hlavne zimnej) je nutné počítať s ďalším rastom ubytovacích kapacít. Pôjde predovšetkým o nárast ubytovacích kapacít voľného cestovného ruchu (malé penzióny, ubytovanie v súkromí, turistické ubytovne umiestnené vo väzbe na lyžiarsky areál Javorinka).

Celková kapacita lôžok je stanovená na základe predpokladanej návštevnosti súvisiacej rozvojom cestovného ruchu a rekreácie. Návštevnosť v letnej sezóne bude cca 3000 osôb a v zime 3700 osôb. Za predpokladu, že 50% návštevníkov bude mať záujem o ubytovanie je potrebných 1500 lôžok. Súčasný stav počíta s 1023 lôžkami. Možno predpokladať, že treba v území doplniť ďalších 477 lôžok.

Stravovanie prebieha v súčasnosti v 4 – och prevádzkach (354 stoličiek). Pre 3000 návštevníkov sa predpokladá potreba celkom 800 stoličiek. Nápočet stoličiek bol spracovaný na základe úvahy, že cca 1000 návštevníkov sa bude stravovať bufetovým spôsobom a 2000 návštevníkov využije reštauračné zariadenia. Pri obrátkovosti 2,5 osôb/stoličku je potreba spomínaných 800 stoličiek. Potreba nových stoličiek je 446.

g.2.8) Služby

Poloha objektu hasičskej zbrojnice sa považuje za stabilizovanú aj pre návrhové obdobie.

Cintorín aj v návrhovom období zostane v pôvodnej lokalite vrátane domu smútku. S inou lokalitou na pochovávanie sa nepočíta. Funkciu ochranného pásma cintorína vzhľadom na tesný kontakt cintorína s obytným územím obce navrhujeme stanoviť na 25 metrov, ktoré by mali byť využité pre vysokú zeleň opticky oddeľujúcu hrobové plochy od ostatnej zástavby.

Služby spojené s likvidáciou komunálneho odpadu, separáciou, výkupom zabezpečuje subjekt z externého prostredia obce. Plochy pre zberové miesto ako kalendárový zber oddeliteľných zložiek komunálneho odpadu navrhujeme viazať na parkovisko v lokalite Za kostolnými lánmi.

Riešenie ďalšieho sortimentu služieb drobného rozsahu z hľadiska objemu poskytovania služieb a priemetu činnosti do územia bude vecou ponuky a dopytu.

g.2.9) Administratíva

Túto skupinu občianskej vybavenosti v súčasnosti reprezentuje obecný úrad (s kultúrnou sálou) a pošta.

Pre návrhové obdobie je situovanie obecného úradu vyhovujúce. Objekt je však nutné modernizovať. V prospech rozvoja kultúry je potrebné počítať s rekonštrukciou vybavenia javiska, uplatnením audiotechniky a modernizáciou technickej infraštruktúry (vodovod a kanalizácia).

Najbližšie okolia Obecného domu bude potrebné upraviť formou dláždených plôch, doplnením mobiliáru, informačných tabúl a pod. Vhodné by bolo vypracovať štúdiu priestorových úprav.

Priestorové zmeny v osadení poštovej prevádzky je možné realizovať do r.2020. Tieto zmeny však nie sú záväzné. Poštovej prevádzke by bolo vhodné pričleniť priestory pre internet, bankomat a iné príbuzné druhy služieb.

tabuľka 2-14 Prehľad jestvujúcich a navrhovaných zariadení občianskej vybavenosti

Skupina zariadení	Jednotka zariadenia	Účelová..... jednotka	Počet účelových jednotiek	
			Súčasný stav	stav+návrh
Školstvo	materská škola	miesto	0	0
	základná škola	miesto	0	doporuč -10
Kultúra	viacúčelová sála	miesto	170	170
	Považske múzeum	m ² úž. plochy	60	120
	knižnica	m ² úž. plochy	47	47
Telovýchova	športový areál	plocha (m ²)	1,0 ha	1,0
	Lyžiarske svahy	plocha (m ²)	30 ha	45 ha
	Lyžiarske vleky a lanovky	počet	5	7
Maloobchod	potraviny	m ² úž.plochy	70	200
	priemyselný tovar	m ² úž.plochy	63 - nevyužité	100
Sociál. starostlivosť		miesto	0	20-30
Ubytovanie	Dom sv. Bystríka	lôžka	50	50
	hotel Kaštieľ	lôžka	18	18
	ubytovňa	lôžka	45	45
	Penzión Javorina	lôžka	35	35
	Katka	lôžka	10	10
	Štefka	lôžka	13	13
	Unimo nevyužité	lôžka	80 nevyužité	80
	Drev. O. Gregora	lôžka	8	8
	chalupy	lôžka	464	464
	ubytovanie prechodné - privát	lôžka	300	300
	Ostatné ubytovacie zariadenia - nové	lôžka	0	477
Stravovanie	hostinec	stoličky	72	72
	reštaurácia Kaštieľ	stoličky	42	42
	pohost. Kaštieľ	stoličky	60	60
	Javorina - rešt.	stoličky	40	40

	Nové reštaurácie celkom	stoličky	0	446
	jedáleň	stoličky	140	140
Služby	hasičská zbrojnica	m ² úž.pl.	72	100
	požičovňa lyžiarských potrieb a SKI servis	počet zariadení	0	1
	horská služba	pracovníci	0	3 sezónny
	Dom smútku	miesta	30	30
Administratíva	obecný úrad	pracovník	2	2

g.3) Návrh riešenia zariadení výroby

g.3.1) Priemyselná výroba

Koncepcia rozvoja hospodárskej základne obce vychádza z tradície a súčasného ekonomického vývoja. Z daností obce vyplýva, že rozvoj drobnej výroby sa môže odvíjať v priestore už založeného dvora bývalého ŠM Rajec, ktorý redukoval chov dobytky. Uvoľnené ustajňovacie objekty po určitej stavebnej úprave môžu slúžiť pre drobné výrobné prevádzky. Zameranie výroby by malo vychádzať z tradície, ale nie je to nevyhnutné.

Pre navrhované malé výroby nebude charakteristický plošný extenzívny rozvoj, ale skôr intenzifikácia výrobného procesu. Problémom ostáva nedostatočná obyvateľská základňa, ktorá môže plnohodnotne pôsobiť na tvorbu pracovnej sily a zároveň stimulovať aj lokalizáciu výroby.

Z hľadiska budúceho funkčno-priestorového usporiadania územia obce by sa dominantne výrobné územia mali rozvíjať vo východnej časti obce. Nedoporučujeme koncentráciu celistej výrobnéj zóny mimo areál ŠM a nenavrhujeme ani lokality, kde by mohla výroba vzniknúť. Vychádzajúc zo súčasného vývoja obce plochy výroby navrhujeme v rozptyle napr. pozdĺž základnej rozvojovej osi obce. Problematiku drobných živnostenských a remeselných činností je možné riešiť aj v rámci obytného územia za predpokladu, že výroba bude bez negatívnych dopadov.

g.3.2) Poľnohospodárska výroba

Pôda je základná zložka životného prostredia a je dôležitá v záujme zabezpečenia potravinovej sebestačnosti štátu, zachovanie jej produkčných funkcií. Je dôležité zachovať potenciál pôdy z hľadiska jej výmery, úrodnosti a hygienickej nezávadnosti.

Priestorová druhová diferenciacia poľnohospodárskej pôdy v katastri Čičmany

Čičmany	Poľnohosp. pôdny fond spolu	Orná pôda	Trvalé trávne porasty	Ovocné sady	Záhrady	Celková výmera obce
m ²						
	9 110 227	1 470 532	7 602 045	0	37 650	25 610 585

Riešené územie k.ú. Čičmany je zaradené podľa kódov klimatického regiónu do:

09 – chladného, vlhkého s priemernou teplotou vzduchu v januári -4 - -6°C a 12 – 13°C za vegetačné obdobie

10 – veľmi chladného, vlhkého s priemernou teplotou vzduchu v januári -5 - -6°C a 10 – 11°C za vegetačné obdobie

Typy pôd

Na pôdotvorných substrátoch sa vyvinuli nasledovné typy pôd:

- 11 – fluvizeme glejové, stredne ťažké (lokálne ľahké)
- 63 – kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša, stredne ťažké
- 65 – kambizeme typické a kambizeme luvizemné na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké
- 66 – kambizeme typické kyslé na flyši, stredne ťažké až ľahké
- 82 – kambizeme (typ) na flyši, na výrazných svahoch: 12 – 25°C, stredne ťažké až ťažké
- 83 – kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na výrazných svahoch: 12 – 25°C, stredne ťažké až ťažké
- 87 – rendziny typické a rendziny kambizemné, stredne hlboké na vápencoch a dolomitoch, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- 90 - rendziny typické, plytké, stredne ťažké až ľahké
- 92 – rendziny typické na výrazných svahoch: 12 – 25°C, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- 94 – gleje, stredne ťažké, ťažké až veľmi ťažké
- 00 – pôdy na zrázoch nad 25° (bez rozlíšenia typu pôdy)

V zmysle § 13 Zákona SNR č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy pri územnoplánovacej činnosti ods. 1 pri každom obstarávaní a spracúvaní územnoplánovacej dokumentácie, projektov pozemkových úprav a iných návrhov podľa osobitných predpisov sa musí dbať na ochranu poľnohospodárskej pôdy a riadiť sa zásadami ochrany podľa § 12.

V k.ú. Čičmany sú zaradené BPEJ do týchto skupín:

Skupina	bonitné pôdnoekologické jednotky - BPEJ						
6	1065212,	1065232,	0911035,	1011012,	1011035,	1063222,	1063432,
	1063422,	1063532,	1065432,	1065442,	1065532,	1066242,	1066432,
	1087432,	1087532,	1000892,	1000893,	1000992,	1082682,	1082683,
	1082782,	1082882,	1083673,	1083682,	1083782,	1083982,	1090462,
	1092682,	1092782,	1092882,	1092883,	1092982,	1092983,	1094002

BPEJ 1087563 a 1092563 nie sú zaradené do skupín.

Potenciál poľnohospodárskej krajiny dáva šance pre trvalo udržateľný rozvoj aj veľkovýrobného poľnohospodárstva. V návrhovom období treba i naďalej uvažovať s tým, že dvor bývalého ŠM Rajec zostane čiastočne pre funkciu živočíšnej výroby (ovce, hovädzí dobytok, čiastočne kone) s premenlivým stavom hospodárskych zvierat a čiastočne pre rozvoj malého remeselného podnikania. Nutné je však počítať s realizáciou opatrení vyvolaných ekologickými požiadavkami (viď. kapitola Životné prostredie).

Poľnohospodárska pôda bude do roku 2020 obhospodarovaná súkromnými osobami (fyzickými a právnickými). Treba očakávať, že časť neefektívnych pasienkov bude presunutá do lesnej pôdy (sukcesia) a že vzniknú menšie farmy (ekofarmy, biofarmy...), presadí sa plantážny spôsob pestovania lesných plodov... a vzniknú plochy a objekty na spracovanie úrody.

Štruktúra chovov, početnosť stavov, parametre úžitkovosti a produkcie jednotlivých druhov hospodárskych zvierat je daná disponibilitou objemových aj jadrových krmív, ktoré poskytuje potenciál rastlinnej produkcie po odpočítaní strát pri zbere, konzervovaní, uskladňovaní a vlastnom kŕmení. Daná je tiež podmienkami trhovej ekonomiky, kde o konkrétnom objeme a štruktúre živočíšnej výroby rozhodujú samotní agropodnikatelia. Geomorfologické členenie územia, štruktúra a pomer agrokultúr, predurčujú toto územie pre chov hovädzieho dobytku a oviec, prípadne malého počtu koní.

Privatizovaný areál bývalého Štátneho majetku so sídlom v Rajci, ktorého celková výmera poľnohospodárskej pôdy predstavovala 4806 ha je v súčasnosti využívaný iba čiastočne.

Živočíšna výroba by do roku 2020 mala byť zameraná na chov oviec, čiastočne hovädzieho dobytká, čo ovplyvňovalo aj rastlinnú výrobu zameranú na zvýšenie produkcie krmovín.

V juhozápadnej časti katastra aj naďalej využívať v súčasnosti fungujúce letovisko oviec firmy Fatimex. V lete je tu umiestnených cca 150 oviec. Cez zimu sú ovce ustajnené vo Fačkove. V súvislosti s využitím salaša aj pre agroturistiku je možné podporiť rozvoj aj prípadných ubytovacích kapacít do 20 lôžok. Využitie bývalého kej dového hospodárstva v lokalite Hanušová ponechať na spásanie dobytkom (ovce, HD).

g.3.3) Lesné hospodárstvo

Ťažba drevnej hmoty postupuje podľa lesohospodárskych plánov (pre LHC Fačkov, 1997 – 2006).

V návrhovom období sa z hľadiska organizácie hospodárenia neočakávajú zásadné zmeny. Výmera lesnej pôdy sa asi zvýši na úkor pasienkov (sukcesia). V súčasnosti je tu cca 1 561 ha lesných pozemkov; na výmere cca 134 ha sú lesy ochranné, na výmere cca 57 ha sú lesy osobitného určenia. Pre lesnú krajinu navrhujeme podradiť hospodárenie do roku 2020 novému LHP na roky 2007-2017 a ďalšiemu, ktorý vznikne po ňom .

g.4) Rekreačia a cestovný ruch

g.4.1) Širšie rekreačné územie:

Čičmany patria do širšieho rekreačného zázemia Žiliny a Rajca. Rajec je súčasťou Žilinského kraja ktorým prechádza významný turistický tranzit. V zmysle ÚPN – VÚC Žilinského kraja priestory Rajec a Čičmany si vyžadujú v rámci rekreačných väzieb a vzťahov medzikrajovú spoluprácu s Trenčianskym krajom. Rajec leží v oblasti, ktorá má predpoklady pre rozvoj turistického ruchu a rekreácie pretože sa nachádza v kontakte s pohorím Lúčanskej Malej Fatry a z opačnej strany v smere od hraníc s Trenčianskym krajom sú predpoklady pre rozvoj letnej rekreácie vyplývajúce hlavne z existujúceho termálneho kúpaliska Veronika, ktoré má potenciál na návštevnícky atraktívne relaxačné a liečebno – relaxačné kúpele. Neďaleký rybník Rajec – Košiare je priestor vhodný na pasantský pobyt pri vode a rybolov. Golfový areál Charubina spolu s navrhovanou cyklistickou magistrálou Žilina Rajec (včlenenou do RajECKO – Turčianskej cyklomagistrály) a prvky poznávacieho mestského turizmu umocňujú možnosti pre rôznorodú, najmä letnú rekreáciu.

Rajecké Teplice sú známe svojím liečebno-kúpeľným potenciálom, kataster neďalekej obce Rajecká Lesná má vytvorené podmienky pre zimné lyžiarske športy a predpokladá sa aj ich rozvoj. V dostupnej vzdialenosti sú aj strediská zjazdového lyžovania vo Fačkovskom Sedle.

V Rajeckej Lesnej sú v lokalite Košariská 3 lyžiarske vleky, k atrakciám patrí Slovenský betlehem a kalvária. Vo Fačkovskom Sedle sú existujúce lyžiarske vleky mimo hraníc okresu Žilina a navrhovaný je jeden vlek a jedna sedačková lanovka v k. ú. Fačkov.

Rajec je centrom rekreačného krajinného celku Rajecká kotlina a má vzhľadom k horeuvedeným aktivitám predpoklady stať sa aj cieľovým miestom rekreácie. ÚPN – VÚC charakterizuje priestor Rajca ako priestor s rozvojovými rezervami, ktorý je treba komplexne dobudovať vybavenosťou a kapacitne ďalej rozširovať.

g.4.2) Začlenenie obce do cestovného ruchu

Poloha obce Čičmany vzhľadom na silne urbanizované územia severného Slovenska, na základné sídelné rozvojové osi Slovenska, na blízkosť výrazne urbanizovaných území Severnej Moravy, na Poľskú republiku, príslušnosť k Strážovským vrchom s nenarušeným

prírodným resp. životným prostredím, už založený rekreačný potenciál, dochovaný obytný fond vytvárajú základný rámec pre rozvoj CR, turizmu a rekreácie.

Územie obce Čičmany patrí medzi navštevované rekreačné strediská. Je vyhľadávaným cieľovým miestom rekreácie vďaka rázovitej zástavbe drevených objektov PRLA a lyžiarskym podmienkam.

Rekreačný potenciál obce Čičmany je primeraný prírodným danostiam. Jeho danosti a aktivity majú regionálny až celoštátny význam. Umožňujú rozvíjať predovšetkým vidiecku podhorskú rekreáciu, poznávací turizmus, všetky formy turistiky a zimné lyžiarske športy.

Pri riešení problematiky cestovného ruchu, rekreácie a turizmu sme vychádzali zo schváleného zadania, kde bolo konštatované, že úroveň rozvoja rekreácie musí dosiahnuť regionálny rozmer, regionálny význam.

Pri riešení rozvoja rekreácie bolo našim cieľom nájsť jasný systém, v ktorom má svoje uplatnenie životné prostredie, základná občianska vybavenosť obce, technická vybavenosť, doprava, šport, telovýchova, kultúrno-historický potenciál. Systém rekreácie bude fungovať len vtedy, keď sa nájde vyvážený stav medzi letnou a zimnou rekreáciou, aby sa efektívne využili investované finančné prostriedky. Systém si vyžaduje určitú spoločenskú a podnikateľskú dohodu o spoločnom postupe pri zabezpečení letnej a zimnej turistickej sezóny. Spoločenská dohoda by zabezpečovala rozloženie rizika medzi jednotlivé oblasti podnikania v letnej a zimnej turistickej sezóne. Zisky z jednej, alebo druhej turistickej sezóny by zabezpečovali udržateľný rozvoj rekreácie aj v prípade napríklad nepriaznivých podmienok na lyžovanie, alebo nedostatku návštevníkov v letnej sezóne. V praxi by sa tento fakt mohol prejavíť aj takým spôsobom, že zamestnanci potrební pre obsluhu vlekov by v letnej sezóne zabezpečovali chod salaša, hipoturizmu, obsluhovali by v požičovni bicyklov a podobne. Toto je však teória, ktorú je potrebné naplniť v praxi.

V každom prípade, aj keď nedôjde k spoločnej dohode podnikateľov, je nutné, aby mieru podnikateľského rizika si zväzili všetci podnikatelia a zabezpečili si aspoň autonómnou vyváženosť príjmov s obidvoch sezón a nešpecializovali sa iba na jednu z nich. Podporou pri rozvoji rekreácie môžu byť média a propagácia hodnôt obce. Organizáciou rôznych podujatí ako folklórne slávnosti, remeselnícke stretnutia, trhy, ukážky remesiel a akcie podobného druhu dokážu pritiahnúť väčšie masy návštevníkov. Je potrebné mať na zreteli, že súčasný konzument rekreácie potrebuje širokú škálu služieb na vysokej úrovni, aby bol spokojný a opäť navštívil obec.

Obec je súčasťou širšieho rekreačného územia s rôznorodou ponukou turistických zaujímavostí ako napr.: Slovenský Betlehem v Rajeckej Lesnej, Fačkovské sedlo, kúpele Rajecké Teplice, kúpaliská v Rajci, v Rajeckých Tepliciach, golfové ihrisko v Rajci a iné. Medzi týmito turisticky vyhľadávanými miestami sú cyklistické trasy vedené však iba v telesách ciest I. II. a III. triedy. Tým, že cyklotrasy nie sú vedené po bezpečných cykloturistických komunikáciách nie sú tak využívané.

Rozvoj chalupárstva nemá akceleračný charakter pre zvýšenie prílivu turistov. Je limitovaný aj určitými priestorovými faktormi. Limitovaný rozvoj chalupárstva (lazičské osídlenie) je možný v osade Vrchovany. Túto bývalú osadu doporučujeme oživiť v pôvodnom rozsahu zástavby t.z. dostavať tie objekty, ktoré už schátrali.

Letné formy rozvoja rekreácie:

poznávacía, kultúrna, agroturizmus, cykloturizmus, hipoturistika, paraglaiding..

Zimné formy rozvoja rekreácie:

- lyžovanie, sánkovanie, beh na lyžiach, jazda na saniach v konskom záprahu, sauny, masáže, soláriá

Konzumentom vybudovaného systému musí byť aj domáce obyvateľstvo, ktoré sa priamo bude podieľať aj na poskytovaní služieb.

Zamestnanosť

- S rozvojom rekreačnej funkcie je potrebné hovoriť aj o zamestnanosti. Predpokladáme, že v službách by mohlo nájsť uplatnenie okolo 100-150 zamestnancov. Treba mať na pamäti, že niektorí z nich sú iba sezónni.

Areál lyžovania Javorinka

Na území obce Čičmany sa nachádza lyžiarske stredisko Javorinka so zasnežovanými svahmi (tri zjazdovky rôzneho typu obtiažnosti) a piatimi vlekmí. K športovým zariadeniam obce patrí ihrisko, ktoré sa nachádza v neutržiavanom stave.

Zjazdové a bežecké trate sú pravidelne upravované. Počas sezóny je k dispozícii lyžiarsky servis, požičovňa lyžiarskej výstroje, úschovňa a lyžiarska škola. V stredisku sú k dispozícii značené a upravené lyžiarske bežecké okruhy. O bezpečnosť lyžiarov sa stará lyžiarska služba. V bezprostrednej blízkosti lyžiarskeho strediska je parkovisko s kapacitou 150 miest.

V budúcnosti je možné rozšíriť ponuku osobných horských dopravných zariadení vo východnej časti vrchu Javorina, kde sú ešte priestorové možnosti pre rozvoj týchto zariadení. Presná poloha, typ dopravného zariadenia, jeho dĺžka a ďalšie parametre budú riešené v podrobnejších dokumentáciách. Poloha OHDZ vo výkresovej časti je iba smerná.

Návštevnosť a kapacity horských dopravných zariadení

Predpokladaná návštevnosť v zimnom období môže predstavovať cca 3000 osôb. V súčasnosti je v lyžiarskom stredisku päť lyžiarskych vlekov typu Tatrapoma s prepravnou kapacitou 2850 osôb za hodinu. Prepravné kapacity postačujú pre návštevnosť do 1000 – 1500 osôb na deň. V prípade naplnenia návštevnosti 3000 osôb/deň je potrebné zvýšiť prepravné kapacity aspoň na 5000 – 7500 osôb na hodinu. To predpokladá dobudovanie sedačkových lanoviek a vlekov na východných svahoch Javorinky. Stredisko má rezervy aj v dobudovaní ubytovacích kapacít, doplnkových služieb, zasnežovaní a propagácií. Do roku 2020 navrhujeme tieto rezervy využiť tak, aby došlo k rozšíreniu lyžiarskych svahov a vlekov (lanoviek) na kapacitu 3000 osôb/deň.

Predpokladaná návštevnosť môže v letnom období predstavovať 3 700 – 4200 osôb/deň. Tito návštevníci su zväčša pasantného charakteru so záujmom o stavby ľudovej architektúry v PRLA.

Návrh rozvoja rekreačných priestorov a útvarov vyššieho významu v okrese ŽILINA (prevzaté z ÚPN VÚC Žilinského kraja)

Rekreačný krajinný celok	Rekreačný priestor. útvar			Funkčný		Výmera (ha)		Denná návštev. v hl. sezóne		Poznámka, spôsob rozv.
	Obec, k.ú.	ID	Druh, názov	Typ	Význ.	Stav	Návrh	Stav	Návrh	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Rajecká Kotlina	Čičmany	11.17.	SRTS Čičmany	III	C	-	425	3000 Z	4200 L	dost.a nová výst.v SRTS

SRTS = Sídlné stredisko rekreácie a turizmu (v zastavanom území a na okrajoch sídla)

Prehľad osobných horských dopravných zariadení (OHDZ)

stav	návrh				stav	návrh
Typ	Typ	Dĺžka (m)	Prevýšenie (m)	Priem.sklon (%)	Počet osôb/hod.	Počet osôb/hod.
H130	6 sedačka	925,5	278	33	900	2400
S		135	30	16	400	400
P		290	72	22	500	500
F12		420	114	30	550	550
P		350	50	16	500	500
	vlek	cca 150	-	-	0	300
	vlek	cca 300	-	-	0	900
Prepravná kapacita celkom					2850	5550

Prepravné možnosti v súčasnosti postačujú pre menej náročných lyžiarov. Predpokladáme že dôjde k postupnej výmene existujúcich OHDZ za modernejšie a kapacitnejšie zariadenia, čím sa dosiahne vyššia prepravná kapacita. Maximálna možná prepravná kapacita aj s navrhovanými úpravami bude oscilovať okolo 7500 os/hod. Dve predchádzajúce zimy bez snehu preverili možnosti strediska. V budúcnosti bude preto potrebné uvažovať aj s letnými atrakciami.

Lôžkové kapacity

Celková kapacita lôžok je stanovená na základe predpokladanej návštevnosti súvisiacej rozvojom cestovného ruchu a rekreácie. Návštevnosť v letnej sezóne bude cca 3700 osôb a v zime 3000 osôb. Za predpokladu, že 50% návštevníkov bude mať záujem o ubytovanie je potrebných 1500 lôžok. Súčasný stav počíta s 1023 lôžkami. Možno predpokladať, že treba v území doplniť ďalších 477 lôžok.

Stoličkové kapacity

Stravovanie prebieha v súčasnosti v 4 – och prevádzkach (354 stoličiek). Pre 3000 návštevníkov sa predpokladá potreba celkom 800 stoličiek. Nápočet stoličiek bol spracovaný na základe úvahy, že cca 1000 návštevníkov sa bude stravovať bufetovým spôsobom a 2000 návštevníkov využije reštauračné zariadenia. Pri obrátkovosti 2,5 osôb/stoličku je potreba spomínaných 800 stoličiek. Potreba nových stoličiek je 446.

Únosnosť územia

Pri stanovení únosnosti územia sme vychádzali z priestorových daností obce a reálnosti kapacitného rastu do návrhového roku 2020. Výmera SRTS Čičmany podľa VÚC je 425 ha, čo predstavuje pri návštevnosti 3000 osôb/deň hustotu cca 7 osôb/hektár a pri návštevnosti 4200 osôb/deň je hustotu 10 osôb na hektár. Skúsenosti s iných stredísk hovoria, že tieto hustoty sú primerané a nedochádza k devastácii krajiny a životného prostredia. K problémom by mohlo dôjsť pri dvojnásobnej návštevnosti t.j. 8400-10000 návštevníkov, čo by znamenalo dopravný kolaps. Kapacita lyžiarskych zariadení je prirodzeným limitom a regulátorom zaťaženia lyžiarskych svahov, čo zabezpečuje určitú ochranu územia. Prekročenie návštevnosti v letnej sezóne by znamenalo zníženie kvality využitia územia, problémy v oblasti reštauračných služieb, likvidácie odpadových vôd a pravdepodobne aj určité zdravotné potiaže vplyvom stresových javov vznikajúcich s nadmernej koncentrácie návštevníkov. Pri dobrej organizácii návštevníkov sa dá týmto problémom predísť.

K poškodeniu prírody by pri týchto koncentráciách nemalo dôjsť, lebo počet návštevníkov smerujúcich do otvoreného krajinného priestoru by bol podstatne nižší ako celková návštevnosť (odhad do 30 %).

h) Vymedzenie zastavaného územia obce

Súčasnú zastavanú územie obce je prevzaté z pozemkových máp obce.

h.1) Navrhované zastavané

Navrhované zastavané územie je rozšírené o obalové krivky riešených lokalít Za kostolnými lánmi, Pánsky lán a lokalita pri ihrisku.

Grafické vymedzenie zastavaného územia je vo výkrese č.2

i) Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

i.1) Legislatívna ochrana prírody a krajiny

V zmysle zákona č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, na celom území Slovenska platí I. stupeň ochrany podľa §7. Pre celé katastrálne územie Čičmian sa vzťahuje osobitná ochrana prírody a krajiny v kategórii CHKO Strážovské vrchy

Veľkoplošné chránené územia

Do katastrálneho územia Čičmian zasahuje veľkoplošné chránené územie CHKO Strážovské vrchy, v ktorom platí 2. stupeň ochrany – celý kataster

Okrem to celé územie katastra patrí do území európskeho významu SKUEV 0256 a je zároveň aj chráneným navrhovaným vtáčím územím.

Maloplošné chránené územia

NPR /180 - Strážov - 5° ochrany, (predmetom ochrany je anorganická príroda, ekosystém, druhová ochrana rastlín, druhová ochrana živočíchov)

13 CHA navrhovaný (VÚC) chránený areál Hanušová - na území platí druhý stupeň ochrany. (Predmetom ochrany je ekosystém, spoločenstvá rastlín)

i.2) Vymedzenie hranice PRLA

V severnej časti lokality začína severným okrajom parcely číslo (p. č.) 342/3, pokračuje západne severnou hranicou parcel 2185/9 a 2185/11, hranicou medzi parcelami 5715/1 5715/2 (miestna komunikácia), križuje vodný tok rieky Rajčanky p. č. 5768/1, pokračuje severne po východnej hranici parcely 5567/12, v jej vrchole sa lomí juhozápadným smerom a pokračuje po východnej hranici komunikácie cestného obchvatu obce p. č. 5766/1, lomí sa po západnom okraji parcely 2191 a pokračuje južne po západnom okraji parcely 2192, prechádza hranicou parcel 5737/2 a 5737/3 (komunikácia), pokračuje po hranici 2246, v jej severozápadnom vrchole v styku s parcelou 2251 sa lomí južne a pokračuje po východnej hranici parcely 2251, prechádza hranicou parcel 5738/2 a 5738/3 (komunikácia), pokračuje severnou hranicou parcely 2377/10, lomí sa a pokračuje po jej východnej hranici a napája sa juhovýchodne na severnú stranu komunikácie p. č.59. V južnom rohu parcely č. 45 sa lomí a pokračuje po jej okraji na sever, na konci parcely sa odkláňa východne a križuje komunikáciu 74/10, vodný tok p. č. 5776/1 a pokračuje po severnej hranici komunikácie p. č. 5725/2 okolo cintorína, stáča sa severne popri jeho východnej hranici (p. č. 237/4), vo vrchole parcely sa lomí, pokračuje východne po jeho severnej hranici. Tu sa napája na východné hranice parcel 949/3, 949/8, 944, 821/2, 821/1, lomí sa po južnej hranici 812 a pokračuje severne po jej východnej hranici, križuje komunikáciu 5723/2 a pokračuje po východnej hranici parcely č. 656, v jej vrchole sa lomí a pokračuje východne po severnej hranici parcely 657 a napája sa na východnú hranicu parcely 651/1, križuje komunikáciu 5721/1, napája sa na východné hranice parcel 649/2, 647, 646/2, lomí sa západne po severných hraniciach parcel 646/2 a 646/1, prechádza po západnej hranici komunikácie p. č. 5720/1 a pokračuje po západných hraniciach parcel č. 388/4, 388/3, 388/2, 388/1, po západnej hranici komunikácie 5724/1, 387/1, 370, cez komunikáciu p. č. 341/1 a pokračuje severne po západnej hranici parcely 350/2. Hranica rezervácie sa uzatvára vo vrchole severnej hranice p. č. 342/3 a západnej hranice parcely 350/2.

i.3) Pásma ochrany PRLA

Obvod ochranného pásma pamiatkovej rezervácie začína na severe vo vrchole parcely 5715/2 a pokračuje západne po jej severnej hranici, križuje vodný tok Rajčanka parcelné číslo 5768/2 a cestnú komunikáciu 5766/1, lomí sa južne a pokračuje po jej západnej hranici, napája

sa na severozápadné hranice parciel 2189/1, 2194/2, 2195/1, 2196/1, 2197/1, 2198/1, lomí sa južne po západnej hranici parcely 2189/1, križuje komunikáciu p. č. 5766/1 a napája sa na severný vrchol parcely 2198/2. Lomí sa južne a pokračuje po východnej hranici komunikácie 5766/1. Napája sa na severný vrchol parcely 2377/57 a pokračuje juhovýchodným smerom po severných hraniciach parciel 2377/57, 2377/58, 2377/59, 2377/34, 2377/35, 2377/36, 2377/37, 2377/38, 2377/39, 2377/40, 2377/41, pokračuje po obvode parcely č. 2377/41 juhozápadným smerom, kde sa napája na severnú hranicu parcely 2377/47, lomí sa a pokračuje po jej západnej hranici, kde sa lomí na západ po severnej hranici parcely 2377/63. Pokračuje južne po jej západnej hranici, prechádza po hranici parciel 2377/65 a 2377/76, po západnej hranici parcely 2377/64, po hranici parciel 5773/1 a 5773/2, po západnej hranici parcely 3309 a po hranici parciel 5740/1 a 5740/2. Lomí sa východne a pokračuje po južnej hranici parcely 5740/1 až k severovýchodnému rohu parcely 3260/1, kde sa lomí južne a pokračuje východnou hranicou parciel 3260/1, 3260/7, 3260/8, 3260/9, 3260/10, 3260/11 a 3260/12. Lomí sa severovýchodne a pokračuje severnou hranicou parcely 3752, prechádza západnou hranicou parcely 3340/14 a stáča sa severovýchodne pozdĺž hranice parcely 3340/8, pokračuje južne po jej východnej hranici, po východnej hranici parcely 3350, križuje tok č. 5775/2 a pokračuje po hranici parcely 3342/4 až po juhozápadný vrchol parcely 3342/8, kde sa lomí východne. Pokračuje východne južnými hranicami parcely 3342/9, toku 5776/1, parciel 3342/6, 3342/1. V juhovýchodnom rohu parcely 3342/1 sa lomí severozápadne a pokračuje pozdĺž hranice parcely 4077/8 až k juhovýchodnému vrcholu parcely č. 1524, kde sa lomí severovýchodne a pokračuje po hranici parciel 1524 a 1525. Pokračuje severne hranicou parciel 5732/1 a 5732/6, po západnej hranici parcely 1515, v jej vrchole sa lomí západne a prechádza južnou hranicou parcely 5730/2. V jej južnom vrchole sa stáča severovýchodne a pokračuje po západnej hranici parciel 5733, 1309, 1308, 1307, 1306, 1305, 1304, 1303. V severnom vrchole parcely 1303 sa lomí východne, pokračuje jej severnou hranicou, križuje komunikáciu 5731, pokračuje severnou hranicou parcely 1334, v jej severovýchodnom vrchole sa lomí severne a pokračuje po východných hraniciach parciel 1333, 1331/2, komunikácie 5727/1, parcely 1294. V jej severovýchodnom vrchole sa lomí východne a pokračuje po západnom obvode parcely 1285 a 5726/2. V jej severnom vrchole sa lomí východne, pokračuje jej severnou hranicou a napája sa na severnú hranicu parcely 1183. V jej severovýchodnom vrchole sa lomí severne a pokračuje po východnej hranici parcely 967 a po východnej hranici komunikácie 5725/2, lomí sa východne po južnej hranici parcely 813, pokračuje po jej východnej hranici, napája sa na východnú hranicu komunikácie 5723/2. V jej vrchole sa lomí na západ, pokračuje po jej severnej hranici až po juhozápadný vrchol parcely 669. Tu sa lomí severne a pokračuje po západnej hranici parcely 669, križuje komunikáciu 5721/2 a napája sa na západnú hranicu parcely 616, opäť križuje komunikáciu 5720/2, pokračuje západnou hranicou parcely 402. V jej severozápadnom vrchole križuje komunikáciu 5724/4 a pokračuje po západnej hranici parcely 350/12, pokračuje severne po východnej hranici parcely 350/35 a ďalej po východnej hranici parcely 350/34, križuje cestnú komunikáciu 5717 a pokračuje po východnej hranici parcely 2185/8, v jej severovýchodnom vrchole sa lomí západne a pokračuje k severovýchodnému vrcholu parcely 5715/2, kde sa hranica ochranného pásma uzatvára.

i.4) Pásma ochrany vodohospodárskych zariadení a vodných tokov

Verejné vodovody a verejné kanalizácie, §19 zákona č.442/2002 Z.z.

Pásma ochrany sú v zmysle zákona č.442/2002 Z.z. vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného a kanalizačného potrubia na obidve strany :

- Vodovod DN do 500: 1,5 m od obrysu na obidve strany podľa zákona 442/2002 Z.z.
- Kanalizácia DN do 500: 1,5 m od obrysu na obidve strany podľa zákona 442/2002 Z.z.
- Vodárenské zdroje - vyhl. MŽP SR 29/2005 Z.z.
- Chránená vodohospodárska oblasť - Zákon o vodách 364/2004 Z.z.
- V intraviláne aj mimo intravilán je potrebné pri výstavbe inžinierskych sietí rešpektovať ustanovenia STN 73 6005 o priestorovej úprave vedení technického vybavenia.

- Oprávnenia pri správe vodných tokov, §49 zákona č.364/2004 Z.z. Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca toku využívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie sú drobných tokoch v katastrálnom území obce Čičmany pozemky do 5m od brehovej čiary.

i.5) Ochranné pásma komunikácií a dopravných zariadení

Podľa vyhlášky FMV číslo 35/1984 Zb. §15 pre úsek komunikácie mimo zastavané územia platí ochranné pásmo pre cestu III. triedy 18 m od osi cesty na obe strany.

ochranné pásmo vlekov určené vzdialenosťou 2,5 m na každú stranu od osi lyžiarskeho vleku.

ochranné pásmo lanových dráh je v zmysle zákona č. 164/1996 Z.z. o dráhach vymedzené zvislými plochami 10 m od nosného lana. Obvod dráhy je vymedzený zvislými plochami vedenými 3 m od dopravného lana. Do obvodu dráhy nesmú zasahovať žiadne prekážky, ktoré by ohrozovali bezpečnosť dopravy.

i.6) Ochranné pásma elektrických vedení

V zmysle zákona č. 656/2004 je potrebné rešpektovať ochranné pásma elektrických vedení od krajných vodičov na každú stranu, resp. od zariadení :

- § 36, odsek (2) pre vodiče od 1 kV do 35 kV vrátane
  - pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m
  - pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m
  - pre zavesené káblové vedenie 1 m
  - pre 110 kV vedenie 15 m
  - pre 220 kV vedenie 20 m
  - pre 400 kV vedenie 25 m
- § 36, odsek (9) pre elektrické stanice vonkajšieho prevedenia
  - pre 110 kV stanicu 30 m od oplotenia pozemku
  - pre trafostanicu 22/0,4 kV 10 m od konštrukcie
- § 36, odsek (4) – v ochrannom pásme a pod vedením je zakázané
  - zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky
  - pestovať porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti do 2 m od krajného vodiča
  - uskladňovať ľahko výbušné a horľavé látky
  - vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb, majetku, elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy

i.7) Ochranné pásma telekomunikačných vedení

- V intraviláne aj mimo intravilán je potrebné pri výstavbe inžinierskych sietí rešpektovať ustanovenia STN 73 6005 o priestorovej úprave vedení technického vybavenia.

i.8) Ochranné pásma lesa

- 50 metrov od hranice lesa

j) Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami, civilne ochrany

j.1) Návrh riešenia záujmov obrany štátu

V obci Čičmany nie sú známe žiadne záujmy obrany štátu.

j.2) Návrh riešenia požiarnej ochrany

Z hľadiska legislatívneho v súčasnosti obce má riešené všetky náležitosti (plán požiarnej ochrany, ohlasovňa požiarov na recepcii penziónu Javorina, požiarne poplachové smernice, požiarne hliadky, preventivár, plán preventívnych protipožiarnych kontrol). V hasičskej zbrojnici sú dve motorové hadicové striekačky. Obecný požiarly zbor nie je zriadený – stálu zásahovú jednotku zabezpečuje Hasičský a záchranný zbor v Rajci.

Okrem súčasných zdrojov požiarnej vody, ktorými sú tok Rajčanky, jej prítoky a podzemné hydranty z vodného zdroja pitnej vody, je potrebné počítať aj s ďalšími odbornými miestami a ďalšou hydrantovou sieťou. Potenciálnym zdrojom požiarnej vody môže byť plánovaná vodná nádrž pre zasnežovanie a ochranu zastavaného územia pred povodňami. Ohlasovňa požiarov môže byť zriadená vo väčších penziónoch, alebo ubytovniach. Pri realizácii projektovej dokumentácie navrhovaných komunikácií treba počítať aj s požiadavkami požiarnej ochrany na prístupové plochy pre ťažkú hasičskú techniku. V rámci prevencie pred požiarom je potrebná pravidelná kontrola dymovodov hlavne drevených stavieb.

j.3) Návrh riešenia ochrany pred povodňami

Z dôvodu záujmov obce ochrániť sa pred povodňami je nutné upraviť koryto potoka pri bývalom mlyne tak, aby boli brehy na styku so zastavaným územím odolné voči vodnej erózii a brehové porasty nad zastavaným územím boli v dobrom zdravotnom stave. Stav brehových porastov je potrebné kontrolovať minimálne raz do roka a zabezpečiť odstránenie odumretých porastov. Nad obcou v lokalite pod Kostolným lánom (dojazdy z lyžiarskych svahov) navrhujeme vybudovať vodnú nádrž, ktorá by mohla slúžiť aj na zasnežovanie a zároveň by plnila funkciu zachytávania prívalových vôd zo svahov Malej Fatry.

Obec má k dispozícii povodňový plán záchranných prác (VZN obce). Keďže protipovodňová štúdia a prípadné ďalšie protipovodňové opatrenia na tokoch sú finančne náročné, musí obec kontrolovať pravidelnú údržbu pasienkov, kosných lúk, lesa, aby odtok vody z územia bol spomalený prípadne zachytený prírodnými bariérami.

Povodňami sú ohrozené lokality ležiace na trase toku Rajčanky a miestnych potokov. Na základe historických skúseností a obhliadky sme vymedzili pravdepodobné zátopové územia, ktoré sú uvedené v grafickej časti.

Opatrenia na ochranu územia pred povodňami:

- a) kosenie trvalých trávnych porastov nad obcou min . 2x ročne
- b) čistenie potokov v zastavanej a nezastavanej časti obce od odumretých drevín padnutých do toku a udržiavanie zdravotného stavu sprievodnej brehovej zelene
- c) realizácia protipovodňovej lokálnych zásahov do tokov na základe komisionálnej obhliadky (pri starom mlyne, v PRLA, v polohách pri zaústení prítokov Rajčanky)
- d) primeraná úprava korýt potokov s maximálnym ohľadom na doprovdnú zeleň. Brehové úpravy je potrebné zosúladiť s ochranou prírody.
- e) ťažbu drevnej hmoty nerealizovať nad obcou formou holorubov
- f) zabezpečiť spomalenie odtoku zrážkovej vody z územia pomocou vsakovacích pásov okolo ciest a potokov

g) spôsob a formu protipovodňových úprav potoku podrobnejšie doriešiť samostatným projektom.

j.4) Návrh riešenia civilnej ochrany

Z hľadiska záujmov civilnej ochrany obyvateľstva a obrany bude rešpektovať legislatívne predpisy vyplývajúce so zák. NR SR č.42/1994 Z.z. .

Problematiku ukrytia a kolektívnej ochrany obyvateľstva z hľadiska vzniku možných mimoriadnych udalostí navrhujeme riešiť v zmysle §4 vyhlášky MV SR č.532/2006 Z.z. O podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek technických podmienok zariadení civilnej ochrany

Obyvateľstva obce Čičmany môže byť ohrozené v nasledovných oblastiach :

živelné pohromy

- zosuvy pôd, skál a lavín,
- možnosti vzniku veľkých požiarov v dôsledku nepriaznivých poveternostných a klimatických podmienok,
- zaplavované územia následkami povodní na vodných tokoch,
- priestory zvýšeného epidemického a epizootického ohrozenia.

technologické havárie

- možnosti vzniku veľkých požiarov v hospodárskych objektoch,

katastrofy

- seizmická činnosť

Ochranu obyvateľstva navrhujeme:

- a) v odolných úkrytoch v objektoch orgánov samosprávy pre 100 % počtu zamestnancov, ktorí budú v prípade vzniku mimoriadnej udalosti zabezpečovať riadenie alebo vykonávanie záchranných lokalizačných a likvidačných prác (umiestniť v dostavbe budove obecného úradu navrhovanej na modernizáciu)
- b) v plynosných alebo jednoduchých úkrytoch v bytových domoch pre 100 % počtu obyvateľov bytového domu, (komisionálne určené časti bytových domov)
- c) v jednoduchých úkrytoch v objektoch individuálnej bytovej výstavby pre 100 % počtu obyvateľov. "(suterény rodinných domov usposobené na ochranu)

Zákon č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom Národnej rady Slovenskej republiky zo 4. júla 1996 č. 222/1996 Z.z. a zákonom zo 7. apríla 1998 č. 117/1998 Z.z. v § 15 určuje pôsobnosť obce v procese ochrany obyvateľstva. Z uvedeného zákona vyplývajú nasledovné povinnosti pre obec, ktoré uvádzame pre názornosť:

1) Obec

- α) vypracúva plán ochrany obyvateľstva, oboznamuje sa s havarijnými plánmi podnikov a prevádzok na svojom území a informuje obyvateľstvo o postupe pri mimoriadnej udalosti,
- β) koordinuje plnenie úloh v súčinnosti s právnickými osobami, podnikateľmi a s ostatnými fyzickými osobami,
- χ) riadi záchranné, lokalizačné a likvidačné práce, ak nepatria do pôsobnosti orgánov štátnej správy, právnických osôb alebo podnikateľov na území obce,
- δ) uskladňuje, ošetruje a zabezpečuje výdaj materiálu civilnej ochrany jednotkám civilnej ochrany zriadeným obcou a prostriedkov individuálnej ochrany obyvateľstvu obce, pre ktoré tieto prostriedky nezabezpečujú právnické osoby alebo podnikatelia; prostriedkami individuálnej ochrany sa rozumie prostriedky na ochranu dýchacích ciest a očí proti účinkom nebezpečných látok najmä počas vyhlásenia brannej pohotovosti štátu,
- ε) podľa potreby určuje vhodné ochranné stavby použiteľné na verejné úkryty a zabezpečuje ich potrebné úpravy,

- φ) vykonáva hlásnu službu na území obce a poskytuje nevyhnutnú a okamžitú pomoc v núdzi, najmä prístrešie, stravu alebo inú materiálnu pomoc ¹⁷⁾ obyvateľstvu obce a osobám nachádzajúcim sa na území obce,
- γ) plánuje, vyhlasuje, riadi a zabezpečuje evakuáciu osôb a vytvára základné podmienky na poskytnutie núdzového ubytovania a stravovania postihnutých a evakuovaných osôb z iných obcí,
- η) vytvára jednotky civilnej ochrany z obyvateľstva obce podľa rozhodnutia 16a) okresného úradu a zabezpečuje ich akcieschopnosť ,
- ι) zabezpečuje a vykonáva prípravu jednotiek civilnej ochrany obce a v spolupráci s verejnoprávnymi inštitúciami s humanitným poslaním ¹⁴⁾ zabezpečuje prípravu obyvateľstva na sebaochranu a vzájomnú pomoc,
- φ) vyhlasuje a odvoláva mimoriadnu situáciu a ustanovuje režim života obyvateľstva na území obce v prípade vzniku mimoriadnej udalosti a neodkladne o tom informuje okresný úrad,
- κ) vedie evidenciu evakuovaných osôb a zoznamy evakuovaných osôb podliehajúcich brannej povinnosti s uvedením evakuačného miesta odovzdáva príslušnej vojenskej správe,
- λ) hospodári s pridelenými finančnými prostriedkami na civilnú ochranu, 18)
- μ) vyžaduje náhradu skutočných výdavkov vynaložených na civilnú ochranu, ktoré sa financujú zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu miestne príslušného okresného úradu.

- 1) Obec je povinná uhrádzať z vlastných zdrojov výdavky spojené s uskladnením materiálu civilnej ochrany, s prípravou na civilnú ochranu a výdavky spojené s udržiavaním ochranných stavieb civilnej ochrany. Výdavky nezahŕňajú odmeny pre skladníka, lektora a výdavky na rekonštrukcie, prestavby ochranných stavieb, periodické revízie, obmeny technického zariadenia a odstraňovanie následkov ich poškodenia mimoriadnou udalosťou.

V súvislosti s civilnou ochranou obyvateľstva navrhujeme, aby každoročne bol komisionálne kontrolovaný stav korýt potokov a prípadné nedostatky, defekty malého rozsahu (padnuté kmene, konáre, odpad a pod) boli okamžite odstránené z toku. V prípade povolenia stavieb do územia, kde hrozí vybreženie vodných tokov, je potrebné stanovisko správcu toku.

S výstavbou rodinných domov do územia, kde by hrozilo vybreženie potoka návrh neuvažuje.

k) Návrh ochrany kultúrnych hodnôt a ochrany prírody a tvorby krajiny v rátane prvkov ÚSES

k.1) Ochrana kultúrnych hodnôt

Urbanistická štruktúra obce sa vyvíjala od roku cca 1272. Postupným vývojom prešla celá zástavba od poľnohospodárskych usadlostí v nepravidelnej zástavbe po súčasnú riadkovú zástavbu najstaršej časti. Domy boli zrubové, kryté šindľom, neskôr na fasádach s ornamentálnou maľovkou. Vďaka osobitnej ľudovej kultúre a zrubovej architektúre zdobenej maľovanými prevažne geometrickými ornamentami bola časť obce vyhlásená za Pamiatkovú rezerváciu ľudovej architektúry (PRLA, schvál. Uznesením vlády SSR 26.01.1977), spolu 28 objektov, a ochranné pásmo PRLA.

Dominantou obce je **kostol Nájdenia sv. Kríža** (kat.), barok. z roku 1669, opravený, pred r. 1798. Bol postavený na základoch staršej stavby - pravdepodobne zvonice s modlitebňou, o čom svedčí správa o zvone z roku 1588. Jednolod'ová stavba s rovným uzáverom presbytéria a s predstavanou vežou, zaklenutá krížovými hrebienkovými klenbami na vtiiahnutých pilieroch. Hladká baroková fasáda. Z pôvodného zariadenia sa zachoval hlavný oltár postavený okolo r. 1798, bočný oltár P. Márie z 18. stor. s ľudovými plastikami a kazateľnica v parapete s plastikami P. Márie, Krista, a sv. Anny z 18. stor. Organ z roku 1738 je v klasicistickom štýle a má jeden manuál a 6 registrov.

Prícestná kaplnka sv. Jána Nepomuckého, neskorobaroková z 18. stor., v nike ľudová soška sv. Jána Nepomuckého.

V obci sa nachádza aj **barok.-klasicist. kaštieľ** z konca 18. stor. Budova obdĺžnikového trojtraktového pôdorysu, v priečelí s priebežnou stĺpovou arkádou. Slúžil pre potreby správcu, majerských úradníkov a zemepána. Súčasťou kaštieľa bola stodola, ovčiareň, stajňa a krčma. Dnes je tu hotel, reštaurácia a hostinec. Tento objekt navrhujeme zaradiť medzi pamätihodnosti obce. Medzi ďalšie pamätihodnosti navrhujeme zaradiť aj budovu základnej školy a hasičskú zbrojnicu.

V súčasnosti je tvár obce doplnená novšími stavbami väčšinou 1-2 podlažnými dvojtraktovými, murovanými, so sedlovými strechami.

Z významných kultúrnych pamiatok sa v obci zachovali a sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR:

	Č.ÚZPF		Miesto	Č.p.	Č.s.	Parcela	Názov objektu	Bližšie určenie
1.	1332	/ 0	ČIČMANY	0		237/3	KOSTOL	R.K.SV.KRÍŽ NÁJ
2.	2109	/ 0	ČIČMANY	35	35	43	DOM ĽUDOVÝ	ZRUBOVÝ
3.	2110	/ 0	ČIČMANY	40		2188/2	DOM ĽUDOVÝ	ZRUB-MUR
4.	2111	/ 0	ČIČMANY	44	44	26/8	DOM ĽUDOVÝ	ZRUBOVÝ
5.	2112	/ 0	ČIČMANY	47	47	25/1	DOM ĽUDOVÝ	ZRUBOVÝ
6.	2113	/ 0	ČIČMANY	48	48	23	DOM ĽUDOVÝ	ZRUBOVÝ
7.	2114	/ 0	ČIČMANY	49	49	22/1	DOM ĽUDOVÝ S HOSP.ČASŤ.	ZRUBOVÝ
8.	2115	/ 0	ČIČMANY	52	52	10/1	DOM ĽUDOVÝ	ZRUBOVÝ
9.	2116	/ 0	ČIČMANY	57	57	5/1	DOM ĽUDOVÝ	ZRUBOVÝ
10.	2117	/ 0	ČIČMANY	58	58	4	DOM ĽUDOVÝ	ZRUBOVÝ
11.	2118	/ 0	ČIČMANY	83	83	335	DOM ĽUDOVÝ	ZRUBOVÝ
12.	2119	/ 0	ČIČMANY	84-85	84-85	333/1-2	DOM ĽUDOVÝ	ZRUB-MUR
13.	2120	/ 0	ČIČMANY	87	87	332	DOM ĽUDOVÝ	ZRUBOVÝ
14.	2121	/ 0	ČIČMANY	92	92	328/1	DOM ĽUDOVÝ	ZRUBOVÝ
15.	2122	/ 0	ČIČMANY	93	93	328/3	DOM ĽUDOVÝ	ZRUBOVÝ
16.	2123	/ 0	ČIČMANY	94	94	328/2	DOM ĽUDOVÝ	ZRUBOVÝ
17.	2124	/ 0	ČIČMANY	98	98	323	DOM ĽUDOVÝ	ZRUBOVÝ
18.	2125	/ 0	ČIČMANY	100		320	DOM ĽUDOVÝ	ZRUBOVÝ
19.	2126	/ 1	ČIČMANY	101		317	DOM ĽUDOVÝ A STODOLA	ZRUBOVÝ
20.	2127	/ 1	ČIČMANY	108		312	DOM ĽUDOVÝ A BUD.HOSP.	ZRUBOVÝ
21.	2128	/ 0	ČIČMANY	111	111	307	DOM ĽUDOVÝ	ZRUBOVÝ
22.	2129	/ 0	ČIČMANY	113	113	305	DOM ĽUDOVÝ	ZRUBOVÝ
23.	2131	/ 0	ČIČMANY	129	129	272	DOM ĽUDOVÝ	ZRUBOVÝ
24.	2132	/ 0	ČIČMANY	130		270	DOM ĽUDOVÝ	ZRUBOVÝ
25.	2133	/ 0	ČIČMANY	131	131	269	DOM ĽUDOVÝ	ZRUBOVÝ
26.	2134	/ 0	ČIČMANY	136	136	259/1	DOM ĽUDOVÝ	ZRUBOVÝ
27.	2135	/ 0	ČIČMANY	137	137	259/2	DOM ĽUDOVÝ	ZRUBOVÝ
28.	10838	/ 0	ČIČMANY	42	42	33	DOM ĽUDOVÝ	ZRUBOVÝ
29.	10839	/ 1	ČIČMANY	65	65	2185/14	DOM ĽUDOVÝ A STODOLA	ZRUBOVÝ
30.	10839	/ 2	ČIČMANY	65	65	2185/14	DOM ĽUDOVÝ A STODOLA	ZRUBOVÁ
31.	10842	/ 1	ČIČMANY	138	138	251/1	DOM ĽUDOVÝ A STODOLA	ZRUBOVÝ
32.	10842	/ 2	ČIČMANY	138	138	250	DOM ĽUDOVÝ A STODOLA	ZRUBOVÁ
33.	10841	/ 0	ČIČMANY	118	118	300	DOM ĽUDOVÝ S HOSP.ČASŤ.	ZRUBOVÝ
34.	10840	/ 0	ČIČMANY	89	89	330	DOM ĽUDOVÝ S HOSP.ČASŤ.	ZRUBOVÝ
35.	2126	/ 2	ČIČMANY	101		317	DOM ĽUDOVÝ A STODOLA	ZRUBOVÁ
36.	2127	/ 2	ČIČMANY	108		312	DOM ĽUDOVÝ A BUD.HOSP.	
37.	2130	/ 0	ČIČMANY	127	127-128	274	DOM ĽUDOVÝ	ZRUBOVÝ

PRLA obsahuje spolu 37 objektov. Hranice pamiatkovej rezervácie sú graficky znázornené na každom výkrese. Ochranné pásmo PRLA je zachytené tiež v grafickej časti.

Okrem pamiatkovo chránených objektov sú v obci pri kostole dve zákonom chránené lipy.

Ochrana pamiatkových hodnôt územia PRLA a jeho ochranného pásma z hľadiska záujmov pamiatkovej starostlivosti je zapracovaná v Zásadách ochrany Pamiatkovej rezervácie Čičmany. spracované KPÚ Žilina v roku 2007.

Ochrana kultúrneho dedičstva a požiadavky na tvorivosť v tejto sfére nemôžu byť zredukované len na ochranu toho, čo je v ÚZPF SR (kostol, jeho interiér, PRLA, atď.), čo dotvára prostredie pamiatok, hodnotné objekty ľudovej architektúry a dokumenty a zbierky v múzeu príp. kaplnka. Za súčasť ochrany kultúrneho dedičstva a tvorivého prístupu k nemu je možné považovať aj Kaštieľ, základnú školu a hasičskú zbrojnicu. Tieto objekty navrhujeme zaradiť medzi miestne pamätihodnosti. Okrem toho je viac ako žiadúce pri stavbe nových objektov vychádzať v tvarosloví zo zásad, ktoré boli pou

k.1.1) Zásady a regulatívy pre ochranu kultúrno-historických hodnôt

- a) chrániť a tvorivo rozvíjať urbanistický „pôdorys“ obce, (kompozičné osi, centrum – ústredný priestor na krížení osí...)
- b) chrániť kompozíciu miestnej veduty (kostol, stromová zeleň,...)
- c) citlivo dotvárať priestory okolo zachovaného stavebného a umeleckého fondu (kostol, kaplnka, .parkovanie, verejné WC pri PRLA...)
- d) chrániť objekty ľudového staviteľstva nielen v PRLA
- e) podporovať transformáciu odkazu papučiarstva, rezbárstva do funkcie kultúry, cestovného ruchu, turistiky (napr. objekty s tabuľami, turistické trasy k dokladom o jeho rozvoji)
- f) podporovať predvádzanie tradičných remesiel v PRLA
- g) podporovať tvorbu nových kultúrnych priestorov (zväčšenie múzea, príp. amfiteáter, klubovne, modernizácia kultúrneho domu a školy...)
- h) V záujme ochrany historicko-urbanistickej štruktúry pamiatkovej rezervácie zachovať historický pôdorys, existujúcu pôdorysnú osnovu sídelnej formy pochádzajúcu z obdobia znovurozdelenia intravilánu po požiari v roku 1921, parceláciu a uličné čiary, situovanie objektov a objektovú skladbu v rámci parcel, dochovaný komunikačný systém a konfigurácia terénu.

k.1.2) Charakteristické znaky čičmianskej architektúry a zásady jej obnovy

- a) Pri obnove všetkých nehnuteľností na území PRLA používať tradičné materiály a vyhýbať sa priemyselne vyrábaným prefabrikátom. Rovnako je neprípustné akékoľvek použitie tatranského profilu v exteriéri a interiéri **NKP**.
- b) Zateplovanie zrubových domov z exteriéru je neprípustné. Interiérové zateplovanie objektov **NKP** podlieha schvaľovaniu Krajského pamiatkového úradu v Žiline. Pri murovaných objektoch z druhej polovice 20. storočia sa prípadné zateplenie posúdi individuálne.
- c) Pri obnove nehnuteľnosti je potrebné odstrániť všetky nevhodné sekundárne úpravy a prinavrátiť objektom ich pôvodný vzhľad podľa zachovanej dokumentácie.
- d) Informačné, reklamné a propagačné zariadenia, umiestnené na objekte v pamiatkovom území musí byť prispôbené jeho architektúre a nesmie rušiť základné členenie priečelia. Podľa § 30 pamiatkového zákona možno umiestniť reklamu, oznam alebo akékoľvek technické zariadenie nehnuteľnej kultúrnej pamiatke alebo v pamiatkovom území len na základe povolenia krajského pamiatkového úradu.
- e) Pred začatím obnovy je podľa § 32 ods. 2 pamiatkového zákona vlastník kultúrnej pamiatky povinný krajskému pamiatkovému úradu predložiť žiadosť o rozhodnutie o zámere obnovy.
- f) Záväzná stanovisko krajského pamiatkového úradu je podľa § 32 ods. 5 pamiatkového zákona povinný vyžiadať si tiež vlastník nehnuteľnosti, ktorá nie je kultúrnou pamiatkou, ale nachádza sa v pamiatkovom území alebo ochrannom pásme, a to predložením žiadosti o záväznú stanovisko k zámeru úpravy nehnuteľnosti v pamiatkovom území a v ochrannom pásme.

k.1.3) Strecha, krov, krytina

- a) Pri výmene krovu zachovať pôvodný typ jeho konštrukcie, vrátane výšky hrebeňa strechy a sklonu strešných rovín. Sekundárne pristavané objekty k stavbám v priečnej osi je neprípustné prekryvať predĺžením strešnej roviny, prípadne i zmenou jej sklonu.
- b) Ako novú strešnú krytinu na zrubových **NKP** objektoch použiť drevený šindel, pre dlhšiu životnosť sa odporúča kladenie tzv. „na dupľa“ (dvojitá šindľová krytina na husté latovanie).
- c) Ako novú strešnú krytinu na murovaných stavbách použiť tvrdú škridlu, tradičného tvaru, ktorý sa používal v tomto regióne. Ide o ploché tvarovky s polkruhovým, segmentovým alebo pravouhlým ukončením s drážkovaním rôznej šírky. Vlnkové typy nie sú pre použitie v Čičmanoch vhodné, nakoľko sa rozšírili až koncom 20. storočia s príchodom zahraničných producentov pálenej a betónovej krytiny na slovenský trh.
- d) Zachovať pôvodné komínové telesá a ich povrchovú úpravu. Pri výstavbe nových komínov je potrebné individuálne zvážiť tvarové prispôbenie historickým typom. Povrchová úprava komínových telies bude riešená výlučne v hladkej omietke s bielym náterom. Prečnievajúce rúry nad vlastným komínovým telesom sú v prostredí pamiatkovej rezervácie rušivé.
- e) Presvetlenie podkrovia je možné realizovať vikiermi. Počet vikierov, ich tvar, veľkosť a rozmiestnenie budú určené individuálne s ohľadom na exponovanosť a proporcie objektu.
- f) Podbitie podstrešia realizovať v úrovni nad presahujúcimi stropnými trámami tak, aby boli viditeľné. Na podbíjanie používať dosky rôznej šírky (**min. šírka 10cm**) bez perodrážky kladenými vodorovne s hrebeňom strechy. Použitie tatranského profilu sa vylučuje.

k.1.4) Štít

- a) Je nutné zachovať pôvodný tvar štítu vo variante s podlomenicou, so vsadenou pavlačou alebo jednoduchý a všetky výzdobné prvky ako sú napr. výzorníky, krížové vzpery, zdobené ostrešnice. V Čičmanoch sú ostrešnice charakteristickým výtvarným prvkom a nemôžu byť nahradené zjednodušeným profilom alebo dokonca oplechovaním.
- b) Pri výmene poškodených častí štítu používať dosky pôvodných rozmerov a zachovať jeho prípadne lištovanie. Použitie tatranského profilu je neprípustné.
- c) Prinavrátiť na štíty dreveníc polkružie (prípadne s kolíkom), odstránené pri výmene strešnej krytiny po roku 1945.
- d) Zachovať pavlače, ich primárnu funkciu, výzdobu. Je neprípustné zasklievať a zadbňovať ich.
- e) Nerealizovať nepôvodné ozdobné prvky pseudorustikálneho výrazu.

k.1.5) Ornamentálna výzdoba zrubových stien

- a) Obnovovať vonkajšiu výzdobu zrubových stien a vychádzať z pôvodnej predlohy bez vnášania nových ornamentálnych prvkov.
- b) Pri obnove výzdoby poschodových domov je potrebné vrátiť sa k pôvodnej výzdobe typickej pre poschodové domy.
- c) Pri novostavbách zrubových domov je potrebné individuálne zvážiť aplikáciu ornamentálnej výzdoby podľa typu a proporcií objektu.
- d) Na prístavbách k obytným domom, na hospodárskych stavbách, garážach, etc. Nerealizovať ornamentálnu výzdobu. Tieto stavby je nutné vizuálne odlišiť.

k.1.6) Zrubová konštrukcia

- a) Priznať drevenici zrubovú konštrukciu. Akékoľvek obkladanie zrubových stavieb doskami alebo tatranským profilom je neprípustné.
- b) Poškodené časti zrubových stien vymieňať za trámy rovnakých rozmerov a tvarov.
  1. Medzery medzi zrubovými trámami vyplňať najlepšie prírodným materiálom.

- c) *Povrchovú úpravu podmurovky, ak je omietnutá, upraviť bielym vápenným náterom. Akékoľvek obklady keramickým alebo iným materiálom sú neprípustné.*
- d) *Pravidelne obnovovať ornamentálnu výmalbu.*
- e) *Konštrukciu zrubu pravidelne ošetrovať proti poveternostným vplyvom a drevokaznému hmyzu. Konečná úprava má smerovať k dosiahnutiu prirodzene tmavého matného povrchu dreva.*

k.1.7) Okenné a dverné výplne

- a) *Ak sa na objekte nachádzajú pôvodné dverné a okenné výplne, je potrebné pri obnove objektu tieto výplne zachovať a obnoviť ich umelecko-remeselným spôsobom. V prípade nezvratnej deštrukcie materiálu vyhotoviť kópie so zachovaním všetkých výzdobných prvkov a profilácie na priečnikoch, či obloženiach.*
- b) *Nové okenné i dverné výplne riešiť ako drevené analogicky podľa zachovaných výplní v Čičmanoch. Pri nových okenných výplniach je možné použiť izolačné dvojsklo. Na výrobu okenných rámov nepoužívať europrofil. Plastový profil (i s povrchovou úpravou imitujúcou drevo) sa vylučuje.*
- c) *Vylúčiť typizované výplne a v prípade dverí neosadzovať kovové zárubne.*
- d) *Nemeniť polohu a veľkosť okenných a dverných otvorov.*

k.1.8) Interiéry (týka sa len NKP)

- a) *Zachovať pôvodnú dispozíciu domu.*
- b) *Interiérové omietky riešiť ako vápenné s povrchovou úpravou vápenným náterom.*
- c) *Podlahy realizovať drevené, doskové, uprednostniť nerovnakú šírku dosiek.*
- d) *Pôvodné murované sporáky a pece zachovať.*
- e) *V prípade vytvorenia nového sociálneho zariadenia alebo kuchyne je nevyhnutné individuálne posúdenie Krajského pamiatkového úradu Žilina.*

k.1.9) Exteriéry

- a) *Oplotenie realizovať tradičným spôsobom, t. z. drevené latkové bez rustikálnych prvkov. Je potrebné vylúčiť plné drevené ploty, kovové i drôtené. Rovnako nie sú vhodné murované ploty s vysokým betónovým základom a s betónovými stĺpmi alebo z rôznych prefabrikátov.*
- b) *Na území pamiatkovej rezervácie nie je vhodné vysádzať nepôvodné druhy drevín.*
- c) *Dlažbu v okolí jednotlivých objektov realizovať z prírodného kameňa, použitie priemyselne vyrábaných prefabrikátov nie je vhodné.*
- d) *Je potrebné odstrániť nevhodné, na betónových stĺpoch vedené elektrické vedenie a viesť ho v zemi. V prípade realizácie nového osvetlenia obce je potrebné výber svietidiel konzultovať s krajským pamiatkovým úradom.*
- e) *Realizácia drobných stavieb (šopy, drevárne, autobusové zastávky, etc.) budú individuálne posúdené Krajským pamiatkovým úradom Žilina.*

k.1.10) Prístavby a novostavby

- a) *Realizácia nových veránd je neprípustná.*
- b) *V minulosti realizované verandy je nutné vhodne prispôbiť prostrediu pamiatkovej rezervácie na základe individuálneho posúdenia.*
- c) *Existujúce prístavby k objektom je potrebné odlíšiť – nezdobená zrubová konštrukcia alebo hladká biela omietka. Pri uvažovaných prístavbách je nutné individuálne posúdiť ich vhodnosť s prihliadnutím na charakter objektu a jeho situovanie.*
- d) *Novostavby na území pamiatkovej rezervácie riešiť výlučne ako zrubové, respektíve ako kombináciu zrubovej a murovanej techniky s využitím tvaroslovia miestnych stavebných typov. Objem novostavby musí rešpektovať okolitú zástavbu, t. z. jedno nadzemné podlažie*

a obytné podkrovie. Výstavbu dvojpodlažného domu je možné realizovať len ako tradičný pavlačový poschodový dom (Joklov dom – Bachna). K zámeru úpravy nehnuteľnosti v pamiatkovom území je podľa § 32 ods. 5 pamiatkového zákona stavebník povinný vyžiadať si záväzné stanovisko krajského pamiatkového úradu.

- e) Termín zahájenia výkopových prác súvisiacich s predmetnou stavbou je potrebné písomne ohlásiť najmenej s týždenným predstihom krajskému pamiatkovému úradu vzhľadom k tomu, že nie je možné vylúčiť narušenie doposiaľ nepreskúmanej archeologickej lokality.
- f) Podľa § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona a § 127 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej stavebný zákon) v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác ihneď ohlásiť nález krajskému pamiatkovému úradu. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou. Do obhliadky krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu, pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad po dohode s krajským pamiatkovým úradom. Archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu.
- g) Krajský pamiatkový úrad vykoná odborný dohľad formou obhliadky výkopov stavby v období od zahájenia zemných prác až po ich ukončenie. Ak počas obhliadky dôjde k archeologickým nálezom, určí podľa § 127 ods. 1 a 2 stavebného zákona príslušný stavebný úrad po dohode s krajským pamiatkovým úradom podmienky zabezpečenia archeologických nálezov.

k.1.11) Zásady a regulatívy pre rozvoj osady Vrchovany

- a) Zachovať, prípadne obnoviť pôvodný urbanistický „pôdorys“ osady,
- b) citlivo obnoviť priestory tejto osady,
- c) podporovať rozvoj ubytovania v rámci cestovného ruchu, turistiky,
- d) výstavbu riadiť v zmysle zásad PRLA, prípadne voľnejšie stanovených regulatívov v podrobnejšej urbanistickej štúdii.

k.2) Zhodnotenie územia z hľadiska “územného systému ekol. stability”

Územie obce Čičmany je súčasťou okresu Žilina, pre ktorý bol spracovaný Regionálny systém ekologickej stability (RÚSES). RÚSES. Čičmany v rozsahu celého katastra obce sú súčasťou CHKO Strážovské vrchy - 2° ochrany.

Maloplošné chránené územia

Id.č.	Názov chráneného územia	Kategória/ stup.ochran.	Plocha územia (ha)	Katastrálne územie	charakteristika
432	Strážov *	NPR/5	61,88 (celková 480,01)	Čičmany (okr. Považská Bystrica Pružina, Zliechov)	Zachovalé lesné spoločenstvá ojedinelých druhov rastlín a živočíchov, geomorfologických foriem a celkového krajinného rázu najvyšších polôh Strážovských vrchov.

Navrhované územia európskeho významu (SKUEV) v okrese Žilina

Z hľadiska návrhu NATURA 2000 je celé katastrálne územie obce zaradené do chráneného vtáčieho územia ako i do území európskeho významu (ÚEV) (okrem zastavanej časti – vid' výkres širších vzťahov).

P.č.	Id.č. (kód)	Názov chráneného územia	Stupeň ochrany	Výmera (ha)		Katastrálne územie
				Celková	Z toho v okrese	
5	SKUEV 0256	Strážovské vrchy	2, 4, 5,	29367,31	4469,3	Čičmany, Fačkov Babkov, Hričovské Podhradie, Lietava Peklina, Podhorie, Veľká Čierna, Paština Závada, (BY-Hlboké nad Váhom, Hrabové, Jablonové, Maršová Predmier, Súľov-Hradná okres-Ilava, Považská Bystrica, Prievidza, Púchov)

Navrhované chránené vtáčie územia

P.č.	Id.č. (kód)	Názov chráneného územia	Výmera (ha)		Katastrálne územie
			Celková	Z toho v okrese	
2	28	Strážovské vrchy	59 586	4122	Hričovské Podhradie, Paština Závada, Peklina, Lietava, Podhorie Babkov, Lietavská Svinná, Zbyňov, Jasenové, Malá Čierna, Veľká Čierna, Fačkov, Čičmany, (Okres Bytča: Predmier, Hlboké nad Váhom, Hrabové, Jablonové pod Súľovom, Maršová, Súľov-Hradná, Okresy Bánovce nad Bebravou, Ilava, Považská Bystrica, Prievidza Púchov, Trenčín)

zdroj: Aktualizácia ÚPN VÚC Žilinského kraja 2004

Chránené stromy

Názov	Druh dreviny	Počet stromov	Okres	K.ú.
Lipy v Čičmanoch	lipa veľkolistá	2	Žilina	Čičmany

Genofondové lokality na území katastra obce Čičmany:

aktualizované číslo	pôvod. číslo RÚSES	názov	charakteristika
ZA 100	63.	Strážov (NPR)	Lesné spoločenstvá podzväzov Cephalanthero-Fagenion, Acerenion a zväzu Tilio-Acerion. Najzápadnejšia, izolovaná lokalita Cortuso-Fagetum na Slovensku. Ohrozené a vzácné druhy: Cicerbita alpina, Thalictrum aquilegifolium, Scrophularia scopoli, Veratrum lobelianum, Cortusa matthioli, Soldanella carpatica, Polystichum aculeatum, Aconitum variegatum, Valeriana tripteris, Allium victorialis (Fajmanová, 1987), Phyllitis scolopendrium, Moehringia muscosa, Huperzia selago, Aremonia agrimonoides, Corallorhiza trifida, Aconitum lycoctonum, Arabis turrita, Bupleurum longifolium, Bupthalmum salicifolium, Campanula moravica, C. cochleariifolia, Ranunculus nemorosus, Senecio umbrosus, Hesperis nivea (Fajmanová 1988) (Biotopy: A13 – alpské a subalpské vápnomilné travinné – bylinné porasty, Sk1 – karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou, Sk6 – nespvené karbonátové skalné sutiny v montánnom až kolínnom stupni, Lk1 – nížinné a podhorské kosné lúky, Lk3 – mezoфіlné pasienky a spásané lúky, Lk5 – vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach, Lk6 – podmáčané lúky horských a podhorských oblastí, Pr2 – prameniská nížin a pahorkatín na nevápencových horninách, Ls5.1 - bukové a jedľovo – bukové kvetnaté lesy, Ls5.3 – javorovo – bukové horské lesy, Ls5.4 - vápnomilné bukové lesy, Ls4 – lipovo- javorové sutinové lesy)
ZA 101	nová	Hanušová	Slatinné pramenisko s výskytom vzácných druhov rastlín -Dactylorhiza majalis, Pinguicula vulgaris, Epipactis palustris. Biotop Ra6 – slatiny s vysokým obsahom báz (Smatanová, Strašíková pers. com.)
ZA 102	62.	Vlhké lúky nad Čičmanmi	Nivné lúky s výskytom ohrozených druhov rastlín (Trollius altissimus). (Vanočová 1993, pers. comm.) Biotopy Lk5 – vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach, Lk6 – podmáčané lúky horských a podhorských oblastí
ZA 103	61.	Javorina	Svahové pasienky a mokrade s výskytom ohrozených druhov -Trollius altissimus, Dactylorhiza sp. (Urbanová 1993, pers. comm.) Biotopy Lk1 - nížinné a podhorské kosné lúky - Lk5 – vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach, Lk6 – podmáčané lúky horských a podhorských oblastí).

Odporúčania KEP (krajinnno-ekologického plánu)

Z výsledkov vypracovania optimálneho priestorového usporiadania a funkčného využívania katastrálneho územia obce Čičmany (KEP) v záujme ochrany prírody a tvorby krajiny vyplývajú nasledovné odporúčania, ktoré navrhujeme rešpektovať do roku 2020 ako záväzné:

- a) meniť (dlhodobou) drevinové zloženie jestvujúcich monokultúr na porasty blízke štruktúrou a druhovou skladbou prírodným lesom s cieľom zvýšenia podielu odolnosti voči imisiám, zvýšiť podiel listnatých drevín domácej proveniencie,
- b) obhospodarovať lesné pozemky so zreteľom na ochranu druhov fauny viažucich sa na staré odumreté stromy, v rámci výkonu hospodárskych opatrení ponechať adekvátny počet starých stromov (odumretých) na jednotku plochy (cca 5 ks/ha) v závislosti na ornocenózach a ďalších špecifických podmienkach,
- c) dodržiavať podmienky plynúce so štatútu CHKO Strážovské vrchy pri zámeroch a realizácii všetkých aktivít,
- d) v zásade zachovať a udržiavať súčasné priestorové rozmiestnenie prvkov krajinskej štruktúry,
- e) pri zámeroch a realizovaní aktivít v katastrálnom území prioritne mať na zreteli protipovodňovú ochranu (územie katastra – kotol, zberná, pramenná oblasť, predpoklad zárodku vzniku väčších vôd),
- f) aktivity, činnosti v území katastra usporiadať tak, aby predstavovali prirodzenú protipovodňovú ochranu, vytvoriť zachovať zóny (pásky) aktivít –sídlo s dostatkom kvalitnej vegetácie, intenzívnejšie aktivity(záhumičky, záhrady, sady...), TTP –kosné lúky, TTP – pasienky, lesné enklávy a lesné komplexy,
- g) v priestore južne od sídla (riziková lokalita) posilniť, skvalitniť plochy rozptýlenej vegetácie v krajine ako „prirodzenej brzdy“ sústredenia dažďových, prívalových vôd v zbernej oblasti (pramenná oblasť), podobne posilniť, skvalitniť sprievodnú vegetáciu Rajčanky,
- h) kontaktnú zónu (záhumičky, záhrady, sady) medzi sídlom a voľnou krajinou zachovať, plošne rozšíriť v lokalitách pri poľnohospodárskom družstve a južne a juhovýchodne od sídla,
- i) v juhozápadnej časti sídla medzi cestnou komunikáciou a sídlom možnosť uspokojovať možnú zvýšenú požiadavku na výstavbu, usmerňovať na rekreačné bývanie so zachovaním charakteristického obrazu sídla (v kombinácii so záhumičkami, záhradami, sadmi),
- j) využitie priestoru katastra usmerňovať v zimnom období formou rekreačného (rodinného) zjazdového lyžovania (lokalita Javorinka)s dobudovaním obslužných plôch a objektov, využiť lokalitu aj na vybudovanie nenáročného sánkarského areálu (východná časť lokality) s možnosťou atraktívneho večerného sánkovania, alternatívna možnosť sánkarského areálu západne od sídla v lokalite Paškov vršok,
- k) možnosť zriadenia, vytýčenia kvalitných lyžiarskych bežeckých tratí najmä v smere juhovýchod – severozápad po úpätí chrbta južnej časti katastra s možnosťou vytvorenia okruhu,
- l) letné rekreačné aktivity jednoznačne smerovať na jednoduché, nenáročné turistické a cykloturistické aktivity, využiť celý priestor katastra, kvalitné podmienky pre relaxačné formy turizmu (cykloturizmu),
- m) do priestoru katastra vrátiť chov oviec ako prirodzený regulačný krajnotvorný prvok,
- n) alternatívna možnosť chovu koní ako sekundárneho doplnku rekreačných aktivít v katastri, využitie v letnej aj zimnej sezóne,
- o) vo východnej časti katastrálneho územia, v priestore terénnej depresie s malým bezmenným vodným tokom, na miernych svahoch po poľnohospodárske družstvo možnosť zriadenia atraktívneho živého múzea domácich zvierat ako prezentácie spôsobu života v rajeckej doline,
- p) poľnohospodársku časť katastra využívať najmä formou trvalých trávnych porastov – kosné lúky,

- q) trvalo trávne porasty – pasienky sústrediť ako „obruč“ kosných lúk do vyššie položených častiach katastrálneho územia, periodicky vykášať za účelom zabránenia vzniku väčších vôd pri privalových dažďoch,
- r) pôvodné plochy trvalo trávnych porastov s výrazným sukcesným procesom možnosť prevedenia z poľnohospodárskej pôdy do lesnej pôdy,
- s) sprievodnú vegetáciu toku Rajčanky druhovo a plošne skvalitniť, periodicky ošetrovať, zmladzovať, plochy neúžitkov v jej okolí vykášať, zabrániť nekontrolovanému zarastaniu,
- t) menšie remízky plošnej rozptýlenej vegetácie v krajine monitorovať, zabrániť nekontrolovanému plošnému rozširovaniu – kvalitný prvok krajinného prostredia katastra.

Vypracované optimálne usporiadanie a funkčné využívanie územia spolu s krajinnoekologickými odporúčaniami (krajinnoekologický plán) tvorí východiskový podklad pre nekonzfliktné využívanie krajiny katastrálneho územia obce pri rešpektovaní základných krajinnoekologických podmienok. Výstupy z KEP sú doporučené pre využitie v rozhodovacom procese.

k.3) Krajina

V návrhovom období, v období do roku 2020 ak dôjde k realizácii návrhu bývania a občianskej vybavenosti zmení sa obraz obce na východnej a západnej strane. Krajinný obraz by však v globále mal ostať zachovaný. V prípade, že budú dôsledne uplatňované odporúčania KEP, obraz krajiny by sa zlepšil. Podmienkou estetizácie krajinného obrazu je odstránenie vedení VN. Trochu rušivo v krajine budú pôsobiť aj súčasné a budúce vleky a lanovky.

k.4) Strety záujmov v území

V riešenom území dochádza k stretu lokálneho biokoridoru s navrhovanými parkoviskami a vodnou nádržou (ochrana proti povodňam, protipožiarne nádrž). Pre biokoridor navrhujeme ponechať pás široký min. 5 metrov od hrany toku na každú stranu určený pre zeleň. (stromy, kry, trávnik).

I) Návrh verejného dopravného a technického vybavenia

I.1.1)Širšie vzťahy

Obec Čičmany sa nachádza v Rajeckej doline a predstavuje atraktívnu rekreačnú oblasť, vhodnú jednak pre letnú turistiku a svojimi lyžiarskymi terénmi vhodnú tiež pre zimnú turistiku. Keďže obec je pamiatkovo chráneným územím, v ktorom sa nachádza súbor objektov ľudovej architektúry (drevenice), je miestom často navštevovaným turistami.

Napojenie obce Čičmany na nadradený komunikačný systém zabezpečujú cesty III. triedy číslo III/518030 prechádzajúca obcou a III/51818, ktorá sa napája na východnej strane neďaleko Fačkova, kolmo na cestu II/518, vedúcu v smere Žilina - Prievidza. Na západnej strane sa cesta III/518018 napája v Zliechove na cestu III/06140, ktorá spája na severnej strane Ilavu a na juhu v pokračovaní cesty II/574 oblasť Novák.

Najbližšia železničná stanica sa nachádza na koncovej jednokolejovej železničnej trati v meste Rajec.

I.1.2)Cestná doprava

Vzhľadom na význam obce je nutné uvažovať, že tu bude prevažovať tranzitná rekreačná doprava so zastavením a pobytom na obhliadku zaujímavosti súboru ľudovej architektúry. S väčším nárastom intenzity rekreačnej automobilovej dopravy treba rátať v letnom období a v zimnej lyžiarskej sezóne.

Cesta III/518018 funkčnej triedy B3 zostane ako spojka medzi Čičmanmi a Zliechovom a bude zvyšovať význam obce po dopravnej stránke.

Komunikačnou osou predmetnej obce bude cesta III/518030 vedúca centrom obce, ktorá bude plniť funkciu zbernej komunikácie B3 napájajúcej sa na cestu III/518018 na oboch koncoch obce. Na tejto komunikácii musí byť obmedzená rýchlosť ako v pešej zóne, pretože na okraji centra obce sa nachádza súbor objektov ľudovej architektúry, ktoré je miestom často navštevovaným turistami. Trasa tejto komunikácie je vo vyhovujúcom stave so šírkou koruny 6,0 – 7,0m. Je obostavená, vedie bezprostredne obcou a jej trasa v maximálnej miere rešpektuje jestvujúcu zástavbu a vodný tok, ktorý preteká v centre obce súběžne s cestou.

Na zbernú komunikáciu sa napája sieť obslužných komunikácií, ktoré umožňujú priamu obsluhu všetkých objektov.

Podľa STN73 6110 šírkové usporiadanie niektorých jestvujúcich obslužných komunikácií zodpovedá jednoruhovým komunikáciám. Dopravu po takejto sieti komunikácií je potrebné usmerniť dopravným značením. V prípade využívania týchto komunikácií na obojsmernú premávku je potrebné riešiť výhybne v zmysle STN 73 6110.

Obslužné komunikácie so živičnou úpravou sú miestami rozrušené rozkopávkami a prekopávkami z kladenia inžinierskych sietí. Z hľadiska životnosti vozovky treba tieto komunikácie vyspraviť alebo zrekonštruovať.

Komunikačný systém obce Čičmany navrhujeme doplniť o obslužnú komunikáciu, ktorá sa bude napájať na cestu III/518018 v severozápadnej časti riešeného územia, ďalej bude využívať jestvujúcu trasu miestnej komunikácie, križuje cestu III/518030 a pokračuje v smere na juhovýchod k navrhovanej občianskej vybavenosti. Komunikáciu navrhujeme ako miestnu obslužnú, funkčnej triedy C2, kategórie MO8/40.

Na sprístupnenie areálu ubytovania navrhujeme miestnu obslužnú komunikáciu funkčnej triedy C3, kategórie MO7,5/30, ktoré sa napájajú na jestvujúci a navrhovaný systém miestnych komunikácií.

I.1.3)Hromadná doprava

Autobusovú hromadnú prepravu cestujúcich zabezpečuje SAD Žilina, a.s., prevádzka Čičmany. V intraviláne obce sa nachádzajú 3 autobusové zastávky (Čičmany – Mieris, Čičmany – Obecný úrad, Čičmany – Konečná) a v extraviláne obce sa nachádzajú 2 zastávky (Čičmany – Rázcestie) 7 km od riešenej zóny (na križovatke ciest I/64 a III/51818) a (Čičmany – Chaty). Na autobusových zastávkach sú umiestnené prístrešky pre cestujúcich.

Rozmiestnenie autobusových zastávok z hľadiska dochádzkových vzdialeností je cca 500 m. Z obce Čičmany premáva autobusová doprava na smery Dubnica nad Váhom, Fačkov, Ilava, Rajec, Žilina.

Do roku 2020 je potrebná kultivácia priestorov zastávok v štýle korešpondujúcom s koloritom PRLA. Zastavovacie pruhy navrhujeme riešiť formou zapustených zálivov.

I.1.4)Statická doprava

V súčasnosti odstavovanie vozidiel pri rodinných domoch a rekreačných objektoch je zabezpečené prevažne na vlastných pozemkoch majiteľov objektov.

Parkovanie vozidiel prebieha v rámci obslužných komunikácií a spevnených plôch pri objektoch občianskej vybavenosti. Prieskum preukázal jestvujúcu kapacitu parkovísk vo výške 182 parkovacích miest.

Parkovanie vozidiel navrhujeme na spevnených plochách pri zariadeniach občianskeho vybavenia.

Návštevníkov obce rozdeľujeme na bývajúcich a denne dochádzajúcich tzv. pasantov. V letnom období navštívi obec Čičmany 4200 návštevníkov, v zimnom obec navštívi 3000 návštevníkov. Predpokladáme, že 1/2 návštevníkov sa dopraví autobusmi a 1/2 osobnými vozidlami :

- 1/2 návštevníkov z 4200 sa dopraví autobusom → 2100 návštevníkov → 1 autobus = 40 návštevníkov → 53 autobusov za cca 8 hod. → návštevníci sa zdržia cca 2 hodiny (8 hod./2 hod = 4) → 53/4 = 13 autobusov;

- 1/2 návštevníkov z 4200 → 2100 návštevníkov → motorové vozidlá – vid'. tabuľka.

Z uvedeného vyplýva, že v obci treba zabezpečiť parkovanie pre 13 autobusov a zabezpečiť parkovanie pre 2100 návštevníkov. Navrhované záchytné parkoviská vychádzajú z počtu návštevníkov v letnej sezóne, pričom ich budú využívať návštevníci v zimnej sezóne.

Potrebné nápočty parkovacích stojísk sú v zmysle STN 73 6110 pre výhľadový stupeň automobilizácie 1:2,5 – vid'. nasledovná tabuľka :

Tabuľka celkového počtu stojísk :

Druh Objektu:	Kapacita:	1stojisko/ úč.jedn.	Po	ka	<th>kp</th> <th>kd</th> <th colspan="2">N=Po.ka.kv.kp.kd (potreba stojísk)</th> <th>Navrh. počet stojísk:</th>	kp	kd	N=Po.ka.kv.kp.kd (potreba stojísk)		Navrh. počet stojísk:
Pasanti - návšt.	2100 osôb	4 osôb	525	1,0	0,3	1,0	1,0	158	158	600
Ubytovanie - lôžka	200 lôžok	2 lôžka	100	1,0	0,3	1,0	1,0	30	32	60
-zamestnanci	20 osôb	5 osôb	4	1,0	0,3	1,0	1,0	1,2=2		
Ubytovanie - lôžka	200 osôb	2 osoby	100	1,0	0,3	1,0	1,0	30	32	60
-zamestnanci	20 osoby	5 osôb	4	1,0	0,3	1,0	1,0	1,2=2		
Reštaurácia - zam.	15 zam.	5 osôb	3	1,0	0,3	1,0	1,0	0,9=1	15	50
- návšt.	100 osôb	4 osoby	25	1,0	0,3	1,0	1,0	7,5=8		
- lôžka	40 lôžok	2 lôžka	20	1,0	0,3	1,0	1,0	6		

Pre celkový počet pasantov uvažujeme 600 parkovacích miest, pričom parkovacie miesta sú rozdelené nasledovne :

- parkovisko pri službách lyžiarskeho areálu (jestvujúce)	150 stojísk
- parkovisko pri službách lyžiarskeho areálu (navrh)	70 stojísk
- parkovisko pri Obecnom úrade (navrh)	100 stojísk
- parkovisko pri ceste III/518018 (navrh)	100 stojísk
- parkovisko reštaurácie pri ceste III/518018 (návrh)	50 stojísk
- ubytovanie č. 1 (návrh)	60 stojísk
- ubytovanie č. 2 (návrh)	60 stojísk
- agroturistika (návrh)	10 stojísk
Celkom	600 stojísk

Parkovisko pre autobusy navrhujeme umiestniť pred vstupom do obce Čičmany od Žiliny. V prípade veľkého záujmu o prehliadku PRLA je možné organizáciou dopravy odkloniť autobusy na parkovisko pod vlekmí a kyvadlovým spôsobom odviezť turistov do centra. Vhodné by bolo využiť netradičnú dopravu – konský povoz a pod. Ďalšou možnosťou je vyložiť turistov na začiatku obce zaparkovať na zbernom parkovisku nad obcou (pri ceste III/51818), odkiaľ turisti môžu byť dopravení ďalej.

Posúdenie je vykonané bežným spôsobom podľa STN 73 6110. Predpokladáme, že bude dochádzať k zástupnosti parkovísk.

$$N = O_o \times k_a + P_o \times k_a \times k_v \times k_p \times k_d$$

O_o – základný počet odstavňových stojísk pri stupni automobilizácie 1:2,5 = 0

P_o – základný počet parkovacích stojísk

N – celkový počet stojísk v riešenom území

P_o = kapacita : 1 stojisko/účelovú jednotku

k_a = 1,0 ... stupeň automobilizácie 1:2,5 - súčiniteľ vplyvu automobilizácie výhľadový

$k_v = 0,3 \dots$ do 20 000 - súčiniteľ vplyvu veľkosti útvaru
 $k_p = 1,0 \dots$ centrálna zóna (nadmestský význam)
= 0,8 ... zóna s vyššou vybavenosťou (celomestský význam)
= 0,5 ... obytná zóna (miestny význam)
- súčiniteľ vplyvu polohy riešeného územia
 $k_d = 1,0 \dots 35 : 65$ – súčiniteľ vplyvu delby prepravnej práce

Celkovo je potrebných parkovacích stojísk :

$$N = P_o \times k_a \times k_v \times k_p \times k_d$$

Výsledok je uvedený v predchádzajúcej tabuľke

I.1.5) Pešia doprava

Sídlo v zásade nemá v súčasnosti stanovenú koncepciu pešej dopravy a tomu zodpovedá aj skutočný stav (len krátky úsek chodníka od konečnej zastávky hromadnej dopravy po križovatku ciest III/518018 a III/51830).

Pešiu dopravu v ÚPN – O navrhujeme riešiť systémom chodníkov funkčnej triedy D3 (komunikácie pre chodcov), ktoré prepájajú priestory pamiatkovej rezervácie ľudovej architektúry na hlavný obecný priestor vytvorený po oboch stranách rieky obohatený výbežkom do nádvorja kaštieľa. Na túto trasu naväzuje v kolmom smere chodník vedúci pozdĺž navrhovanej obslužnej komunikácie v smere severozápad – juhovýchod prepájajúci navrhovanú občiansku vybavenosť s centrom obce vedúci okolo Obecného úradu. Ďalší chodník navrhujeme súbežne s komunikáciou vedúcou z centra obce popri kostole k areálu bývalého štátneho majetku, kde uvažujeme s agroturistikou. V priestore areálu ubytovania uvažujeme s chodníkmi vedenými súbežne s navrhovanými obslužnými komunikáciami a naprieč areálom ubytovania.

Systém v zastavanom území bude plynule prechádzať do peších trás mimo zastavaného územia, kde jeho súčasťou budú aj značené turistické trasy.

I.1.6) Značené turistické trasy

V riešenom území sa nachádzajú nasledovné značené turistické chodníky :

- červená E8 :
  - okraj lesa, pod Čiernym vrchom, Strážov;
  - sedlo Javorinky, sedlo pod Čelom, Fačkovské sedlo;
- žltá :
  - salaš, Lazový vrch;
  - Samostrel, sútok potokov, Pružina garáže;
- zelená :
  - sedlo Javorinky, Tužina, Nitrianske Pravno;

I.1.7) Cyklistická doprava

Cyklistická doprava miestneho významu využíva jestvujúce miestne komunikácie obce Čičmany.

V zmysle dokumentu „Územný plán VUC Žilinský kraj – zmeny a doplnky“ treba chrániť územný koridor a realizovať cyklomagistrálu (cyklistické trasy celoštátneho významu) v nasledovných trasách a úsekoch : Rajecká cyklomagistrála, v trase cyklistických komunikácií mesta Žiliny Žilina/Budatínsky zámok – Žilina/Solinky, v trase telesa cyklistickej komunikácie Žilina/Solinky – Žilina/Bytčica – Lietavská Lúčka – Rajecké Teplice – Rajec, v trase cesty I/64 Rajec – Fačkov, v trase cesty III/518018 Fačkov – Čičmany, v trase lesnej cesty Čičmany – Javorinka – hranica Žilinského a Trenčianskeho kraja (pokračovanie po lesnej ceste a ceste III/51822 Tužina ako Hornonitrianska cyklomagistrála), prepojenia Rajeckej cyklomagistrály s Vážskou cyklomagistrálou v trase cesty II/517 Rajec – Domaniža – Považská Bystrica a v trase cesty III/518018 Čičmany – hranica Žilinského a Trenčianskeho kraja – Zliechov – Ilava – Pruské.

I.1.8)Ostatné dopravné zariadenia

Medzi ostatné dopravné zariadenia patria čerpacie stanice pohonných hmôt a lyžiarske vleky.

Najbližšie sa ČSPH slúžiace pre zabezpečenie pohonných hmôt nachádzajú v Rajci, Nitrianskom Pravne, Valaskej Belej a Ilave.

V katastri obce Čičmany sa nachádza lyžiarske stredisko Javorinka, ktorého prevádzkovateľom je TJ Mier Rajec. V súčasnosti je v lyžiarskom stredisku 5 lyžiarskych vlekov typu Tatrapoma s prepravnou kapacitou 2850 osôb za hodinu. Lyžiarom a snowboardistom sú k dispozícii 3 zjazdovky rôzneho typu obtiažnosti, od najnáročnejšej "jednotky" s priemerným sklonom 33%, až po zjazdovku pri vleku č. 5, vhodnú na učenie lyžovania. Na svoje si prídu najnáročnejší lyžiari aj úplní začiatočníci. Areál ponúka ideálne podmienky pre rodinnú lyžovačku.

V súčasnosti je v lyžiarskom stredisku 1200 m zjazdoviek zasnežovaných technickým snehom. Zjazdové a bežecké trate sú pravidelne upravované. Počas sezóny je k dispozícii lyžiarsky servis, požičovňa lyžiarskej výstroje, úschovňa a lyžiarska škola.

Pri dojazde lyžiarskych tratí sú zariadenia rýchleho občerstvenia. Vyznávači bežeckého lyžovania môžu využiť značené a upravované bežecké okruhy. O bezpečnosť lyžiarov sa stará lyžiarska služba. V bezprostrednej blízkosti lyžiarskeho strediska je parkovisko s kapacitou 150 miest.

Zjazdovky		
Dĺžka (m)	Prevýšenie (m)	Priem. sklon (%)
870	273	33
1200	283	25
1500	283	18

Vlek POMA						
stav	návrh				stav	návrh
Typ	Typ	Dĺžka (m)	Prevýšenie (m)	Priem.sklon (%)	Počet osôb/hod.	Počet osôb/hod.
H130	6 sedačka	925,5	278	33	900	2400
S		135	30	16	400	400
P		290	72	22	500	500
F12		420	114	30	550	550
P		350	50	16	500	500
	vlek	cca 150	-	-	0	300
	vlek	cca 300	-	-	0	900
Kapacita celkom					2850	5550

Postupne môžu byť aj existujúce OHDZ nahradené modernejšími a kapacitnejšími zariadeniami, čím sa dosiahne vyššia prepravná kapacita. Maximálna možná prepravná kapacita bude oscilovať okolo 7500 os/hod.

I.1.9)Majetkoprávne vysporiadanie komunikácii

Komunikácie v obci sú zatiaľ majetkoprávne nevysporiadané, čo sťažuje spôsob údržby. Jestvujúce obslužné jednosmerné a dvojsmerné miestne komunikácie so živičnou úpravou, ktoré má obce Čičmany v užívaní sa nachádzajú na parcelách č. 59, 60, 67, 175/11, 183, 193/1, 194, 195, 232, 196/3, 264/3, 276, 314, 328/5, 341, 337/1, 328/4, 943, 1295, 2377/18, 2377/22, 2399/23, 3342/16, 3342/14, 3442/9, 5740, 5725/2, 5715, 5771, 5717, 5727/1, 5739/2, 5822/1, 5717 a ďalších.

I.1.10) Ochranné pásmo

Podľa vyhlášky FMV číslo 35/1984 Zb. §15 pre úsek komunikácie mimo zastavané územia platí ochranné pásmo pre cestu III. triedy 18 m od osi cesty na obe strany.

I.2) Vodné hospodárstvo

I.2.1) Vodné zdroje a zásobovanie vodou

Súčasný stav

Obec Čičmany sa nachádza v Čičmianskej kotline, ktorá je pokračovaním Čičmianskej a Rajeckej doliny. Kataster tvorí najvrchnejšie povodie rieky Rajčanka, ktorá pramení pod vrchom Strážov a ústi do rieky Váh v Žiline - Strážove. Zároveň celý kataster leží aj CHKO Strážovské vrchy. Vzhľadom na odľahlosť obce od okolitých obcí a nedostatok pracovných miest v blízkom okolí, je zaznamenaná dlhodobá tendencia úbytku obyvateľstva v obci. V obci sa nachádza veľké množstvo historických drevených objektov, ktoré nie sú trvale obývané a ich využitie býva nepravidelné. Aj z tohto dôvodu obec dostáva charakter rekreačnej-turistickej oblasti.

Celá Rajecká dolina je lokalitou vodných zdrojov pre miestne obyvateľstvo a mesto Žilina. Na hranici katastrov obcí Fačkov a Čičmany sa nachádzajú dva vodárenské zdroje (VZ): Fačkov – Tiesňavy (min. výdatnosť je 14 l/s), Fačkov – Ráztoky (min. výdatnosť je 42 l/s). V samotnej obci Fačkov sa nachádza aj VZ Lúky 1-3. Tvorí ho tri vrty s povolenou výdatnosťou 22 l/s. Z dôvodu ochrany týchto VZ celé katastrálne územie obce Čičmany leží v 2. PHO vonkajšom, z čoho vyplývajú podľa zákona o vodách č. 364/2004 Z.z. obmedzujúce činnosti v ochrannom pásme vodárenského zdroja.

Samotná obec Čičmany je zásobovaná pitnou vodou z vlastného vodovodného systému, ktorý toho času prevádzkuje SVS, a.s. Žilina. Výstavba celého systému sa datuje k r. 1971, keď bol daný do prevádzky. Bol vybudovaný v akcii „Z“. Tvorí ho VZ – Prameň č.1 (s min. výdatnosťou 0,5 l/s, povolený odber je 2,0 l/s), v blízkosti využívaného prameňa sú i ďalšie pramene, ktoré by sa mohli zachytávať zvlášť a zvieŕť do spoločného vodojemu. Do roku 2020 bude nevyhnutné tieto ďalšie pramene zachytiť a zvieŕť do vodojemu. V prípade nedostatočnej kapacity prameňov bude riešenie zásobovania vodou upravené podľa možnosti v danom okamihu. V prípade prepojenia vodovodu v obci na SKV Žilina bude potrebné spracovať doplnok ÚPN O Čičmany. Ďalším objektom na sústave je prefa vodojem (VDJ) 1x100 m³ (výška vodojemu cca. 702 m n.m.). V obci sa nachádza aj ďalší VDJ (v blízkosti obecného) – pre účely poľnohospodárskeho družstva o objeme 1x 100 m³. Celý vodovodný systém bol budovaný v r. 1971, keď obec mala cca 620 obyvateľov. Ku dnešnému dňu je evidovaných cca. 210 stálych obyvateľov – t.j. systém je predimenzovaný a preto nie je zaregistrovaná nedostačná schopnosť zásobovania systému pitnou vodou.

V súčasnej dobe sa obytná zástavba obce nachádza vo výške cca. 620 – 665 m n.m. => t.j. obec v súčasnom stave je zásobovaná pitnou vodou v dostatočnom množstve a kvalite. Hydrostatický tlak v systéme bude cca. 0,25 – 0,7 MPa. Obec je zásobovaná v 1 tlakovom pásme. Voda je z vodojemu rozvádzaná vodovodným potrubím z liatiny DN 125. V obci je rozvodná vodovodná sieť zokruhovaná – t.j. pri poruche na sieti je odstavený od vody len príslušný úsek (medzi uzávermi). Rozvod umožňuje napojenie všetkých potenciálnych odberateľov v obytnej zóne. Samotná rozvodná sieť je budovaná z rúr liatinových, ocelových, neskôr z rúr PVC, DN 80 - 125. Celková dĺžka rozvodov je cca. 4800 m. Samotné domy sú napojené na vodovod vodovodnými prípojkami. Stupeň zásobovania pitnou vodou (2001) je cca 96 %. – z 229 bytov odoberá vodu 221.

Kvalita pitnej vody zodpovedá príslušnému Nariadeniu vlády SR č.354/2006 Z.z.

Prevádzkovateľom vodovodu v obci je SVS, a.s. Žilina.

Vodovod čiastočne naplňa aj požiadavku zabezpečenia požiarnej vody. Vzhľadom na charakter obce (veľké množstvo drevených objektov) je vzájomná vzdialenosť podzemných hydrantov nižšia, ako predpisuje príslušná STN. Rozmiestnenie hydrantov je také, aby v prípade problémov na vodovode dochádzalo iba k jednoduchým prevádzkovým zásahom. Vzhľadom na nízku výdatnosť existujúceho prameňa a vysoké požiadavky na zabezpečenie požiarnej vody, nie je možné 100% pokrytie potreby požiarnej vody v čase požiaru. Preto na tieto účely je nutné využiť aj povrchové vody z rieky Rajčanka .

V obci sa nachádza aj lyžiarske stredisko. Potrebu pitnej vody si zabezpečuje individuálne. V súvislosti s požiadavkou zabezpečiť umelé zasnežovanie z dôvodu predĺženia lyžiarskej sezóny a zabezpečenia kvalitnejších lyžiarskych podmienok, sa uvažuje s vybudovaním vodnej nádrže Javorina - plocha nádrže $S=0,74$ ha, objem cca 10800 m^3 .

Výpočet potreby pitnej vody pre súčasný stav (spracovaná podľa úpravy MŽP SR č. 684/2006 z 14.11.2000):

- **pre bytový fond** ($k_d = 2,0$; $k_h = 1,8$) – veľkosť územia do 1000 obyv:
  - Špecifická potreba vody je závislá od vybavenia bytov. Podľa úpravy navrhujem $100 \text{ l. obyv}^{-1} \cdot \text{d}^{-1}$
- **pre základnú občiansku a technickú vybavenosť** - pre lokalitu predstavuje $18 \text{ l. os}^{-1} \cdot \text{d}^{-1}$ (vrátane navýšenia z dôvodu rekreačno-turistického charakteru obce)
- Počet stálych obyvateľov: 206 (2004)

Ozn.	Popis	Počet b.j.	Počet MJ/b.j.	MJ	počet MJ	Spec. Potreba [l.MJ ⁻¹ .d ⁻¹]	Qd [m ³ .d ⁻¹]	Qd [l.s ⁻¹]	kd	Qd,max [m ³ .d ⁻¹]	Qd,max [l.s ⁻¹]	kh	Qh,max [l.s ⁻¹]	počet dní [d.rok ⁻¹]	Qr [m ³ .rok ⁻¹]
1	IBV			obyv.	206	100	20.6	0.2	2.0	41.2	0.48	1.8	0.86	365	7519
2	občianska a technická vybavenosť			obyv.	206	18	3.7	0.0	2.0	7.4	0.09	1.8	0.15	365	1353
3	Cestovný ruch														
	- ubytovanie (hromadné)			lôžko	210	150	31.5	0.4	2.0	63.0	0.73	1.8	1.31	365	11498
	- ubytovanie (individuálne)			lôžko	200	100	20.0	0.2	2.0	40.0	0.46	1.8	0.83	365	7300
	- stravovanie			zamestn.	25	450	11.3	0.1	2.0	22.5	0.26	1.8	0.47	365	4106
Potreba pitnej vody celkom							87.1	1.01		174.1	2.02		3.63		31776.17

Celková potreba vody pre obec z verejného vodovodu – súčasný stav ($k_d = 2,0$; $k_h = 1,8$):

$$Q_d = Q_p = 87100 \text{ l.deň}^{-1} \Rightarrow 1,01 \text{ l.s}^{-1}$$

$$Q_{d,max} = Q_m = Q_d \times k_d = 174\,100 \text{ l.deň}^{-1} \Rightarrow 2,02 \text{ l.s}^{-1}$$

$$Q_{h,max} = Q_h = (Q_{d,max}/24) \times k_h = 3,63 \text{ l.s}^{-1}$$

$$\text{Ročná potreba vody: } Q_{ročné} = 31\,776 \text{ m}^3 \cdot \text{rok}^{-1}$$

Okrem spomínaných odberov je v obci aj nasledujúci:

Polnohospodárstvo-živočíšna výroba:

$$120 \text{ oviec} \times 10 \text{ l.ks}^{-1} \cdot \text{deň}^{-1} = 1\,200 \text{ l.deň}^{-1} = 0,014 \text{ l.s}^{-1} = 438 \text{ m}^3 \cdot \text{rok}^{-1}$$

Potreby poľnohospodárstva sú riešené samostatným vodovodným systémom pre potreby družstva.

Navrhovaný stav

Uvažované rozšírenie výstavby, ktoré rieši tento ÚPN je tvorený:

lokalitou „Pri ihrisku“ (8 RD => spolu 32 obyvateľov)

lokalitou „Pánsky Lán“ (14 RD => spolu 56 obyvateľov, 50 lôžok, 100 stoličiek)

lokalitou „Za kostolnými lánmi“ (387 lôžok, 200 stoličiek)

V súvislosti s novou výstavbou bude potrebné rozšíriť jestvujúci vodovodný systém tak, aby zabezpečil potrebu pitnej a požiarnej vody pre nové objekty.

– **Lokalita „Pri ihrisku“**

Lokalita sa nachádza vo južnej časti obce. Výstavba v lokalite budú tvoriť obytné plochy (tvorené rodinnými domami).

Rozšírenie by sa realizovalo prepojením na už vybudované vodovody LT DN 100, z materiálu polyetylén DN 100. Lokalita sa nachádza v nadmorskej výške cca. 655 - 660 m n.m., čo predstavuje hydrostatický tlak vo vodovodnom systéme cca. 0,3 - 0,35 MPa. Z tohto dôvodu pri zabezpečovaní ich zásobovania budú vo vodovodnej sieti dostatočné tlaky (STN 755401 stanovuje maximálny pretlak vo vodovodnej sieti 0,6 MPa).

– **Lokalita „Pánsky Lán“**

Lokalita sa nachádza v západnej časti obce – pri hlavnej ceste. Výstavba v lokalite budú tvoriť obytné plochy (tvorené rodinnými domami) a plochy občianskej vybavenosti (reštauračné a ubytovacie zariadenia).

V lokalite je toho času už zabezpečený rozvod pitnej a požiarnej vody, riešený formou zokruhovania. Lokalita sa nachádza v nadmorskej výške cca. 655 - 665 m n.m., čo predstavuje hydrostatický tlak vo vodovodnom systéme cca. 0,25 - 0,35 MPa, čo pre zásobovanie zástavby do 2 nadzemných podlaží je postačujúce.

– **Lokalita „Za kostolnými lánmi“**

Lokalita sa nachádza vo východnej časti obce, blízkosti lyžiarskeho strediska. Výstavba v lokalite budú tvoriť zariadenia cestovného ruchu – reštauračné a ubytovacie.

Rozšírenie by sa realizovalo prepojením na už vybudované vodovody LT DN 125 (hlavný rozvod pre obec), z materiálu polyetylén DN 100 formou zokruhovania. Lokalita sa nachádza v nadmorskej výške cca. 650 - 665 m n.m., čo predstavuje hydrostatický tlak vo vodovodnom systéme cca. 0,25 - 0,4 MPa. V nižšie položených časti územia budú vo vodovodnej sieti dostatočné tlaky (STN 75 5401 stanovuje maximálny pretlak vo vodovodnej sieti 0,6 MPa), vo vyššej časti územia tam, kde nie možné dosiahnuť v mieste napojenia na vodovod hydrodynamický tlak 0,25 MPa (STN 75 5401) uvažujeme vybudovanie automatickej tlakovej stanice (ATS), resp. zníženie zástavby do výšky 2 nadzemných podlaží (v tom prípade je možné dosiahnuť v mieste pripojenia prípojky hydrodynamický tlak 0,15 MPa).

Jednotlivé nehnuteľnosti budú napojené na verejný vodovod pomocou vodovodných prípojk, ktoré budú ukončené na hranici nehnuteľnosti v jej vnútri. Tu bude osadená vodomerná zostava spolu s fakturačným vodomermom.

Vybudovaná vodovodná sieť musí byť v súlade s platnými normami. Navrhovaná vodovodná sieť bude zásobovať obec len pitnou vodou a požiarou vodou. Kvalita pitnej vody zodpovedá príslušnému Nariadeniu vlády SR č.354/2006 Z.z.

Na trasách budú osadené podzemné a nadzemné požiarne hydranty (závisí od druhu zástavby), rozmiestnenie podľa príslušnej STN 92 0400. Umiestniť ich tak, aby plnili aj prevádzkové požiadavky určené pre vodovodnú sieť. Pri návrhu zástavby odporúčam rešpektovať kapacitné parametre vodovodného systému pre zabezpečenie požiarnej vody.

Výpočet potreby pitnej vody pre navrhovaný stav (100% zásobovania) (spracovaná podľa úpravy MŽP SR č. 684/2006 zo dňa 14.11.2006):

- **pre bytový fond** ($k_d = 2,0$; $k_h = 1,8$) – veľkosť územia do 1000 obyv:
  - Špecifická potreba vody je závislá od vybavenia bytov. Podľa úpravy navrhujem 150 l. obyv⁻¹.d¹
- **pre základnú občiansku a technickú vybavenosť** - pre lokalitu predstavuje 18 l.os⁻¹.d¹ (vrátane navýšenia z dôvodu rekreačno-turistického charakteru obce)

Ozn.	Popis	Počet b.j.	Počet MJ/b.j.	MJ	počet MJ	Spec. Potreba [l.MJ ⁻¹ .d ⁻¹]	Qd [m ³ .d ⁻¹]	Qd [l.s ⁻¹]	kd	Qd,max [m ³ .d ⁻¹]	Qd,max [l.s ⁻¹]	kh	Qh,max [l.s ⁻¹]	počet dní [d.rok ⁻¹]	Qr [m ³ .rok ⁻¹]
Jestvujúca zástavba															
1	IBV – jestv. zástavba			obyv.	186	100	18,6	0,2	2,0	37,2	0,43	1,8	0,78	365	6789
2	občianska a technická vybavenosť			obyv.	186	18	3,3	0,0	2,0	6,7	0,08	1,8	0,14	365	1222
3	Cestovný ruch														
	- ubytovanie (hromadné)			lôžko	300	150	45,0	0,5	2,0	90,0	1,04	1,8	1,88	150	6750
	- ubytovanie (individuálne)			lôžko	723	100	72,3	0,8	2,0	144,6	1,67	1,8	3,01	150	10845
	- stravovanie			zamestn.	17	400	6,8	0,1	2,0	13,6	0,16	1,8	0,28	150	1020
Navrhovaná zástavba															
1	IBV – lokalita „Pri ihrisku“	8	4	obyv.	32	150	4,8	0,1	2,0	9,6	0,11	1,8	0,20	365	1752
2	IBV – lokalita „Pánsky Lán“	14	4	obyv.	56	150	8,4	0,1	2,0	16,8	0,19	1,8	0,35	365	3066
3	občianska a technická vybavenosť			obyv.	88	18	1,6	0,0	2,0	3,2	0,04	1,8	0,07	365	578
Lokalita „Za kostolnými lánmi“															
4	- ubytovacie zariadenia			lôžko	387	150	58,1	0,7	2,0	116,1	1,34	1,8	2,42	150	8708
5	- reštauračné zariadenia			zamestn.	50	450	22,5	0,3	2,0	45,0	0,52	1,8	0,94	150	3375
6	- občerstvenie			zamestn.	15	400	6,0	0,1	2,0	12,0	0,14	1,8	0,25	150	900
Lokalita „Pánsky Lán“															
7	- ubytovacie zariadenia			lôžko	50	180	9,0	0,1	2,0	18,0	0,21	1,8	0,38	300	2700
8	- reštauračné zariadenia			zamestn.	17	450	7,7	0,1	2,0	15,3	0,18	1,8	0,32	300	2295
Potreba pitnej vody celkom							264,0	3,06		528,1	6,11		11,00		49999,68

Táto bilancia vyjadruje potrebu pitnej vody pre uvažovanú bytovú výstavbu v rámci tejto dokumentácie. Vo výpočte je občianskou a technickou vybavenosťou myslená vybavenosť základná, prislúchajúca k výstavbe.

Celková potreba pitnej vody pre obec (návrhový stav r. 2020)

Celková potreba vody pre obec z verejného vodovodu ($k_d = 2,0$; $k_h = 1,8$):

$$Q_d = Q_{p,celk} = Q_{p,návrh} + Q_{p,jestv} = 264\,000 \text{ l.deň}^{-1} \Rightarrow 3,06 \text{ l.s}^{-1}$$

$$Q_{d,max} = Q_{m,návrh} + Q_{m,jestv} = Q_d \times k_d = 528\,100 \text{ l.deň}^{-1} \Rightarrow 6,11 \text{ l.s}^{-1}$$

$$Q_{h,max} = Q_{h,návrh} = (Q_{d,max}/24) \times k_h = 11,0 \text{ l.s}^{-1}$$

$$\text{Ročná potreba vody: } Q_{ročné} = 50\,000 \text{ m}^3.\text{rok}^{-1}$$

Okrem spomínaných odberov budú v obci aj nasledujúce:

Polnohospodárstvo-živočíšna výroba (v družstve):

$$120 \text{ oviec} \times 10 \text{ l.ks}^{-1}.\text{deň}^{-1} = 1\,200 \text{ l.deň}^{-1} = 0,014 \text{ l.s}^{-1} = 438 \text{ m}^3.\text{rok}^{-1}$$

Ozn.	Popis	Počet b.j.	Počet MJ/b.j.	MJ	počet MJ	Spec. Potreba [l.MJ ⁻¹ .d ⁻¹]	Qd [m ³ .d ⁻¹]	Qd [l.s ⁻¹]	kd	Qd,max [m ³ .d ⁻¹]	Qd,max [l.s ⁻¹]	kh	Qh,max [l.s ⁻¹]	počet dní [d.rok ⁻¹]	Qr [m ³ .rok ⁻¹]
agroturistika															
1	- ubyt. zariadenia (v priestore družstva)			lôžko	20	150	3,0	0,0	2,0	6,0	0,07	1,8	0,13	365	1095
2	- ubytovacie zariadenia			lôžko	20	150	3,0	0,0	2,0	6,0	0,07	1,8	0,13	365	1095
Potreba pitnej vody celkom							6,0	0,07		12,0	0,14		0,25		2190

Potreby v priestore družstva sú riešené samostatným vodovodným systémom. Ostatné ubytovacie zariadenie má zabezpečenie pitnej vody riešené individuálne.

Posúdenie objemu vodojemu pre návrhový stav (2020):

Využitelný objem zásobného vodojemu:

$$Q_{m,celk} = 528\,100 \text{ l.d}^{-1} \Rightarrow 528,1 \text{ m}^3.\text{d}^{-1}$$

$V_{celk} = \min(0,6 \times Q_{m,celk}) = 317 \text{ m}^3$ – celkový potrebný využitelný objem vodojemu (rozdiel medzi min. a max. hladinou) má byť min. 60 % Q_m , t.j. min. 317 m^3 . Vzhľadom na to, že jestvujúci vodojem má objem nádrží $1 \times 100 \text{ m}^3 = 100 \text{ m}^3$, bude potrebné jeho prebudovanie na väčší, t.j. prídanie ďalšej komory o objeme 250 m^3 .

I.2.2) Kanalizácia

Súčasný stav

splašková kanalizácia

Obec nateraz nie je odkanalizovaná žiadnou kanalizačnou sústavou. Jednotlivé domy majú likvidáciu odpadových vôd riešenú domovými žumpami a následným odvozom na rajeckú čistiareň odpadových vôd (ČOV) resp. domovými ČOV s vyústením do rieky Rajčanka. Domovú žumpu má cca. 106 domácností (SODB 2001).

dažďová kanalizácia

Odvádza dažďové vody z terénu do recipientu. V obci nie je vybudovaný ucelený systém, nakoľko sa obec nachádza v dobrom odtokovom území, kde cez obec prechádza potok Rajčanka s jej prítokmi. Pomocou systému povrchových priekop a jarkov sú dažďové vody lokálne odvázané do povrchových vôd, jednotlivé nehnuteľnosti môžu riešiť odvádzanie vôd z povrchového odtoku aj vsakovaním do pôdy.

Celková bilancia splaškových odpadových vôd pre obec (súčasný stav)

(Bilancia splaškových vôd je totožná s bilanciou potreby pitnej vody)

Priemer. denný prietok pre celú obec (spolu s poľnohospodárstvom):

$$Q_{24} = Q_{p, \text{jestv}} = 1,02 \text{ l.s}^{-1}$$

$$\text{Ročná potreba vody: } Q_{\text{ročné}} = 32\,214 \text{ m}^3 \cdot \text{rok}^{-1}$$

Navrhovaný stav

– splašková kanalizácia

Vzhľadom na odľahlosť obce od existujúcich kanalizačných systémov v susedných obciach, neuvažuje sa s napojením eventuálnej obecnej kanalizácie na takýto systém. Riešením je vybudovanie obecnej kanalizácie s vlastnou ČOV. Toto riešenie je aj v súlade so všeobecným záväzným nariadením Žilinského samosprávneho kraja číslo 6/2005 (o záväzných častiach zmien a doplnkov Územného plánu veľkého územného celku Žilinského kraja).

Dokumentácia v grafickej časti zobrazuje vedené trasy splaškovej kanalizácie. Sú len orientačné a nie sú záväzné => upresní príslušná dokumentácia.

Potrubia jednotlivých vetiev bude z materiálu PVC K DN 250 resp. 300, šachty betónové DN 1000. Celé rozšírenie kanalizácie bude gravitačné. Jednotlivé nehnuteľnosti budú napojené na verejnú kanalizáciu pomocou kanalizačných prípojok. Tie budú ukončené na hranici parcely vo vnútri parcely revíznou šachtou (RŠ) resp. komorou. Do RŠ bude objekt napojený vnútornou kanalizáciou.

Do doby vybudovania splaškovej kanalizácie v obci budú musieť byť zneškodňovanie splaškových odpadových vôd individuálne, t.j. napr. žumpami, domovými ČOV. Ak k vybudovaniu obecnej kanalizácie dôjde, jednotlivé nehnuteľnosti sa napoja na ňu. Limitné hodnoty pre vypúšťanie do povrchových vôd stanovuje nariadenie vlády SR č. 296/2005 Z.z..

Vybudovaná stoková sieť musí byť v súlade s platnými normami a predpismi. Všetky vypúšťané odpadové vody musia byť v súlade s prevádzkovým poriadkom kanalizačnej siete, ktorého limitné hodnoty znečistenia vypúšťaných do kanalizácie stanovuje vyhláška MŽP SR č. 55/2005 Z.z.. Pre reštauračné zariadenia bude potrebné predčistenie tukových odpadových vôd v lapačoch tukov.

Celková bilancia splaškových odpadových vôd pre obec (návrhový stav r.2020) (Bilancia splaškových vôd je totožná s bilanciou potreby pitnej vody)

Priemer. denný prietok pre celú obec spolu (všetky potreby):

$$Q_{24} = Q_{p,návrh} = 3,14 \text{ l.s}^{-1}$$

$$\text{Ročná potreba vody: } Q_{ročné} = 52\,628 \text{ m}^3 \cdot \text{rok}^{-1}$$

- **dažďová kanalizácia**

Dažďové vody zo striech navrhovaných objektov a spevnených plôch nehnuteľností nemôžu byť odvádzané do podlažia. Dažďové vody sa zaústia do uličnej dažďovej kanalizácie, ktorá vyústi do príslušného recipientu pomocou vyústneho objektu. V tomto prípade však treba rešpektovať požiadavky príslušného vodohospodárskeho orgánu a ustanovenia zákona č. 364/2004 Z.z.. Obdobným spôsobom je potrebné riešiť aj odvádzanie dažďových z komunikácií do povrchových vôd. Odvádzanie vôd z parkovísk je potrebné riešiť aj odlučovačmi ropných látok. Limitné hodnoty pre vypúšťanie do povrchových vôd stanovuje nariadenie vlády SR č. 296/2005 Z.z..

Vybudovaná stoková sieť musí byť v súlade s platnými normami a predpismi.

Ochranné pásma dotknuté v území:

Vodovod DN do 500: 1,5 m od obrysu na obidve strany podľa zákona č. 442/2002 Z.z.

Kanalizácia DN do 500: 1,5 m od obrysu na obidve strany podľa zákona č. 442/2002 Z.z.

Vodárenské zdroje - vyhl. MŽP SR č. 29/2005 Z.z.

Chránená vodohospodárska oblasť - Zákon o vodách č. 364/2004 Z.z.

Ochranné pásmo vodných tokov: 6 m od brehovej čiary Rajčanky, 4m od brehovej čiary ostatných vodných tokov

I.3) Riešenie energetiky a energetických zariadení

I.3.1)Elektrická energia

Súčasný stav

Širšie vzťahy

Východným okrajom obce Čičmany prechádza trasa 2x110 kV vedenia číslo 7661 a 7703 na smere Rajec- Ladce a Rajec- Prievidza.

Riešené územie

Záujmové územie obce je zásobované elektrickou energiou po odbočnom 22 kV vedení, prevedenom z VN linky číslo 293 Rajec- Prievidza. Odberatelia elektrickej energie sú zásobovaní zo štyroch trafostaníc o celkovom inštalovanom výkone 910 kVA. VN prípojky k trafostaniciam sú realizované vzdušným vedením.

Elektrická energia v bytovej zástavbe je využívaná mimo základnej potreby aj na varenie a prípravu teplej vody, u objektoch vybavenosti (Považské múzeum, kostol, dom smútku, informačne centrum, hasičská zbrojnica, suveníry) aj na riešenie potrieb tepla.

l) 3.1.2. Návrh elektrifikácie

V obci Čičmany nie je zavedený zemný plyn, ani sa s ním v návrhovom období do roku 2020 nepredpokladá (obec nie je evidovaná na plynofikáciu – ÚPN VÚC ŽK), využívaný je kvapalným plynom propán-bután.

Základné údaje o riešenom území

Vstupné údaje	E t a p a	
	Rok 2001	Rok 2020
- trvalo obývané byty celkom	111	100
- rekreačne chalupy	116	127
- podielový príkon na byt (kW)	1,7	2,2
- elektrické vykúrovanie 15 kW	13,0	13,0

- výstavba penziónov (160 lôžok), ubytovacie chatky (144 lôžok), stravovacích zariadení (320 stoličiek) , sauna a kúpalisko.
- príkon pre vybavenosť podľa podobných objektov v súčasnosti
-

Nápočet elektrického príkonu podľa druhu odberu

Druh odberu	kW	
	2001	2020
1. Byty : stav 111 b.j. /r. 2020 – 100 b.j.	190	220
Chalupy : stav 116 /r. 2020 - 127	200	280
<i>S p o l u :</i>	390	500
2. Občianska vybavenosť		
- jestvujúca spolu	316	365
- návrh : 2x penzión po 60 lôžkoch		72
Penzión 40 lôžok		48
Reštaurácia 220 stoličiek		286
Reštaurácia 100 stoličiek		130
12x chatka po 12 lôžok		36
Sauna, kúpalisko		28
Agroturistika 20 lôžok		24
<i>S p o l u :</i>	316	989
Súdobí odber	300	692
3. Výroba		
- jestvujúca spolu	30	30
4. Obec Čičmany C e l k o m :	720	1222

Požiadavka územia na transformačný výkon v kVA

Obec	Rok 2001		Rok 2020	
	Výkon trafostaníc	Potreba územia	Výkon trafostaníc	Potreba Územia
Čičmany	910	907	2250	1540

Návrh riešenia elektrifikácie

V návrhovom období do roku 2020 jestvujúce 22 kV distribučná sieť (VN vedenia, trafostanice) prekážajúce plánovanej zástavbe bytov a občianskej vybavenosti bude preložená do novej polohy.

Trafostanice :

- T1, T2 sa ponechávajú bez zmeny
- stožiarové trafostanice T3 a T4 sa navrhujú na zrušenie (prekážajú plánovanej výstavbe) a budú nahradené kioskovými trafostanicami s transformátormi 250 kVA a 400 kVA.

- T5, T6, T7 sú všetky navrhované v kioskovom prevedení. T5-400 kVA sa navrhuje v lokalite „Za kostolom“ pre ubytovacie a stravovacie objekty, T6-250 kVA sa navrhuje v lokalite „Pánsky lán“ pre stravovacie a ubytovacie objekty (zahustenie pre súčasnú zástavbu), T7-630 kVA sa navrhuje v sedle „Javorinka“ pre lyžiarske zariadenie TJ Mier.
- Transformačné stanice budovať podľa požiadaviek na odbery elektrickej energie

VN 22 kV vedenia :

- VN prípojky pre navrhované trafostanice T5, T6, T7 sa navrhujú riešiť VN káblovým vedením zemou
- VN prípojky k existujúcim trafostaniciam T3 a T4 sa navrhujú na likvidáciu (prechádzajú cez navrhované plochy pre novú výstavbu)

Sekundárny rozvod :

- NN rozvody v priestore hlavnej ulice obce, v území pamiatkovej rezervácie a v plochách sútreďenej zástavbe navrhovanej občianskej vybavenosti sa navrhujú budovať jednoduchou mrežovou káblovou sieťou, v okrajovom území s bytovou zástavbou vzdušnou sieťou po betónových stĺpoch, čo pre daný charakter vidieckej zástavby je vyhovujúce
- rozvod pre verejné osvetlenie s káblovou NN sieťou budovať káblovým rozvodom, okrajových častiach územia budovať vzdušnou sieťou po betónových stĺpoch NN siete.

Ochranné pásma

V zmysle zákona č. 656/2004 Z.z. je potrebné rešpektovať ochranné pásma elektrických vedení od krajných vodičov na každú stranu, resp. od zariadení :

§ 36, odsek (2) pre vodiče od 1 kV do 35 kV vrátane

- pre vodiče bez izolácie 10 m , v súvislých lesných priesekoch 7 m
- pre vodiče so základnou izoláciou 4 m , v súvislých lesných priesekoch 2 m
- pre zavesené káblové vedenie 1 m
- pre 110 kV vedenie 15 m

§ 36, odsek (9) pre elektrické stanice vonkajšieho prevedenia

- pre trafostanicu 22/0,4 kV 10 m od konštrukcie

§ 36, odsek (4) – v ochrannom pásme a pod vedením je zakázané

- zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky
- pestovať porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti do 2 m od krajného vodiča
- uskladňovať ľahko výbušné a horľavé látky
- vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb, majetku, elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy

Tabuľková príloha - transformačné stanice 22 / 04 kV

Číslo TS	Prevedenie TS	Inštalovaný výkon v kVA		Poznámka
		Stav	2020	
T 1 - 4008	stožiarová	160	160	Dom sv. Bistrika + obec stav
T 2 - 4009	stožiarová	100	160	PD+ obec rekonštrukcia
T 3 - 4007	2 stĺpová	250	250	Horný koniec výmena za kiosk
T 4 - 4010	stožiarová	400	400	LV+ obec výmena za kiosk
T 5 -	kiosková	-	400	Navrhovaná pre obj. vybavenosti
T 6 -	kiosková	-	250	Navrhovaná – zahustenie
T 7 -	kiosková	-	630	Navrhovaná – TJ Mier
Spolu kVA		910	2250	

I.3.2)Zásobovanie plynom

Súčasný stav

V obci Čičmany nie je zavedený zemný plyn a ani sa s jeho zavedením neuvažuje. V území je využívaný kvapalný plyn propán-bután pre potreby varenia, ohrev TUV a vykurovanie s ročnou spotrebou cca 22,9 ton/rok.

Návrh

V návrhu ÚPN O Čičmany do roku 2020 sa odporúča v riešenom území obce využívať skvapalnený plyn propán-bután na varenie u obyvateľstva a riešenie potrieb tepla predovšetkým u objektov občianskej a rekreačnej vybavenosti.

Orientačný výpočet P-B podľa druhu odberu

Druh spotreby	Stav		Rok 2020	
	kg/h	ton/rok	kg/h	ton/rok
1. Byty	18,30	29,10	18,30	29,10
2. Rekreačne chalupy	11,90	8,30	12,70	9,00
3. Vybavenosť : stav spolu	14,50	21,20	27,40	40,40
- návrh : 2 penzióny po 60 lôžok	-	-	9,30	29,70
Penzión 40 lôžok	-	-	6,40	19,80
Reštaurácia 220 stoličiek	-	-	14,00	25,50
Reštaurácia 100 stoličiek	-	-	4,20	13,00
12 chatiek po 12 lôžok	-	-	36,90	91,40
4. Celkom	44,70	58,60	129,20	257,90

Potreba skvapalneného plynu P-B pre byty a rekreačne chalupy bude riešená propán-butánovými fľašami. Navrhované objekty vybavenosti budú zásobované z plynových zásobníkov propán-butánu. Zásobníky P-B si vyžadujú ochranné pásmo 8 m.

I.3.3)Zásobovanie teplom

Súčasný stav

Obec Čičmany má plno decentralizovaný systém zásobovania teplom, v území sa nenachádza väčší zdroj tepla, ktorý by prevzal funkciu centrálného tepelného zdroja.

Bytová zástavba potrebu tepla rieši domovými kotlami ústredného vykurovania a lokálnymi zdrojmi tepla so spaľovaním pevných palív (cca 87%). V menšej miere je využívaný skvapalnený plyn P-B a elektrická energia. Rekreačné chalupy potrebu tepla riešia pevným palivom, v malej miere plynom P-B a elektrinou.

Objekty občianskej vybavenosti majú potrebu tepla riešenú objektovými zdrojmi tepla so spaľovaním tuhých palív, skvapalneným plynom P-B a čiastočne aj elektrinou. Najväčšia kotolňa na propán-bután je umiestnená v objekte „Dom sv. Bystríka“ s ročnou potrebou cca 11,8 ton, objekt má vybudované dva podzemné zásobníky na P-B o celkovom obsahu 8 m³. Propán-bután pre riešenie potrieb tepla je využívaný i v penzióne „Katka“ s ročnou potrebou cca 1,8 ton/rok.

Návrh

- Základné údaje o riešenom území
- trvalo obývané byty stav ..... 111 b.j. , v roku 2020.....100 b.j.
- odpad bytov ..... 11 b.j.
- rekreačne chalupy stav ..... 116 , v roku 2020 127
- merná potreba tepla na b.j. : 14 kW ; 100 GJ
- merná potreba na rekreačnú chalupu : 10 kW ; 25 GJ
- potreba tepla pre vybavenosť odhadom podľa podobných objektov v súčasnosti

Nová výstavba objektov vybavenosti je prezentovaná ubytovacími a stravovacími kapacitami, kde sa navrhuje celú potrebu tepla riešiť skvapalneným plynom propán-bután.

Nápočet potrieb tepla do roku 2020

Druh spotreby	Stav		Rok 2020	
	MW	GJ	MW	GJ
1. Byty : 111 b.j. / 100 b.j	1,55	8 880	1,40	8 000
Rekreačne chalupy : 116 / 127	1,16	2 920	1,27	3 170
Spolu:	2,71	11 800	2,67	11 170
2. Vybavenosť				
- jestvujúca spolu	0,63	3 990	0,64	4 080
- návrh : Penzióny 2x 60 lôžok	-	-	0,11	1 260
Penzión 40 lôžok	-	-	0,075	840
Reštaurácia 220 stoličiek	-	-	0,16	1 080
Reštaurácia 100 stoličiek	-	-	0,05	550
Sauna + kúpalisko	-	-	0,05	1 500
12 chatiek	-	-	0,43	3 880
Agroturistika 20 lôžok	-	-	0,037	420
Spolu	0,63	3 990	1,562	13 610
3. Výroba				
- jestvujúca spolu	0,02	145	0,02	145
4. Celkom 1 + 2 + 3	3,36	15 935	4,252	24 925

Členenie palív v GJ za rok

Riešené Územie	Potreba celkom GJ		P-B GJ		Pevné paliva GJ		Elektrina GJ	
	stav	návrh	stav	návrh	stav	návrh	stav	návrh
Čičmany	15 935	24 925	2 745	12 435	12 290	11 552	900	938
Podiel palív v %	100,00	100,00	17,22	49,90	77,13	46,35	5,65	3,75

Návrh riešenia potrieb tepla v etape – rok 2020

Zásobovanie obce Čičmany teplom sa navrhuje ponechať decentralizovaným systémom z vlastných, alebo združených objektových zdrojov tepla. Inštalované výkony kotlových jednotiek v objektoch vybavenosti sa navrhujú budovať len pre vlastnú potrebu objektov s palivovou základňou skvapalnený plyn propán-bután.

Potrebu tepla IBV zástavby sa navrhuje riešiť z kotolní UK, resp. lokálnymi vykurovacími zdrojmi s palivovou základňou naďalej hnedé uhlie, drevný odpad a skvapalneným plynom propán-bután na varenie a prípravu teplej vody.

Z celkovej potreby tepla v etape rok 2020 – 24 925 GJ, cca 12 435 GJ sa navrhuje riešiť 49,90 % skvapalneným plynom P-B (nárast oproti súčasnosti skoro trojnásobne), zostatok potreby tepla 46,35 % spaľovaním pevných palív (pokles oproti súčasnosti o 40%) , z toho podiel

uholných palív 22,15% a dreveného odpadu 24,20%. Zostatok potreby tepla 3,75% bude riešený elektrickou energiou (varenie+ TUV).

V riešení potrieb tepla zamerať sa na využívanie slnečnej energie konvertormi pre prípravu teplej vody. Zníženie spaľovania uholných palív a ich náhrada skvapalneným plynom propán-bután a dreveného odpadu bude mať priaznivý dopad na čistotu ovzdušia najmä v zimnom období.

Ochranné pásma

V riešenom území obce Čičmany sa nepredpokladá žiadna výstavba tepelnoenergetických zariadení vyžadujúca si ochranné pásmo.

I.4) Pošta a telekomunikácie

Súčasný stav

Poštové služby sú zabezpečované poštovou prevádzkou, umiestnenou v objekte obecného úradu a v predajni potravín, poskytovaním základných poštových služieb. Pošta v Čičmanoch organizačne prislúcha pod Regionálne poštové centrum (RPC) Žilina – riadené Ústredím Slovenskej pošty a.s.

Z hľadiska telekomunikačného členenia obec Čičmany patrí pod Centrum sieťovej infraštruktúry (CSI) Žilina, začlenené do Regionálneho centra (RCSI) Žilina. V obci sa nachádza digitálna ústredňa RSÚ s dostatočnou kapacitou pre rozhlasovú službu a ďalšie širokopásmové služby s možnosťou kapacitného rozšírenia. Je napojená diaľkovým metalickým káblom. Kabelizácia obce je realizovaná z časti (okolie ústredne) zemnými káblami, zostatok je realizovaný nadzemnými vedeniami.

Známe zámery: Prepojenie digitálnej ústredne optickým káblom od obce Fačkov, náhrada vzdušnej m.t.s. a samonosných káblov za úložnú telekomunikačnú sieť.

Návrh riešenia

Pošta

Pre poštovú prevádzku v obci Čičmany sa odporúča rozšírenie poštových služieb, v ich poskytovaní sa zamerať na zvyšovanie ich kvality. Rozvoj poštovej prevádzky v obci je plne v kompetencii Slovenská pošta, a.s. a RPC Žilina.

Telekomunikácie

Základné údaje riešeného územia

Ú d a j e	E t a p a	
	Rok 2004	Rok 2020
- počet obyvateľov	206	222
- počet bytov celkom	111	100
- telefonizácia stav	36,4 %	40,3%

Plánovaná výstavba objektov vybavenosti :

- Tri penzióny s celkovou kapacitou 160 lôžok
- Dve reštauračne zariadenia s celkovou kapacitou 320 stoličiek
- Agroturistika s počtom 20 lôžok
- Ubytovacie chatky (12 objektov) s celkovou kapacitou 144 lôžok

Nápočet HTS pevnej telefónnej siete podľa členenia územia pre rok 2020

Členenie HTS	Stav	Návrh
1. Bytové stanice	75	75
2. Nebytové stanice stav :	15	15
- návrh : ubytovacie zariadenia	-	30
stravovacie zariadenia	-	17
5. Celkom HTS	90	137

Riešenie navrhovaného stupňa telefonizácie

Pre zabezpečenie telefonizácie riešeného územia Čičmany do roku 2020 s navrhovaným počtom cca 137 HTS je potrebné riešiť :

- Prepojenie digitálnej ústredne Čičmany optickým káblom od obce Fačkov (zámer ST, a.s.), v celom priebehu jeho trasy v zastavanej časti obce riešiť pripokládky miestnej telefónnej siete.
- Náhrada jestvujúcej vzdušnej siete a samonosných káblov za káble uložené do zeme.
- Rozšírenie miestnej telekomunikačnej siete káblovej do plôch s navrhovanou výstavbou občianskej vybavenosti a športových plôch.
- Pripojovanie telefónnych účastníkov v navrhovanej zástavbe riešiť cez káblové prípojkové skrine, body napojenia pre telefónne prípojky budú určené v podmienkach pri začatí územno-právneho konania výstavby konkrétnej lokality.

Diaľové káble a siete mobilných operátorov

Do roku 2020 treba predovšetkým rešpektovať diaľkový kábel, vedený od Rajca na Čičmany popri ceste Fačkov – Čičmany a technické zariadenia telekomunikácií a mobilných operátorov. Zariadenia ZS a RR bod ZA_CIC a IL ZLI, ktoré patria operátorovi T-Mobile sa najbližších 5 rokov nebudú meniť. V budúcnosti nie je vylúčené, že pribudnú aj ďalšie zariadenia mobilných operátorov. Návrh ÚPN nedefinuje žiadne požiadavky na tieto siete.

Ochranné pásma telekomunikačných vedení

- V intraviláne aj mimo intravilán je potrebné pri výstavbe inžinierskych sietí rešpektovať ustanovenia STN 73 6005 o priestorovej úprave vedení technického vybavenia.

m) Konceptia starostlivosti o životné prostredie

m.1) Stav životného prostredia

m.1.1) Voda

Územie obce je bez výrazných znečisťovateľoch povrchových vôd. Problémom je zastavané územie, ktoré nemá vybudovanú splaškovú kanalizáciu a odpadové vody sú v niektorých prípadoch vypúšťané priamo do vodných tokov, alebo pôdy. K zlepšeniu tejto situácie prispeje vybudovanie splaškovej kanalizácie.

Zdroje znečistenia nie sú ani na poľnohospodárskom dvore, ktorý je v súčasnosti bez hospodárskych zvierat.

Menšími zdrojmi znečistenia, sú skládky drobného domového a stavebného odpadu, na brehoch Rajčanky a jej prítokoch. Skládky sú bez väčšieho rizika poškodenia životného prostredia, pretože ide o konáre stromov, trávu a železný šrot v malom rozsahu, dlaždice, omietky a betón. Skládky sú tak malé, že nie sú uvedené vo výkresovej časti, ale treba ich zlikvidovať.

m.1.2) Pôda

Územie katastra patrí do oblastí s minimálnym rizikom vzniku svahových deformácií. Pôda je v k.ú. Čičmany bez kontaminácie.

m.1.3) Vzduch

Stav ovzdušia v k.ú. je ovplyvnený lokálnymi zdrojmi vykurovania na tuhé palivo, výfukovými plynmi z osobných automobilov.

Obec nie je plynofikovaná, preto vplyv lokálnych zdrojov na tuhé palivo predstavuje isté riziko znečistenia. Vykurovanie rodinných domov je vo väčšine prípadov realizované formou spaľovania dreva. V obci nebol zistený ani zápach z hospodárskych zvierat, alebo iných možných znečisťovateľov.

m.1.4) odpady

Legislatívny stav

Obec má vypracovaný Program odpadového hospodárstva, ktorý obec vydala aj ako všeobecné záväzné nariadenie. Program nebol zatiaľ naplnený, lebo sa ukázal ako nevhodný pre spôsob organizovania zberu odpadov.

Charakteristika súčasného stavu odpadového hospodárstva

Obec zabezpečuje zber zmesového komunálneho odpadu do veľkorozmerových zberných nádob – VOK.

Situácia s likvidáciou odpadov je v obci na dobrej úrovni. Odvoz odpadov zo zberných nádob je organizovaný v pravidelných intervaloch. Tvorba odpadov je v obci nižšia ako je tomu v okolitých obciach. Podľa dostupných informácií však vzrástla produkcia odpadov o min. 2x oproti roku 1996.

Používané zariadenia na zhodnotenie, úpravu a zneškodnenie odpadov

Obec Čičmany neprevádzkuje vlastné zariadenie na zhodnotenie, úpravu a zneškodnenie odpadov. Spoločnosť T+T a.s. Žilina vykonáva zber, prepravu a zneškodnenie odpadov na skládke odpadov v Šuji.

m.2) Návrh ochrany životného prostredia

Aplikácia výstupov zo záväzných častí nadradeného aktualizovaného ÚPN – VÚC Žilinského kraja, ako i z pripravovaných rozvojových dokumentov obce vedie k predbežnému záveru, že realizáciou úloh z oblasti vodného hospodárstva, odtokových pomerov a dopravy bude realizovaná súčasne aj časť problémov z oblasti životného prostredia:

Potreba EIA

Problémy a činnosti, ktoré bude nutné posudzovať environmentálnymi štúdiami dopadov na zložky životného prostredia v etape po schválení územného plánu obce sú spojené s rozvojom vlekov a lyžiarskych tratí a so stavbami, ktoré priamo či nepriamo súvisia s rozvojom lyžiarskeho strediska Javorinka. Po územnom pláne bude potrebné podrobiť niektoré stavby posudzovaniu vplyvu na ŽP – **zákon 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.**

V prílohe č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z.z. je v zozname činností podliehajúcich posudzovaniu ich vplyvu na životné prostredie uvedené:

14. Účelové objekty pre šport, rekreáciu a cestovný ruch

Rezortný orgán: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky pre položky č. 1, 3, 4, 5, 7

Ministerstvo školstva Slovenskej republiky pre položky č. 2, 4, 5, 6

Pol. číslo	Činnosť, objekty a zariadenia	Prahové hodnoty	
		Časť A (povinné hodnotenie)	Časť B (zisťovacie konanie)
1.	Rekreačné areály a súvisiace zariadenia (ubytovacie zariadenia okrem ubytovania v súkromí, stravovacie zariadenia)	v chránených územiach bez limitu	v zastavanom území od 500 ubytovacích miest a od 250 stravovacích miest mimo zastavaného územia od 60 ubytovacích miest a od 100 stravovacích miest
2.	Prístavy na vodné športy (vrátane mól, skladových priestorov, opravárenských dielní a pod.)	od 100 miest pre plavidlá	
3.	Rekreačné prístavy pre jachty a malé člny		bez limitu
4.	Zjazdové trate, bežecké trate, lyžiarske vleky, skokanské mostíky, lanovky a ostatné zariadenia	umiestnené v chránených územiach	nezahrnuté v časti A bez limitu
5.	Trvalé pretekárske trate a skúšobné trate pre motorové vozidlá		bez limitu
6.	Športové areály a súvisiace zariadenia (nekryté športové ihriská a kryté budovy pre šport) - nekryté areály a súvisiace zariadenia - kryté budovy pre šport		od 5 000 m ² od 2 000 m ²
7.	Tematické parky		bez limitu

m.2.1) Opatrenia v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia

Výrazným krokom v prospech kvality životného prostredia v obci bude realizácia vodohospodárskych stavieb umožňujúcich zásobovanie pitnou vodou a odkanalizovanie do ČOV podstatnej časti osídleného územia obce. Návrh riešenia dažďovej kanalizácie so zodpovedajúcim riešením zachytávania nečistôt (ORL na parkoviskách) je príspevkom k riešeniu problému životného prostredia.

Za súčasť zlepšenia problematiky životného prostredia treba chápať aj návrh zásahov do vodných tokov a brehov, ich úpravy, ktoré zabezpečia stabilitu koryta a zároveň ochránia nehnuteľnosti.

Segregácia v doprave (samostatné pešie trasy, cyklistické trasy...) a návrh opatrení na odstránenie smerových, líniových a bodových závad je riešením bezpečnosti pohybu, čistejšieho vzduchu atď.

Z hľadiska starostlivosti o životné prostredie navrhujeme nasledujúce opatrenia :

- realizácia odkanalizovania a čistenie odpadových vôd
- riešenie odvádzania vôd z povrchového odtoku v území s deleným systémom odvádzania odpadových vôd,
- v maximálnej miere zdržanie dažďových vôd
- posúdenie prietocnej kapacity recipientov vôd z povrchového odtoku,
- údržba koryt miestnych tokov,
- výsadba stromovej a kríkovej vegetácie pozdĺž poľných ciest

Ovzdušie

- podporovať zníženie emisií do ovzdušia z domových kotolní

Pôda

- Zamedzenie poškodenia PP vrátane pôdnej erózie riešiť organizáciou poľnohospodárskej činnosti, vrátane voľby vhodných kultúr.
- Dodržanie doporučení hospodárenia na PP a LPF z krajinno-ekologického plánu.

Biota

- Do komplexného riešenia ÚPN sú premietnuté zásady vyplývajúce z odporúčaní krajinno-ekologického plánu, priemet z R-ÚSES-u (aktualizovaný v r 2007) a NATURA.
- Zásady z uvedených dokumentov tvoria základnú kostru ochrany a rozvoja tvorby v území. Okrem takto legislatívne stanovených opatrení s vyčlenením územia v územnom pláne sú zakomponované ďalšie návrhy, ktoré v rámci celkového rozvoja sídla, hlavne v jeho zastavanej časti, uvažujú s trvale udržateľným rozvojom mesta, kde sú vo vzájomnom súlade riešené potreby súvisiace s investíciami a rozvoj bioty.

Návrh zásad a opatrení pre nakladanie s odpadmi

1. naďalej pravidelne odvážať a zneškodňovať TKO a stavebný odpad z územia obce na riadených skládkach mimo k.ú. Čičmany
2. znížiť produkciu nevyužitelných odpadov formou separácie zberu – (motivácia prostredníctvom odstupňovaných poplatkov za zneškodňovanie komunálneho odpadu)
3. vytvoriť podmienky pre zber druhotných surovín – zberového papiera, PET fľaš, železného šrotu kalendárovým zberom, t.j. donáškou určenej zložky odpadu k zberovému miestu, ktoré bude v obci vopred určené a označené. Kalendár zberu jednotlivých zložiek KO obec poskytne vopred každej domácnosti, fyzickej a právnickej osobe sídliacej na území obce.
4. zabezpečiť dostatočný počet zberových kontajnerov pre zber odpadového skla tak, aby kontajnery boli rovnomerne a podľa potreby rozmiestnené na celom území obce. Taktiež zabezpečí pravidelný odvoz vyseparovanej suroviny do zberne.
5. zabezpečiť 2x ročne zber nebezpečných zložiek KO (vyradené elektrické a elektronické zariadenia z domácností, opotrebované olovené batérie, odpadové oleje, staré lieky, príp. iné) tak, aby dátum a miesto zberu týchto odpadov bolo včas oznámené v každej domácnosti obce.
6. zabezpečiť 2x ročne zber veľkoobjemového odpadu (vyradený nábytok, pneumatiky, a pod.) tak, aby dátum a miesto zberu týchto odpadov bolo včas oznámené v každej domácnosti obce.
7. zabezpečiť vhodnou formou, aby biologicky rozložiteľné odpady z domácností obyvatelia kompostovali na vlastnom pozemku (domáce kompostoviská, hnojiská od hospodárskych zvierat).
8. pre biodpad z verejných priestranstiev (tráva, konáre stromov) vytvorí obec vlastné kompostovisko, alebo zmluvne dohodne kompostovanie s podnikateľským subjektom prípadne aj mimo k.ú. Čičmany
9. pravidelne aktualizovať plán odpadového hospodárstva a zabezpečiť jeho naplnenie

n) Vymedzenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

Tento návrh ÚPN O nezasahuje žiadne chránené ložiskové územia.

o) Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

Tento ÚPN O nevymedzuje žiadne územia vyžadujúce zvýšenú ochranu. Za zmienku stojí zátopové územie obce pozdĺž Rajčanky, ktoré je vystavené riziku záplav v jarných mesiacoch a vplyvom extrémnych lokálnych zrážok. Toto územie sa nachádza v dolnej časti Rajčanky v rámci zastavaného územia obce, kde ešte neprebehla regulácia toku.

p) Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde

p.1) Prírodné podmienky

Navrhované lokality v ÚPN – O Čičmany patria podľa kódu do klimatického regiónu :
10 – veľmi chladného, vlhkého, s priemernou teplotou vzduchu v januári $-5 - -6^{\circ}\text{C}$ a s priemernou teplotou vzduchu za vegetačné obdobie $10 - 11^{\circ}\text{C}$.

Na dotknutých lokalitách sa vytvorili na pôdotvorných substrátoch tieto druhy pôdy :

11 – fluvizeme glejové, stredne ťažké

63 – kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša, stredne ťažké

65 – kambizeme typické a kambizeme luvizemné na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké

83 – kambizeme na ostatných substrátoch, na výrazných svahoch: $12-25^{\circ}$; stredne ťažké až ťažké

94 – gleje, stredne ťažké, ťažké až veľmi ťažké.

Dotknuté BPEJ sú zaradené do týchto kvalitatívnych skupín :

6 – 1065232

7 – 1011035, 1063432, 1063532, 1065432

9 – 1094002, 1083682

p.2) Vyhodnotenie záberov PP

Urbanistický návrh rieši rozvoj jednotlivých funkčných zložiek v 14 lokalitách, čo je zdokumentované v tabuľke – Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde. Celková výmera lokalít v ÚPN – O Čičmany predstavuje 11,08 ha. Z toho je 10,69 ha poľnohospodárskej pôdy, záber nepoľnohospodárskych plôch je 0,32 ha.

Lokalita č. 1, 2, 3 – sú určené na výstavbu rodinných domov a rekreačných zariadení.

Lokalita č. 4 – je určená na výstavbu občianskej vybavenosti a parkoviska.

Lokalita č. 5 – je určená na výstavbu občianskej vybavenosti.

Lokalita č. 6 – je určená na vytvorenie vodnej plochy – rybníka.

Lokalita č. 7 – je určená na výstavbu rodinných domov a rekreačných zariadení.

Lokalita č. 8 – je určená na výstavbu občianskej vybavenosti.

Lokalita č. 9 – je určená na výstavbu občianskej vybavenosti a rekreačných zariadení.

Lokalita č. 10 – je určená na výstavbu komunikácie.

Lokalita č. 11 – je určená na výstavbu občianskej vybavenosti.

Lokalita č. 12 – je určená na výstavbu parkoviska.

Lokalita č. 13 – je určená na výstavbu občianskej vybavenosti.

Lokalita č. 14 – je určená na výstavbu občianskej vybavenosti.

Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

Lokalita číslo	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Výmera lokality celková v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Vykonané investičné zásahy v ha	Užívateľ poľnohosp. pôdy
				celkom v ha	z toho			
					kód/skupina BPEJ	Výmera lok v ha		
1	Čičmany	IBV+ rekreácia	0,56	0,56	1011035/7	0,48	-	Súkr. osoby
					1063432/7	0,08		
2	Čičmany	IBV+ rekreácia	2,03	1,96	1063432/7	1,96	-	Súkr. osoby
3	Čičmany	IBV+ rekreácia	0,60	0,55	1063432/7	0,08	-	Súkr. osoby
					1065432/7	0,47		
4	Čičmany	OV+ parkovisko	1,09	0,97	1065432/7	0,97	-	Súkr. osoby
5	Čičmany	OV	0,15	0,13	1065432/7	0,13	-	Súkr. osoby
6	Čičmany	Vodná plocha	1,50	1,50	1065232/6	0,07	-	Súkr. osoby, AGROREGIÓN Rajec
					1063532/7	0,09		
					1094002/9	1,34		
7	Čičmany	IBV+ rekreácia	0,39	0,39	1065232/6	0,02	-	Súkr. osoby
					1011035/7	0,37		
8	Čičmany	OV	0,39	0,39	1065232/6	0,08	-	Súkr. osoby
					1094002/9	0,31		
9	Čičmany	OV+ rekreácia	3,15	3,11	1065232/6	2,83	-	Súkr. osoby, AGROREGIÓN Rajec
					1094002/9	0,28		
10	Čičmany	Komunikácia	0,43	0,41	1065232/6	0,15	-	AGROREGIÓN Rajec
					1011035/7	0,01		
					1094002/9	0,25		
11	Čičmany	OV	0,08	0,08	1094002/9	0,08	-	AGROREGIÓN Rajec
12	Čičmany	Parkovisko	0,18	0,18	1094002/9	0,18	-	Súkr. osoby, AGROREGIÓN Rajec
13	Čičmany	OV	0,29	0,29	1094002/9	0,29	-	AGROREGIÓN Rajec
14	Čičmany	OV+penzión	0,24	0,17	1083682/9	0,17	-	AGROREGIÓN
Celkom lok. 1 - 14			11,08	10,69		10,69		

q) Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska ekologických, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov

q.1) ekologické dôsledky

Navrhované riešenie dopĺňa do územia obce Čičmany funkcie, ktoré sú bez väčšieho rizika negatívnych ekologických dopadov. Súčasné negatívne vplyvy sú minimálne a sú krátkodobé (orba, sejba, kosenie, emisie z domových kotolní)

q.2) ekonomické dôsledky

Ekonomické dôsledky budú pozitívne, pretože sa zvýšia príjmy obyvateľstva a tým aj životná úroveň

q.3) sociálne dôsledky

Sociálne dôsledky budú pozitívne, pretože sa vytvoria nové pracovné príležitosti, zvýši sa záujem o bývanie v obci. Pozitívne sa upraví demografické zloženie obyvateľstva a tým vzrastie životaschopnosť obce.

q.4) územno-technické dôsledky

Z hľadiska územnotechnických dôsledkov sa riešením vytvorí predpoklady pre rozvoj technického vybavenia a vylepší sa situácia v zásobovaní územia elektrickou energiou. Dobuduje sa vodovod, kanalizácia, doplní sa sieť športovísk a detských ihrísk, doplní sa sieť zariadení občianskej vybavenosti, ubytovacie kapacity, služby.

r) Návrh záväznej časti

ÚPN O Čičmany bude po schválení tejto slúžiť obci ako záväzný dokument pre riadenie výstavby a investičnej činnosti v obci. Záväzná časť územného plánu je z dôvodu formálnej kontinuity na následné všeobecné záväzné nariadenie (ďalej VZN) obce spracovaná v členení na časť – článok – odsek – písmeno.

ČASŤ PRVÁ

Úvodné ustanovenia

Článok 1

Rozsah platnosti ÚPN O Čičmany a VZN

1. *Záväzná časť ÚPN – O Čičmany platí pre katastrálne územie obce Čičmany.*
2. *Všeobecne záväzné nariadenie určí, alebo upraví rozsah platnosti Záväznej časti ÚPN – O Čičmany*
3. *Všeobecne záväzné nariadenie platí do doby schválenia prípadnej aktualizácie ÚPN – O, resp. do doby schválenia nového územného plánu obce.*

Článok 2

Vymedzenie pojmov

1. *Záväzné časti územného plánu obce – obsahujú regulatívy územného rozvoja s presne formulovanými zásadami priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce vyjadrených vo forme regulatívov obsahujúcich záväzné pravidlá, ktoré stanovujú opatrenia v území, podmienky využitia územia a umiestňovania stavieb.*
2. *Zásady – určujú základnú koncepciu funkčného využitia a priestorového usporiadania a vymedzeného riešeného územia obce.*
3. *Regulatívy – sú záväzné pravidlá vyjadrené slovne, číselne alebo graficky, ktoré regulujú funkčné využitie a priestorové usporiadanie územia.*

Článok 3

Význam obce v rámci územia okresu Žilina

1. *Obec Čičmany je a aj v návrhovom období (do r.2020) zostane vidieckym sídlom podpriemernej obecnej veľkosti v zázemí blízkych ťažísk osídlenia Žiliny a Rajca.*
2. *V súlade so záväznými časťami aktualizovaného ÚPN – VÚC Žilinského kraja bude inklinovať urbanizačne k hlavnej rozvojovej osi Považská Bystrica – Bytča – Žilina – Martin – Ružomberok, Liptovský Mikuláš.*
3. *Rozvoj Čičmian bude súčasťou vytvárania a rozvoja suburbánneho územia okolo Žiliny.*

ČASŤ DRUHÁ

Článok 4

Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia na funkčné a priestorovo homogénne jednotky

1. Regulatívy priestorové

- a) V lokalite „Za Kostolnými lánmi“ vybudovať ubytovací a rekreačný areál, parkovisko pre návštevníkov lyžiarskeho strediska Javorinka a retenčnú nádrž využiteľnú na zasnežovanie
- b) Na bývanie a rekreáciu využiť:
  - lokalitou „Pri ihrisku“ (8 RD)
  - lokalitou „Pánsky Lán“ (14 RD)
- c) Navrhované plochy rodinných domov riešiť formou obojstrannej zástavby s využitím koridoru aj pre vedenie inžinierskych sietí
- d) Nové ulice prepájať na založený uličný systém v obci a zabezpečiť prístup k pozemkom využívaným na poľnohospodárske účely
- e) nová urbanistická štruktúra musí na plochách určených pre výstavbu rodinných domov korešpondovať z pôvodnou zástavbou – t.j. izolované rodinné domy jednopodlažné, max. 2 podlažné so sedlovými, polovalbovými strechami
- f) Šírka parcely navrhovaných rodinných domov 18-20 – 22 metrov. Pre bytové domy nie je stanovený šírkový limit
- g) Uličný priestor tvorený rodinnými domami musí byť široký min. 12 metrov, (medzi plotmi) – komunikácia 6 m + zelený pás, alebo chodník a zeleň 3 m na každú stranu. (uvedené neplatí pre PRLA)
- h) Uličný priestor v PRLA prispôbiť existujúcej štruktúre – odstupy domov od komunikácii
- i) Rodinné domy osádzať 6 m od okraja komunikácie.
- j) Zachovať historický pôdorys, existujúcu pôdorysnú osnovu sídelnej formy pochádzajúcu z obdobia znovurozdelenia intravilánu po požari v roku 1921, parceláciu a uličné čiary, situovanie objektov a objektovú skladbu v rámci parciel, dochovaný komunikačný systém a konfigurácia terénu.

2. Regulatívy kompozičné v zmysle pôvodného ÚPN SÚ:

- a) Rešpektovať hlavnú kompozičnú os územia - trasa cesty III/518030 resp. tok rieky Rajčanky, ktorú križujú nevýrazné priečne sekundárne osi; lyžiarske stredisko – kaštieľ, kostol – dvor bývalého ŠM, trasa dopravného prepojenia ciest III/518018 a III/51830.
- b) Rešpektovať hlavnú dominantu - hmotu kostola

3. Regulatívy funkčného usporiadania územia – základné členenie

- a) Funkčné zóny sú územia vykazujúce spoločné znaky na základe prevládajúcej funkcie. Sú definované na základe potreby usmernenia činností v území, ktoré by svojim vplyvom potláčali, alebo negatívne ovplyvňovali prevládajúcu funkciu.
- b) Funkčné zóny obce sa členenia na:
  - A - Zmiešaná zóna bývania a vybavenosti – celá obec – navrhované zastavané územie bez zón výroby (v rámci nej je vyčlenená zóna A1 - PRLA)
  - B - Zóna poľnohospodárskej výroby, priemyselnej nezávadnej výroby a agroturizmu – bývalé ŠM Rajec, dvor Čičmany a areál Fatimex

- C - zóna voľnej poľnohospodárskej krajiny s rôznorodým funkčným využitím (lyžiarske stredisko, poľnohospodárske využitie, rekreačné využitie)
- D - zóna lesnej krajiny
- E – zóna zvýšenej ochrany prírody – stupeň ochrany vyšší ako 3°

4. Regulatívy funkčného usporiadania A - Zmiešaná zóna bývania a vybavenosti

- a) Základná funkcia obytná
- b) Doplnková funkcia – služby, rekreačná, športová a výrobná (obchody, ubytovacie a reštauračné zariadenia atď), bez škodlivých vplyvov na obytnú funkciu,
- c) Prevládajúci typ stavebnej činnosti – stavebné úpravy, prístavby, nadstavby, novostavby
- d) Spôsob zástavby – dvojtraktové izolované rodinné domy, počet podlaží max. 1+1+1 alebo 0+1+1, strecha sedlová alebo valbová so sklonom 35 - 45°;
- e) Tvaroslovie, mierka a pôdorysné rozmery prispôbiť pôvodnej zástavbe
- f) Prispôbiť členenie priečelí nových stavieb pôvodným objektom a použiť architektonické prvky ako šambrány, rímsy
- g) Veľkosť nových pozemkov 800 – 1000 m², šírka pozemkov 18 –22 m,
- h) Drobnochov obmedzený na malé hospodárske zvieratá.

5. Regulatívy funkčného usporiadania A1 – PRLA – pamiatková rezervácia ľudovej architektúry.

- a) Základná funkcia obytná, kultúrna
- b) Doplnková funkcia – služby, rekreačná, (obchody, ubytovacie a reštauračné zariadenia), bez škodlivých vplyvov na obytnú funkciu,
- c) Prevládajúci typ stavebnej činnosti –rekonštrukcie
- d) Spôsob zástavby – drevené rodinné domy, počet podlaží max. 1+1+1 alebo 0+1+1, strecha sedlová, 40°-45°, výstavbu dvojpodlažného domu je možné realizovať len ako tradičný pavlačový poschodový dom (Joklov dom – Bachna), charakter úprav podriadiť architektonickým zásadám PRLA a ochrane pamiatok
- e) Veľkosť nových pozemkov v limitoch súčasného stavu,
- f) Drobnochov zakázaný.
- g) V záujme ochrany historicko-urbanistickej štruktúry pamiatkovej rezervácie zachovať historický pôdorys, existujúcu pôdorysnú osnovu sídelnej formy pochádzajúcu z obdobia znovurozdelenia intravilánu po požari v roku 1921, parceláciu a uličné čiary, situovanie objektov a objektovú skladbu v rámci parcel, dochovaný komunikačný systém a konfigurácia terénu.
- h) V rámci úprav a realizácie stavebného fondu rešpektovať zásady ochrany PRLA uvedené v článku 8 - Zásady a regulatívy na zachovanie kultúrnohistorických hodnôt.....

6. Regulatívy funkčného usporiadania A2 – osada Vrchovany.

- a) Základná funkcia rekreačná (chalupy)
- b) Doplnková funkcia – bez bližšieho určenia v zmysle zásady nepoškodiť rekreačnú funkciu,
- c) Prevládajúci typ stavebnej činnosti –novostavby, rekonštrukcie
- d) Spôsob zástavby – drevené rodinné domy, počet podlaží max. 1+1+1 alebo 0+1+1, strecha sedlová, 40°-45°, charakter úprav podriadiť architektonickým zásadám PRLA a ochrane pamiatok
- e) Veľkosť nových pozemkov v limitoch súčasného stavu,
- f) Drobnochov povolený v kapacite aby nepoškodil rekreačnú funkciu,.
- g) V záujme ochrany historicko-urbanistickej štruktúry zachovať historický pôdorys, existujúcu pôdorysnú osnovu sídelnej formy – pôvodnej osady (najväčší pôdorysne dochovaný stav podľa historických pozemkových máp)

7. Regulatívy funkčného usporiadania B – Zóna poľnohospodárskej výroby, priemyselnej nezávadnej výroby a agroturizmu

- a) Základná funkcia výroba bez špecifikácie zamerania (podmienka - bez negatívnych dopadov na ŽP obce)
- b) Doplnková funkcia – služby, obchody, technická vybavenosť, agroturizmus
- c) Prevládajúci typ stavebnej činnosti – stavebné úpravy, prístavby, nadstavby, novostavby
- d) Spôsob zástavby – objekty podľa technologickej potreby výroby do výšky max. 10m), strecha plochá, pultová, sedlová alebo valbová so sklonom 5°- 45°
- e) Veľkosť pozemkov v limitoch súčasného dvora (bývalé ŠM),
- f) Chov hospodárskych zvierat povolený v kapacitách, ktoré nebudú znižovať kvalitu životného prostredia v obytnej časti obce (kravy 200 ks, ovce 600 ks, kone 30 ks)
- g) Estetické ochranné pásmo (OP) od objektov výroby po rodinné domy 50 m
- h) V rámci OP vytvoriť izolačný pás zelene

8. Regulatívy funkčného usporiadania C - zóna voľnej poľnohospodárskej krajiny

- a) Základná funkcia – poľnohospodársky využívaná, alebo voľná krajina bez zástavby,
- b) Doplnková funkcia – ekostabilizačná (biokoridory, biocentrá, genofondové lokality)
- c) Prevládajúci typ stavebnej činnosti – bez stavebnej činnosti, s výnimkou stavieb technickej infraštruktúry a stavieb pre poľnohospodárstvo a agroturizmus (senníky, salaše, košiare, a iné)
- d) Spôsob využitia – využitie krajiny podľa druhu pozemkov a krajinno-ekologického plánu
- e) Veľkosť pozemkov - minimálna veľkosť jedného pozemku 2000 m² s výnimkou pozemkov pre stavby technickej infraštruktúry
- f) Chov hospodárskych zvierat povolený v kapacite, ktorá nebude mať vplyv na obytnú funkciu obce a ekologickú stabilitu územia (1 DJ / ha).
- g) Spásanie pasienkov prípustné za predpokladu ekologickej únosnosti územia vzhľadom na veľkosť stáda k ploche pasienku (nesmie dochádzať k poškodeniu pôdneho krytu).

9. Regulatívy funkčného usporiadania D - zóna lesnej krajiny

- a) Základná funkcia lesno – hospodárska (platí lesný hospodársky plán),
- b) Bez stavebnej činnosti, s výnimkou udržiavacích prác na lesných cestách, sieťach technickej infraštruktúry a účelových hospodárskych stavbách
- c) Spásanie pasienkov prípustné za predpokladu ekologickej únosnosti územia (nesmie dochádzať k poškodeniu pôdneho krytu).

10. Regulatívy funkčného usporiadania E - zóna zvýšenej ochrany prírody – 5'ochrany

- a) Základná funkcia ekologická (ekolostabilizačná)
- b) Doplnková funkcia rekreačná – extenzívne využitie, turistika po značkových trasách
- c) Bez stavebnej činnosti,
- d) Extenzívne využitie TTP
- e) činnosti podliehajú zákonu č. 543 z 25.júna 2002 O ochrane prírody a krajiny

Článok 5

Prípustné, obmedzujúce, vylučujúce podmienky na využitie jednotlivých plôch, na intenzitu ich využitia, regulácia využitia plôch.

1. A - Zmiešaná zóna bývania a vybavenosti

a) Prípustné funkcie v obytnej zóne

- V zmiešanej zóne bývania a vybavenosti je možné zriaďovať funkcie, ktoré nepotláčajú obytnú funkciu. Medzi takéto prevádzky a služby patria všetky maloobchodné predajne potravinárskeho charakteru, drobné výrobné a remeselné prevádzky – obuvnícke, stolárske, krajčírské, aranžérske, kožiarske a iné dielne, poradenské a projektové kancelárie a administratívne priestory. Prípustný je aj drobnochov v kapacitách, ktoré neobťažujú okolie.

b) Neprípustné funkcie v obytnej zóne

- Vo všetkých uvedených funkčných zónach nie je dovolené zriaďovať: predajne streliva, výbušnín, toxických látok, plynových fliaš – okrem propán-butánových pre potrebu domácností (dodržať predpísané odstupy skladovacích plôch od obytných budov), rádioaktívnych a chemických látok, biologicky nebezpečných materiálov a preparátov, skládky odpadov, prevádzky kde dochádza k zvýšenej prašnosti a hlučnosti – píla, opravy motorových píl, sklady sypkých materiálov bez obalov – piesok, štrk, a prevádzky so zdrojmi zápachu z chovu a veľkochovu hospodárskych zvierat a pod.

2. A1 - PRLA

a) Prípustné funkcie

- V zóne PRLA je možné v rámci existujúceho stavebného fondu umiestňovať funkcie, ktoré nepotláčajú obytnú funkciu a nevyžadujú veľké zásahy do objektov ľudovej architektúry. Všetky úpravy na objektoch podliehajúcich pamiatkovej ochrane je nevyhnutné konzultovať ešte v štádiu projektovej prípravy s orgánom pamiatkovej ochrany – Krajský pamiatkový úrad v Žiline. Medzi prevádzky a služby odporúčané do objektov pamiatkového záujmu patria maloobchodné predajne potravinárskeho charakteru, ubytovacie a reštauračné zariadenia, kultúrne zariadenia – múzeá, galérie, cestovné kancelárie, poradenské služby a administratívne priestory. Ďalej sa odporúča v tejto zóne zriaďovať drobné remeselné dielne ako ukážky starých remesiel s možnosťou prehliadky dielni priamo v prevádzke.

b) Neprípustné funkcie

- V zóne PRLA nie je dovolené zriaďovať: predajne streliva, výbušnín, toxických látok, plynových fliaš vrátane propán-butánových pre potrebu domácností, rádioaktívnych a chemických látok, biologicky nebezpečných materiálov a preparátov, skládky odpadov, prevádzky, kde dochádza k zvýšenej prašnosti a hlučnosti – píla, opravy motorových píl, sklady sypkých materiálov bez obalov – piesok, štrk, a prevádzky so zdrojmi zápachu z chovu hospodárskych zvierat a pod.

3. A2 – osada Vrchovany

a) Prípustné funkcie

- V zóne osady Vrchovany, v rámci historicky dochovaného urbanistického pôdorysu osady, je možné umiestňovať funkcie, ktoré nepotláčajú rekreačnú funkciu. Všetky

úpravy na objektoch riešiť s prihliadnutím na fakt, že osada by mala byť zachovaním historickej stopy po pôvodnom osídlení. Medzi prevádzky a služby odporúčané do objektov patria ubytovacie a reštauračné zariadenia (penzióny). Ďalej sa odporúča v tejto zóne zriaďovať drobné remeselné dielne ako ukážky starých remesiel s možnosťou prehliadky dielni priamo v prevádzke, prípadne agroturistické objekty.

b) Neprípustné funkcie

- V zóne PRLA nie je dovolené zriaďovať: predajne streliva, výbušnín, toxických látok, plynových fliaš vrátane propán-butánových pre potrebu domácností, rádioaktívnych a chemických látok, biologicky nebezpečných materiálov a preparátov, skládky odpadov, prevádzky, kde dochádza k zvýšenej prašnosti a hlučnosti – píla, opravy motorových píl, sklady sypkých materiálov bez obalov – piesok, štrk, a prevádzky so zdrojmi zápachu z chovu hospodárskych zvierat s výnimkou chovu zvierat pre agroturistické účely.

b) B – Zóna poľnohospodárskej výroby, priemyselnej nezávadnej výroby a agroturizmu

c) Prípustné zóny poľnohospodárskej, priemyselnej nezávadnej výroby a agroturizmu

- V tejto zóne je možné zriaďovať výrobné a administratívne budovy, skladovacie haly, predajne a budovy pre ustajnenie hospodárskych zvierat pri dodržaní zásady, aby hygienické ochranné pásmo nezasahovalo obytné zóny. Pri veľkochove hospodárskych zvierat je potrebné eliminovať negatívne dôsledky ako pach, znečistenie komunikácií, nebezpečenstvo chorôb prenosných zo zvierat na človeka a pod. Na okrajoch tejto zóny je prípustné zriaďovať agroturistické zariadenie, za predpokladu hygienickej bezpečnosti ostatnej poľnohospodárskej a priemyselnej výroby.

d) Neprípustné funkcie v zóne poľnohospodárskej, priemyselnej nezávadnej výroby a agroturizmu

- V tejto zóne nie je dovolené zriaďovať: stavby na bývanie – rodinné domy, bytové domy, školy a škôlky, zdravotnícke zariadenia, verejné športové plochy, vodárenské stavby, sklady streliva, výbušnín, rádioaktívnych a nebezpečných chemických látok, biologicky nebezpečných materiálov a preparátov, skládky odpadov.

5. C- zóna voľnej poľnohospodárskej krajiny

a) Prípustné funkcie v zóne voľnej poľnohospodárskej krajiny

- V tejto zóne je možné zriaďovať dočasné stavby pre ustajnenie hospodárskych zvierat pri dodržaní zásady, aby hygienické ochranné pásmo nezasahovalo obytné stavby, ďalej technické stavby – inžinierske siete, komunikácie, sady, stromové aleje, rekreačné plochy pre pobyt v prírode, plochy uloženie pôdnych depónii, a kompostoviská.

b) Neprípustné funkcie v zóne voľnej poľnohospodárskej krajiny

- V tejto zóne nie je dovolené zriaďovať: obytné budovy, budovy občianskej vybavenosti, ak nie sú priamo navrhované v ÚPN O, sklady rádioaktívnych a nebezpečných chemických látok, biologicky nebezpečných materiálov a preparátov, skládky tuhých komunálnych odpadov.

6. D - zóna lesnej krajiny

a) Prípustné funkcie a činnosti v zóne lesnej krajiny

- Poľnohospodárske využívanie krajiny – pasenie hospodárskych zvierat, lesnohospodárske funkcie – užívanie lesa v súlade s LHP, ochrana lesa a PP proti škodcom, zariadenia na ochranu hospodárskych zvierat, rekreačné funkcie, ohniská a piknikové plochy, turistické trasy, náučné chodníky, cyklotrasy, hipotrazy po lesných cestách.

b) Neprípustné funkcie a činnosti v zóne lesnej krajiny

- Výstavba rodinných domov, bytových domov, priemyselných a poľnohospodárskych a rekreačných objektov, ktoré neboli navrhované v ÚPN.
- Rozorávanie a premiestňovanie pôdy a hliny a úpravu pasienkov bez súhlasu správcu lesa a ŠOP. Všetky činnosti meniace prirodzený stav vodných tokov, vodných plôch, močiarov, mokradi, prameňov a ponorov.
- Pestovanie cudzokrajných druhov rastlín, chov cudzokrajných druhov živočíchov mimo uzavretých objektov, používanie chemických látok a skladovanie agrochemikálií,
- Vjazd a státie motorových vozidiel mimo plôch na to určených a obmedziť táborenie, stanovanie a zakladanie ohňa mimo tras a miest vyhradených orgánom ochrany prírody
- Pre iné činnosti platí zákon č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

7. E - zóna zvýšenej ochrany prírody –3- 5'ochrany

a) Prípustné funkcie v zóne ochrany prírody

- Rekreačné plochy, turistické trasy, náučné chodníky, a lesno – hospodárske funkcie ochrana lesa proti škodcom (nie postreky), užívanie lesa v súlade s LHP, pasenie hospodárskych zvierat v intenciách stupňa ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

b) Neprípustné funkcie a činnosti v zóne ochrany prírody

- Výstavba rodinných domov, bytových domov, priemyselných a poľnohospodárskych objektov. Rozorávanie a premiestňovanie pôdy a hliny a úpravu pasienkov. Pasenie a preháňanie stád realizovať tak, aby nedochádzalo k poškodzovaniu pôdneho krytu, výstavba zariadení na ochranu hospodárskych zvierat (prístrešky, ohrady a pod.),
- Všetky činnosti meniace prirodzený stav vodných tokov, vodných plôch, močiarov, mokradi, prameňov a ponorov, pestovanie a šírenie cudzokrajných druhov rastlín, chov cudzokrajných druhov živočíchov mimo uzavretých objektov a rozširovanie pôdnych druhov rastlín a živočíchov človekom mimo schváleného lesného hospodárskeho plánu,
- Používanie chemických látok a skladovanie agrochemikálií,
- Vjazd a státie motorových vozidiel s výnimkou vozidiel správy ochrany prírody
- Táborenie, stanovanie a zakladanie ohňa

Článok 6

Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia, rekreácie a priemyslu

1. V oblasti občianskej vybavenosti

- a) Občiansku vybavenosť (OV) umiestňovať prednostne na plochách určeným ÚPN a v miestach príľahlých k hlavnej kompozičnej osi
- b) Štruktúru základnej občianskej vybavenosti prispôbiť potrebám obce a obyvateľstva a štruktúru vyššej vybavenosti prispôbiť potrebám rozvoja športu a rekreácie
- c) Podporovať rozvoj predškolských zariadení na súkromnej báze
- d) Pre kultúrne a spoločenské podujatia sa využívať sálu v objekte obecného úradu
- e) Podporovať rozvoj kultúry v rámci PRLA ako nedeliteľnú súčasť rozvoja cestovného ruchu a turizmu.
- f) Pre rozvoj kultúry využiť existujúci stavebný fond a sústrediť sa na oživenie kultúrnych podujatí ľudových tradícií (dočasné využitie školy).
- g) Podporovať rozvoj telovýchovy a športu v rámci futbalového ihriska,
- h) Podporovať zimné športy ako zjazdové lyžovanie a beh v rámci lyžiarskeho strediska Javorinka.
- i) Podporovať rozvoj zariadení so zdravotníckymi službami – prvá pomoc, horská služba

- j) *Podporovať v rámci existujúcej zástavby rozvoj zariadenia sociálnej starostlivosti s kapacitou do 20 osôb vrátane personálu.*
- k) *Podporovať rozvoj stravovania a ubytovania*

2. V oblasti rozvoja rekreácie a turizmu

- a) *Podporiť rozvoj vyššej športovo-rekreačnej vybavenosti v lokalite Javorinka*
- b) *Podporiť rozvoj rekreačného využitia PRLA*
- c) *Podporovať rozvoj služieb ako motiváciu rekreácie.*

3. V oblasti priemyslu

- a) *Rozvoj priemyselnej výroby podporovať len v rámci plochy bývalého dvora ŠM*
- b) *Podporovať rozvoj drobných živnostenských a remeselných činností v rámci obytného územia za predpokladu, že výroba bude bez negatívnych dopadov.*
- c) *Podporovať poľnohospodársku výrobu ako fenomén tvorby údržby a tvorby krajiny*
- d) *Podporovať zachovanie produkčných funkcií pôdy*
- e) *Podporovať chov oviec ako súčasť rozvoja agroturistiky*

Článok 7

Zásady a regulatívy na umiestnenie verejného dopravného a technického vybavenia územia

1. Regulatívy v oblasti dopravnej sústavy

- a) *Rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie ciest III/061040 a III/518030 v zastavanom území v kategórii MZ 8,5(8,0)/50, resp. MOK 7,5/40 a vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 73 6110.*
- b) *Rešpektovať mimo zastavané územie výhľadové šírkové usporiadanie cesty III/518018 v kategórii C 7,5/40 v zmysle STN 73 6110.*
- c) *Podľa STN 73 6110 šírkové usporiadanie niektorých jestvujúcich obslužných komunikácií zodpovedá jednopruhovým komunikáciám. Dopravu po takejto sieti komunikácií je potrebné usmerniť dopravným značením. V prípade využívania týchto komunikácií na obojsmernú premávku je potrebné zriadiť, ak je to možné, výhybne v zmysle STN 73 6110.*
- d) *Opraviť alebo zrekonštruovať obslužné komunikácie so živičnou úpravou rozrušené rozkopávkami a prekopávkami z kladenia inžinierskych sietí.*
- e) *Komunikačný systém obce Čičmany doplniť o obslužnú komunikáciu, ktorá sa bude napájať na cestu III/518018 v severozápadnej časti riešeného územia, ďalej bude využívať jestvujúcu trasu miestnej komunikácie, križuje cestu III/518030 a pokračuje v smere na juhovýchod k navrhovanej občianskej vybavenosti. Komunikáciu navrhnúť ako miestnu obslužnú, funkčnej triedy C3, kategórie MO8/40;*
- f) *-Na sprístupnenie areálu ubytovania v lokalite Za Kostolnými lánmi realizovať miestne obslužné komunikácie funkčnej triedy C3, kategórie MO7,5/30, napájané na jestvujúci a navrhovaný systém miestnych komunikácií;*
- g) *Vybudovať systém záchytných parkovísk pre osobné automobily - parkovisko lyžiarskeho areálu, parkovisko pri Obecnom úrade, parkovisko pri ceste III/51818, parkovisko pre ubytovanie v lokalite Za Kostolnými lánmi, parkovisko pre agroturistický areál, autobusové záchytné parkovisko na začiatku obce*
- h) *Pešiu dopravu v ÚPN – O riešiť systémom chodníkov funkčnej triedy D3 (komunikácie pre chodcov),*

- i) V zmysle dokumentu „Územný plán VUC Žilinský kraj – zmeny a doplnky“ chrániť územný koridor a realizovať Rajeckú cyklomagistrálu v trase cesty III/518018 Fačkov – Čičmany, v trase lesnej cesty Čičmany.
- j) upraviť autobusové zastávky formou zastavovacích zálivov a prístreškov pre cestujúcich
- k) postupne rekonštruovať všetky miestne komunikácie a usporiadať ich majetkoprávny stav
- l) výstavbu v obci pred realizáciou je potrebné prerokovať s leteckým úradom v prípadoch, ktoré sú uvedené v §30 zákona č. 147/1998 Z.z. o civilnom letectve (letecký zákon).

2. Regulatívy v oblasti vodného hospodárstva

- a) rozšíriť kapacitu vodojemu Pridať 1 komoru vodojemu o objeme 1 x 250 m³ (pre perspektívu ďalšieho rozvoja obce). Takýto vodojem je navrhnutý a posúdený v súlade s STN 75 5302 a STN 92 0400.
- b) Ako nedostatočný bude pre navrhovaný stav aj vodný zdroj – Prameň č.1 (s min. výdatnosťou 0,7 l/s, povolený odber je 2,0 l/s). Bude potrebné zabezpečiť vodný zdroj s takou výdatnosťou, aby všetky vodné zdroje pre obecný vodovodný systém pokryli maximálnu dennú potrebu vody pre obec, t.j. min. výdatnosť 6,11 l.s⁻¹.
- c) Vo vyššie položených častiach území, kde nie možné dosiahnuť v mieste napojenia na vodovod hydrodynamický tlak 0,25 MPa (STN 75 5401) vybudovať automatické tlakové stanice (ATS), resp. realizovať zástavbu do výšky 2 nadzemných podlaží (v tom prípade je možné dosiahnuť v mieste pripojenia prípojky hydrodynamický tlak 0,15 MPa).
- d) Trasy kanalizácií viesť v telese komunikácie.
- e) Splaškové odpadové vody od všetkých nehnuteľností odvádzať do splaškovej kanalizácie s prislúchajúcou obecnou ČOV.
- f) Do doby vybudovania ČOV akumulovať odpadové vody v žumpách s následným vývozom alebo čistiť v lokálnych ČOV a vyčistené OV vypúšťať do recipientov.
- g) Vody z povrchového odtoku (z jednotlivých nehnuteľností a komunikácií) odvádzať dažďovou kanalizáciou s vyústením do miestneho recipientu.
- h) Vody z povrchového odtoku z nových parkovacích plôch prečisťovať v ORL (odlučovač ropných látok)

4. Regulatívy v oblasti elektrickej energie

- a) Rešpektovať trasu 2x110 kV vedenia v katastrálnom území obce Čičmany
- b) Akceptovať navrhovanú sieť 22 kV vedení vrátane navrhovaných náhrad a demontáži VN vedení, prestavbu súčasných trafostaníc na kioskové, umiestnenie a prevedenie navrhovaných trafostaníc (kiosky)
- c) Sekundárne NN rozvody v centre obce a v navrhovaných plochách rekreačnej vybavenosti riešiť káblovou NN sieťou v zemi, v okrajovom obytnom území vzdušnou NN sieťou
- d) V súlade s ustanoveniami § 4 zákona č. 543/2003 Z.z. pri rekonštrukcii a výstavbe vzdušných vedení použiť také technické riešenie, ktoré bráni usmrcovaniu vtákov
- e) Dodržať ochranné pásma v zmysle zákona č. 656/2004 Z.z.
- f) Podporovať všetky iniciatívy na výrobu elektriny v území (využitie biologického odpadu a ostatných netradičných zdrojov energií – polohovo umiestnené v rámci bývalého dvora ŠM)

5. Regulatívy v oblasti plynofikácie, teplofikácie

- a) Neuvažovať s prívodom zemného plynu. Tento bude nahradený skvapalneným plynom propán-bután na varenie a kúrenie (predovšetkým u objektov občianskej vybavenosti)
- b) Potreby tepla naďalej riešiť decentralizovaným systémom s vyšším využívaním plynu P-B, dreveného odpadu s obmedzovaním použitia uhoľných palív, čím sa dosiahne znížovanie vypúšťanie škodlivín do ovzdušia
- c) Podporujú sa všetky aktivity pre výrobu tepla z netradičných zdrojov energií
- d) Potreby tepla naďalej riešiť decentralizovaným systémom s vyšším využívaním plynu P-B, dreveného odpadu s obmedzovaním použitia uhoľných palív, čím sa dosiahne znížovanie vypúšťanie škodlivín do ovzdušia

6. V oblasti pôšt a telekomunikácií

- a) Pripojenie digitálnej ústredne Čičmany na optickú káblovú sieť od obce Fačkov
- b) Náhrada vzdušnej siete a samonosných káblov za miestnu telekomunikačnú sieť káblovú uloženú v zemi
- c) V trase optického kábla (zastavaná časť obce) riešiť pripokládky miestnej telefónnej siete
- d) Budovať m.t.s. káblovej do plôch s novou výstavbou ubytovacích, stravovacích a športových zariadení
- e) Body napojenia jednotlivých zariadení budú určené pri začatí územno-právneho konania konkrétnej lokality

Článok 8

Zásady a regulatívy na zachovanie kultúrnohistorických hodnôt, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytváranie a udržiavanie ekologickej stability vrátane plôch zelene

1. Zásady a regulatívy pre ochranu kultúrno-historických hodnôt

- a) chrániť a tvorivo rozvíjať urbanistický „pôdorys“ obce, (kompozičné osi, centrum – ústredný priestor na krížení osí...)
- b) chrániť kompozíciu miestnej veduty (kostol, stromová zeleň,...)
- c) citlivo dotvárať priestory okolo zachovaného stavebného a umeleckého fondu (kostol, kaplnka, parkovanie, verejné WC pri PRLA...)
- d) chrániť objekty ľudového staviteľstva nielen v PRLA
- e) podporovať transformáciu odkazu papučiarstva, rezbárstva do funkcie kultúry, cestovného ruchu, turistiky (napr. objekty s tabuľami, turistické trasy k dokladom o jeho rozvoji)
- f) podporovať predvádzanie tradičných remesiel v PRLA
- g) podporovať tvorbu nových kultúrnych priestorov (zväčšenie múzea, príp. amfiteáter, klubovne, modernizácia kultúrneho domu a školy...)
- h) V záujme ochrany historicko-urbanistickej štruktúry pamiatkovej rezervácie zachovať historický pôdorys, existujúcu pôdorysnú osnovu sídelnej formy pochádzajúcu z obdobia znovurozdelenia intravilánu po požari v roku 1921, parceláciu a uličné čiary, situovanie objektov a objektovú skladbu v rámci parcel, dochovaný komunikačný systém a konfigurácia terénu.

2. Charakteristické znaky čičmianskej architektúry a zásady jej obnovy

- a) Pri obnove nehnuteľností používať tradičné materiály a vyhýbať sa priemyselne vyrábaným prefabrikátom. Rovnako je neprípustné akékoľvek použitie tatranského profilu v exteriéri alebo interiéri.
- f) Zateplovanie zrubových domov je neprípustné. Pri murovaných objektoch z druhej polovice 20. storočia sa prípadné zateplenie posúdi individuálne.
- g) Pri obnove nehnuteľnosti je potrebné odstrániť všetky nevhodné sekundárne úpravy a prinavrátiť objektom ich pôvodný vzhľad podľa zachovanej dokumentácie.
- h) Informačné, reklamné a propagačné zariadenia, umiestnené na objekte v pamiatkovom území musí byť prispôsobené jeho architektúre a nesmie rušiť základné členenie priečelia. Podľa § 30 pamiatkového zákona možno umiestniť reklamu, oznam alebo akékoľvek technické zariadenie nehnuteľnej kultúrnej pamiatke alebo v pamiatkovom území len na základe povolenia krajského pamiatkového úradu.
- i) Pred začatím obnovy je podľa § 32 ods. 2 pamiatkového zákona vlastník kultúrnej pamiatky povinný krajskému pamiatkovému úradu predložiť žiadosť o rozhodnutie o zámere obnovy.
- j) Záväzná stanovisko krajského pamiatkového úradu je podľa § 32 ods. 5 pamiatkového zákona povinný vyžiadať si tiež vlastník nehnuteľnosti, ktorá nie je kultúrnou pamiatkou, ale nachádza sa v pamiatkovom území alebo ochrannom pásme, a to predložením

žiadosti o záväzné stanovisko k zámeru úpravy nehnuteľnosti v pamiatkovom území a v ochrannom pásme.

3. Strecha, krov, krytina

- a) Pri výmene krovu zachovať pôvodný typ jeho konštrukcie, vrátane výšky hrebeňa strechy a sklonu strešných rovín. Sekundárne pristavané objekty k stavbám v priečnej osi je neprípustné prekryvať predĺžením strešnej roviny, prípadne i zmenou jej sklonu.
- k) Ako novú strešnú krytinu na zrubových objektoch použiť drevený šindel, pre dlhšiu životnosť sa odporúča kladenie tzv. „na dupľa“ (dvojitá šindľová krytina na husté latovanie).
- l) Ako novú strešnú krytinu na murovaných stavbách použiť tvrdú škridlu, tradičného tvaru, ktorý sa používal v tomto regióne. Ide o ploché tvarovky s polkruhovým, segmentovým alebo pravouhlým ukončením s drážkovaním rôznej šírky. Vlnkové typy nie sú pre použitie v Čičmanoch vhodné, nakoľko sa rozšírili až koncom 20. storočia s príchodom zahraničných producentov pálenej a betónovej krytiny na slovenský trh.
- m) Zachovať pôvodné komínové telesá a ich povrchovú úpravu. Pri výstavbe nových komínov je potrebné individuálne zvážiť tvarové prispôbenie historickým typom. Povrchová úprava komínových telies bude riešená výlučne v hladkej omietke s bielym náterom. Prečnievajúce rúry nad vlastným komínovým telesom sú v prostredí pamiatkovej rezervácie rušivé.
- n) Presvetlenie podkrovia je možné realizovať vikiermi. Počet vikierov, ich tvar, veľkosť a rozmiestnenie budú určené individuálne s ohľadom na exponovanosť a proporcie objektu.
- o) Podbitie podstrešia realizovať v úrovni nad presahujúcimi stropnými trámami tak, aby boli viditeľné. Na podbíjanie používať dosky rôznej šírky bez perodrážky kladenými vodorovne s hrebeňom strechy. Použitie tatranského profilu sa vylučuje.

4. Štít

- a) Je nutné zachovať pôvodný tvar štítu vo variante s podlomenicou, so vsadenou pavlačou alebo jednoduchý a všetky výzdobné prvky ako sú napr. výzorníky, krížové vzpery, zdobené ostrešnice. V Čičmanoch sú ostrešnice charakteristickým výtvarným prvkom a nemôžu byť nahradené zjednodušeným profilom alebo dokonca oplechovaním.
- b) Pri výmene poškodených častí štítu používať dosky pôvodných rozmerov a zachovať jeho prípadne lištovanie. Použitie tatranského profilu je neprípustné.
- c) Prinavrátiť na štíty dreveníc polkružie (prípadne s kolíkom), odstránené pri výmene strešnej krytiny po roku 1945.
- d) Zachovať pavlače, ich primárnu funkciu, výzdobu. Je neprípustné zasklievať a zadbňovať ich.
- e) Nerealizovať nepôvodné ozdobné prvky pseudorustikálneho výrazu.

5. Ornamentálna výzdoba zrubových stien

- a) Obnovovať vonkajšiu výzdobu zrubových stien a vychádzať z pôvodnej predlohy bez vnášania nových ornamentálnych prvkov.
- b) Pri obnove výzdoby poschodových domov je potrebné vrátiť sa k pôvodnej výzdobe typickej pre poschodové domy.
- c) Pri novostavbách zrubových domov je potrebné individuálne zvážiť aplikáciu ornamentálnej výzdoby podľa typu a proporcií objektu.
- d) Na prístavbách k obytným domom, na hospodárskych stavbách, garážach, etc. Nerealizovať ornamentálnu výzdobu. Tieto stavby je nutné vizuálne odlíšiť.

6. Zrubová konštrukcia

- a) Priznať drevenici zrubovú konštrukciu. Akékoľvek obkladanie zrubových stavieb doskami alebo tatranským profilom je neprípustné.
- b) Poškodené časti zrubových stien vymieňať za trámy rovnakých rozmerov a tvarov.
- c) Medzery medzi zrubovými trámami vyplňať najlepšie prírodným materiálom.

- d) Povrchovú úpravu podmurovky, ak je omietnutá, upraviť bielym vápenným náterom. Akékoľvek obklady keramickým alebo iným materiálom sú neprípustné.
- e) Pravidelne obnovovať ornamentálnu výmalbu.
- f) Konštrukciu zrubu pravidelne ošetrovať proti poveternostným vplyvom a drevokaznému hmyzu. Konečná úprava má smerovať k dosiahnutiu prirodzene tmavého matného povrchu dreva.

7. Okenné a dverné výplne

- a) Ak sa na objekte nachádzajú pôvodné dverné a okenné výplne, je potrebné pri obnove objektu tieto výplne zachovať a obnoviť ich umelecko-remeselným spôsobom. V prípade nezvratnej deštrukcie materiálu vyhotoviť kópie so zachovaním všetkých výzdobných prvkov a profilácie na priečnikoch, či obloženiach.
- b) Nové okenné i dverné výplne riešiť ako drevené analogicky podľa zachovaných výplní v Čičmanoch. Pri nových okenných výplniach je možné použiť izolačné dvojsklo. Na výrobu okenných rámov nepoužívať europrofil. Plastový profil (i s povrchovou úpravou imitujúcou drevo) sa vylučuje.
- c) Vylúčiť typizované výplne a v prípade dverí neosadzovať kovové zárubne.
- d) Nemeniť polohu a veľkosť okenných a dverných otvorov.

8. Interiéry

- a) Zachovať pôvodnú dispozíciu domu.
- b) Interiérové omietky riešiť ako vápenné s povrchovou úpravou vápenným náterom.
- c) Podlahy realizovať drevené, doskové, uprednostniť nerovnakú šírku dosiek.
- d) Pôvodné murované sporáky a pece zachovať.
- e) V prípade vytvorenia nového sociálneho zariadenia alebo kuchyne je nevyhnutné individuálne posúdenie Krajského pamiatkového úradu Žilina.

9. Exteriéry

- a) Oplotenie realizovať tradičným spôsobom, t. z. drevené latkové bez rustikálnych prvkov. Je potrebné vylúčiť plné drevené ploty, kovové i drôtené. Rovnako nie sú vhodné murované ploty s vysokým betónovým základom a s betónovými stĺpmi alebo z rôznych prefabrikátov.
- b) Na území pamiatkovej rezervácie nie je vhodné vysádzať nepôvodné druhy drevín.
- c) Dlažbu v okolí jednotlivých objektov realizovať z prírodného kameňa, použitie priemyselne vyrábaných prefabrikátov nie je vhodné.
- d) Je potrebné odstrániť nevhodné, na betónových stĺpoch vedené elektrické vedenie a viesť ho v zemi. V prípade realizácie nového osvetlenia obce je potrebné výber svietidiel konzultovať s krajským pamiatkovým úradom.
- e) Realizácia drobných stavieb (šopy, drevárne, autobusové zastávky, etc.) budú individuálne posúdené Krajským pamiatkovým úradom Žilina.

10. Prístavby a novostavby

- a) Realizácia nových veránd je neprípustná.
- b) V minulosti realizované verandy je nutné vhodne prispôbiť prostrediu pamiatkovej rezervácie na základe individuálneho posúdenia.
- c) Existujúce prístavby k objektom je potrebné odlíšiť – nezdobená zrubová konštrukcia alebo hladká biela omietka. Pri uvažovaných prístavbách je nutné individuálne posúdiť ich vhodnosť s prihliadnutím na charakter objektu a jeho situovanie.
- d) Novostavby na území pamiatkovej rezervácie riešiť výlučne ako zrubové, respektíve ako kombináciu zrubovej a murovanej techniky s využitím tvaroslovia miestnych stavebných typov. Objem novostavby musí rešpektovať okolitú zástavbu, t. z. jedno nadzemné podlažie a obytné podkrovie. Výstavbu dvojpodlažného domu je možné realizovať len ako tradičný pavlačový poschodový dom (Joklov dom – Bachna). K zámeru úpravy nehnuteľnosti

v pamiatkovom území je podľa § 32 ods. 5 pamiatkového zákona stavebník povinný vyžiadať si záväzné stanovisko krajského pamiatkového úradu.

- e) Termín zahájenia výkopových prác súvisiacich s predmetnou stavbou je potrebné písomne ohlásiť najmenej s týždenným predstihom krajskému pamiatkovému úradu vzhľadom k tomu, že nie je možné vylúčiť narušenie doposiaľ nepreskúmanej archeologickej lokality.
- f) Podľa § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona a § 127 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej stavebný zákon) v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonávanie prác ihneď ohlásiť nález krajskému pamiatkovému úradu. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou. Do obhliadky krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu, pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad po dohode s krajským pamiatkovým úradom. Archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu.
- g) Krajský pamiatkový úrad vykoná odborný dohľad formou obhliadky výkopov stavby v období od zahájenia zemných prác až po ich ukončenie. Ak počas obhliadky dôjde k archeologickým nálezom, určí podľa § 127 ods. 1 a 2 stavebného zákona príslušný stavebný úrad po dohode s krajským pamiatkovým úradom podmienky zabezpečenia archeologických nálezov.

11. Vo všeobecnosti platí:

- a) V prípade, že v rámci stavebnej činnosti týkajúcej sa líniových stavieb predpokladajúcich zemné práce, z dôvodu možnosti odkrytia neznámych archeologických lokalít je potrebné ohlásenie archeologického nálezu podľa ustanovenia § 40 Zákona č. 49/2002 Z. z. a § 127 Stavebného zákona,
- b) Rešpektovať ustanovenia § 32, Zákona č. 49/2002 Z.z. pri obnove, rekonštrukcii a akejkoľvek inej stavebnej činnosti na objektoch národných kultúrnych pamiatok

12. Zásady a regulatívy pre ochranu a využívanie prírodných hodnôt a prvkov MÚSES

- a) Rešpektovať legislatívnu ochranu chráneného vtáčieho územia ako i území európskeho významu (SKÚEV).
- b) Rešpektovať legislatívnu ochranu NPR/5 **Strážov**
- c) Rešpektovať genofondové lokality:

ZA 100	Strážov (NPR)	Lesné spoločenstvá podzvázov
ZA 101	Hanušová	Slatinné pramenisko s výskytom vzácných druhov rastlín obsahom báz (Smatanová, Strašíková pers. com.)
ZA 102	Vlhké lúky nad Čičmanmi	Nívné lúky s výskytom ohrozených druhov rastlín
ZA 103	Javorina	Svahové pasienky a mokrade s výskytom ohrozených druhov

- d) Rešpektovať Rajčanku ako regionálny hydrický biokoridor a miestne biokoridory v trasách menších potokov.
- e) Rešpektovať výsledky a odporúčania krajinno-ekologického plánu (KEP) v záujme ochrany prírody a tvorby krajiny
- meniť (dlhodobu) drevinové zloženie jestvujúcich monokultúr na porasty blízke štruktúrou a druhovou skladbou prírodným lesom s cieľom zvýšenia podielu odolnosti voči imisiám, zvýšiť podiel listnatých drevín domácej proveniencie,
  - obhospodarovat' lesné pozemky so zreteľom na ochranu druhov fauny viažucich sa na staré odumreté stromy, v rámci výkonu hospodárskych opatrení ponechať adekvátny počet starých stromov (odumretých) na jednotku plochy (cca 5 ks/ha) v závislosti na ornocenózach a ďalších špecifických podmienkach,
  - dodržiavať podmienky plynúce so štatútu CHKO Strážovské vrchy pri zámeroch a realizácii všetkých aktivít,

- v zásade zachovať a udržiavať súčasné priestorové rozmiestnenie prvkov krajinej štruktúry,
- pri zámeroch a realizovaní aktivít v katastrálnom území prioritne mať na zreteli protipovodňovú ochranu (územie katastra – kotol, zberná, pramenná oblasť, predpoklad zárodku vzniku väčších vôd),
- aktivity, činnosti v území katastra usporiadať tak, aby predstavovali prirodzenú protipovodňovú ochranu, vytvoriť zachovať zóny (pásky) aktivít –sídlo s dostatkom kvalitnej vegetácie, intenzívnejšie aktivity(záhumienky, záhrady, sady...), TTP –kosné lúky, TTP – pasienky, lesné enklávy a lesné komplexy,
- v priestore južne od sídla (riziková lokalita) posilniť, skvalitniť plochy rozptýlenej vegetácie v krajine ako „prirodzenej brzdy“ sústredenia dažďových, privalových vôd v zbernej oblasti (pramenná oblasť), podobne posilniť, skvalitniť sprievodnú vegetáciu Rajčanky,
- kontaktnú zónu (záhumienky, záhrady, sady) medzi sídlom a voľnou krajinou zachovať, plošne rozšíriť v lokalitách pri poľnohospodárskom družstve a južne a juhovýchodne od sídla,
- v juhozápadnej časti sídla medzi cestnou komunikáciou a sídlom možnosť uspokojovať možnú zvýšenú požiadavku na výstavbu, usmerňovať na rekreačné bývanie so zachovaním charakteristického obrazu sídla (v kombinácii so záhumienkami, záhradami, sadmi),
- využitie priestoru katastra usmerňovať v zimnom období formou rekreačného (rodinného) zjazdového lyžovania (lokalita Javorinka)s dobudovaním obslužných plôch a objektov, využiť lokalitu aj na vybudovanie nenáročného sánkarského areálu (východná časť lokality) s možnosťou atraktívneho večerného sánkovania, alternatívna možnosť sánkarského areálu západne od sídla v lokalite Paškov vršok,
- možnosť zriadenia, vytýčenia kvalitných lyžiarskych bežeckých tratí najmä v smere juhovýchod – severozápad po úpäť chrbta južnej časti katastra s možnosťou vytvorenia okruhu,
- letné rekreačné aktivity jednoznačne smerovať na jednoduché, nenárodné turistické a cykloturistické aktivity, využiť celý priestor katastra, kvalitné podmienky pre relaxačné formy turizmu (cykloturizmu),
- do priestoru katastra vrátiť chov oviec ako prirodzený regulačný krajnotvorný prvok,
- alternatívna možnosť chovu koní ako sekundárneho doplnku rekreačných aktivít v katastri, využitie v letnej aj zimnej sezóne,
- vo východnej časti katastrálneho územia, v priestore terénnej depresie s malým bezmenným vodným tokom, na miernych svahoch po poľnohospodárske družstvo možnosť zriadenia atraktívneho živého múzea domácich zvierat ako prezentácie spôsobu života v rajeckej doline,
- poľnohospodársku časť katastra využívať najmä formou trvalých trávnych porastov – kosné lúky,
- trvalo trávne porasty – pasienky sústrediť ako „obruč“ kosných lúk do vyššie položených častiach katastrálneho územia, periodicky vykášať za účelom zabránenia vzniku väčších vôd pri privalových dažďoch,
- pôvodné plochy trvalo trávnych porastov s výrazným sukcesným procesom možnosť prevedenia z poľnohospodárskej pôdy do lesnej pôdy,
- sprievodnú vegetáciu toku Rajčanky druhovo a plošne skvalitniť, periodicky ošetrovať, zmladzovať, plochy neúžitkov v jej okolí vykášať, zabrániť nekontrolovanému zarastaniu,
- menšie remízky plošnej rozptýlenej vegetácie v krajine monitorovať, zabrániť nekontrolovanému plošnému rozširovaniu – kvalitný prvok krajinného prostredia katastra.

Článok 9

Zásady a regulatívy pre starostlivosť o životné prostredie

1. V oblasti ochrany vôd a ovzdušia

- a) Rešpektovať výstupy zo záväzných častí nadradeného aktualizovaného ÚPN – VÚC Žilinského kraja, ako i z pripravovaných rozvojových dokumentov obce s cieľom ochrany ŽP
- b) Predchádzať poškodzovaniu ŽP dôsledným uplatňovaním zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.
- c) Realizácia vodohospodárskych stavieb umožňujúcich zásobovanie pitnou vodou a odkanalizovanie do ČOV podstatnej časti osídleného územia obce
- d) Realizácia dažďovej kanalizácie so zodpovedajúcim riešením zachytávania nečistôt (ORL na parkoviskách)
- e) Citlivé zásahy do vodných tokov a brehov, ich úpravy, ktoré zabezpečia stabilitu koryta a zároveň ochránia nehnuteľnosti.
- f) Segregácia v doprave (samostatné pešie trasy, cyklistické trasy...) a odstránenie smerových, líniových a bodových závad
- g) Výsadba stromovej a kríkovej vegetácie pozdĺž poľných ciest
- h) Podporovať zníženie emisií do ovzdušia z domových kotolní
- i) Zamedzenie poškodenia PP vrátane pôdnej erózie riešiť organizáciou poľnohospodárskej činnosti, vrátane voľby vhodných kultúr.
- j) Ekologické hospodárenie na PP a LPF - obmedziť použitie chemických látok.

2. V oblasti odpadového hospodárstva

- a) pravidelne odvážať a zneškodňovať TKO a stavebný odpad z územia obce na riadených skládkach mimo k.ú. Čičmany
- b) znížiť produkciu nevyužitelných odpadov formou separácie zberu – (motivácia prostredníctvom odstupňovaných poplatkov za zneškodňovanie komunálneho odpadu)
- c) vytvoriť podmienky pre zber druhotných surovín – zberového papiera, PET fliaš, železného šrotu kalendárovým zberom, t.j. donáškou určenej zložky odpadu k zberovému miestu, ktoré bude v obci vopred určené a označené. Kalendár zberu jednotlivých zložiek KO obec poskytne vopred každej domácnosti, fyzickej a právnickej osobe sídliacej na území obce.
- d) zabezpečiť dostatočný počet zberových kontajnerov pre zber odpadového skla tak, aby kontajnery boli rovnomerne a podľa potreby rozmiestnené na celom území obce. Taktiež zabezpečí pravidelný odvoz vyseparovanej suroviny do zberne.
- e) zabezpečiť 2x ročne zber nebezpečných zložiek KO (vyradené elektrické a elektronické zariadenia z domácností, opotrebované olovené batérie, odpadové oleje, staré lieky, príp. iné) tak, aby dátum a miesto zberu týchto odpadov bolo včas oznámené v každej domácnosti obce.
- f) zabezpečiť 2x ročne zber veľkoobjemového odpadu (vyradený nábytok, pneumatiky, a pod.) tak, aby dátum a miesto zberu týchto odpadov bolo včas oznámené v každej domácnosti obce.
- g) zabezpečiť vhodnou formou, aby biologicky rozložiteľné odpady z domácností obyvatelia kompostovali na vlastnom pozemku (domáce kompostoviská, hnojiská od hospodárskych zvierat).
- h) pre bioodpad z verejných priestranstiev (tráva, konáre stromov) vytvorí obec vlastné kompostovisko, alebo zmluvne dohodne kompostovanie s podnikateľským subjektom prípadne aj mimo k.ú. Čičmany

3. V oblasti ochrany pred hlukom a vibráciami

- a) *Dodržať dovolené hodnoty hluku vo vonkajších priestoroch a stavbách, ktoré upravuje Nariadenie vlády SR č.40 zo 16. januára 2002 o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami*

Článok 10

Vymedzenie zastavaného územia obce

1. Výsledné zastavané územie

- a) *Navrhované zastavané územie je rozšírené o obalové krivky riešených lokalít Za kostolnými lánmi, Pánsky lán a lokalita pri ihrisku.*
- b) *Grafické vymedzenie zastavaného územia je súčasťou výkresovej časti (viď schéma záväzných častí územia)*

Článok 11

Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

1. Vymedzenie hranice PRĽA

V severnej časti lokality začína severným okrajom parcely číslo (p. č.) 342/3, pokračuje západne severnou hranicou parcel 2185/9 a 2185/11, hranicou medzi parcelami 5715/1 5715/2 (miestna komunikácia), križuje vodný tok rieky Rajčanky p. č. 5768/1, pokračuje severne po východnej hranici parcely 5567/12, v jej vrchole sa lomí juhozápadným smerom a pokračuje po východnej hranici komunikácie cestného obchvatu obce p. č. 5766/1, lomí sa po západnom okraji parcely 2191 a pokračuje južne po západnom okraji parcely 2192, prechádza hranicou parcel 5737/2 a 5737/3 (komunikácia), pokračuje po hranici 2246, v jej severozápadnom vrchole v styku s parcelou 2251 sa lomí južne a pokračuje po východnej hranici parcely 2251, prechádza hranicou parcel 5738/2 a 5738/3 (komunikácia), pokračuje severnou hranicou parcely 2377/10, lomí sa a pokračuje po jej východnej hranici a napája sa juhovýchodne na severnú stranu komunikácie p. č.59. V južnom rohu parcely č. 45 sa lomí a pokračuje po jej okraji na sever, na konci parcely sa odkláňa východne a križuje komunikáciu 74/10, vodný tok p. č. 5776/1 a pokračuje po severnej hranici komunikácie p. č. 5725/2 okolo cintorína, stáča sa severne popri jeho východnej hranici (p. č. 237/4), vo vrchole parcely sa lomí, pokračuje východne po jeho severnej hranici. Tu sa napája na východné hranice parcel 949/3, 949/8, 944, 821/2, 821/1, lomí sa po južnej hranici 812 a pokračuje severne po jej východnej hranici, križuje komunikáciu 5723/2 a pokračuje po východnej hranici parcely č. 656, v jej vrchole sa lomí a pokračuje východne po severnej hranici parcely 657 a napája sa na východnú hranicu parcely 651/1, križuje komunikáciu 5721/1, napája sa na východné hranice parcel 649/2, 647, 646/2, lomí sa západne po severných hraniciach parcel 646/2 a 646/1, prechádza po západnej hranici komunikácie p. č. 5720/1 a pokračuje po západných hraniciach parcel č. 388/4, 388/3, 388/2, 388/1, po západnej hranici komunikácie 5724/1, 387/1, 370, cez komunikáciu p. č. 341/1 a pokračuje severne po západnej hranici parcely 350/2. Hranica rezervácie sa uzatvára vo vrchole severnej hranice p. č. 342/3 a západnej hranice parcely 350/2.

2. Pásma ochrany PRĽA

Obvod ochranného pásma pamiatkovej rezervácie začína na severe vo vrchole parcely 5715/2 a pokračuje západne po jej severnej hranici, križuje vodný tok Rajčanka parcelné číslo 5768/2 a cestnú komunikáciu 5766/1, lomí sa južne a pokračuje po jej západnej hranici, napája sa na severozápadné hranice parcel 2189/1, 2194/2, 2195/1, 2196/1, 2197/1, 2198/1, lomí sa južne po západnej hranici parcely 2189/1, križuje komunikáciu p. č. 5766/1 a napája sa na severný vrchol parcely 2198/2. Lomí sa južne a pokračuje po východnej hranici komunikácie

5766/1. Napája sa na severný vrchol parcely 2377/57 a pokračuje juhovýchodným smerom po severných hraniciach parciel 2377/57, 2377/58, 2377/59, 2377/34, 2377/35, 2377/36, 2377/37, 2377/38, 2377/39, 2377/40, 2377/41, pokračuje po obvode parcely č. 2377/41 juhozápadným smerom, kde sa napája na severnú hranicu parcely 2377/47, lomí sa a pokračuje po jej západnej hranici, kde sa lomí na západ po severnej hranici parcely 2377/63. Pokračuje južne po jej západnej hranici, prechádza po hranici parciel 2377/65 a 2377/76, po západnej hranici parcely 2377/64, po hranici parciel 5773/1 a 5773/2, po západnej hranici parcely 3309 a po hranici parciel 5740/1 a 5740/2. Lomí sa východne a pokračuje po južnej hranici parcely 5740/1 až k severovýchodnému rohu parcely 3260/1, kde sa lomí južne a pokračuje východnou hranicou parciel 3260/1, 3260/7, 3260/8, 3260/9, 3260/10, 3260/11 a 3260/12. Lomí sa severovýchodne a pokračuje severnou hranicou parcely 3752, prechádza západnou hranicou parcely 3340/14 a stáča sa severovýchodne pozdĺž hranice parcely 3340/8, pokračuje južne po jej východnej hranici, po východnej hranici parcely 3350, križuje tok č. 5775/2 a pokračuje po hranici parcely 3342/4 až po juhozápadný vrchol parcely 3342/8, kde sa lomí východne. Pokračuje východne južnými hranicami parcely 3342/9, toku 5776/1, parciel 3342/6, 3342/1. V juhovýchodnom rohu parcely 3342/1 sa lomí severozápadne a pokračuje pozdĺž hranice parcely 4077/8 až k juhovýchodnému vrcholu parcely č. 1524, kde sa lomí severovýchodne a pokračuje po hranici parciel 1524 a 1525. Pokračuje severne hranicou parciel 5732/1 a 5732/6, po západnej hranici parcely 1515, v jej vrchole sa lomí západne a prechádza južnou hranicou parcely 5730/2. V jej južnom vrchole sa stáča severovýchodne a pokračuje po západnej hranici parciel 5733, 1309, 1308, 1307, 1306, 1305, 1304, 1303. V severnom vrchole parcely 1303 sa lomí východne, pokračuje jej severnou hranicou, križuje komunikáciu 5731, pokračuje severnou hranicou parcely 1334, v jej severovýchodnom vrchole sa lomí severne a pokračuje po východných hraniciach parciel 1333, 1331/2, komunikácie 5727/1, parcely 1294. V jej severovýchodnom vrchole sa lomí východne a pokračuje po západnom obvode parcely 1285 a 5726/2. V jej severnom vrchole sa lomí východne, pokračuje jej severnou hranicou a napája sa na severnú hranicu parcely 1183. V jej severovýchodnom vrchole sa lomí severne a pokračuje po východnej hranici parcely 967 a po východnej hranici komunikácie 5725/2, lomí sa východne po južnej hranici parcely 813, pokračuje po jej východnej hranici, napája sa na východnú hranicu komunikácie 5723/2. V jej vrchole sa lomí na západ, pokračuje po jej severnej hranici až po juhozápadný vrchol parcely 669. Tu sa lomí severne a pokračuje po západnej hranici parcely 669, križuje komunikáciu 5721/2 a napája sa na západnú hranicu parcely 616, opäť križuje komunikáciu 5720/2, pokračuje západnou hranicou parcely 402. V jej severozápadnom vrchole križuje komunikáciu 5724/4 a pokračuje po západnej hranici parcely 350/12, pokračuje severne po východnej hranici parcely 350/35 a ďalej po východnej hranici parcely 350/34, križuje cestnú komunikáciu 5717 a pokračuje po východnej hranici parcely 2185/8, v jej severovýchodnom vrchole sa lomí západne a pokračuje k severovýchodnému vrcholu parcely 5715/2, kde sa hranica ochranného pásma uzatvára.

3. Legislatívna ochrana prírody a krajiny

- a) V zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, na celom území Slovenska platí I. stupeň ochrany podľa §7.
- b) Na celé katastrálne územie Čičmian sa vzťahuje osobitná ochrana prírody a krajiny v kategórii CHKO Strážovské vrchy – 2. stupeň ochrany
- c) NPR /180 - Strážov - 5° ochrany (predmetom ochrany je anorganická príroda, ekosystém, druhová ochrana rastlín, druhová ochrana živočíchov)

4. Pásma ochrany vodohospodárskych zariadení

- a) Verejné vodovody a verejné kanalizácie, §19 zákona č.442/2002 Z.z.
- b) Pásma ochrany sú v zmysle zákona č.442/2002 Z.z. vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného a kanalizačného potrubia na obidve strany :
  - Vodovod DN do 500: 1,5 m od obrysu na obidve strany podľa zákona 442/2002 Z.z.
  - Kanalizácia DN do 500: 1,5 m od obrysu na obidve strany podľa zákona 442/2002 Z.z.
- c) Vodárenské zdroje - vyhl. MŽP SR 29/2005 Z.z.

- d) Chránená vodohospodárska oblasť - Zákon o vodách 364/2004 Z.z.
- e) V intraviláne aj mimo intravilán je potrebné pri výstavbe inžinierskych sietí rešpektovať ustanovenia STN 73 6005 o priestorovej úprave vedení technického vybavenia.
- f) Oprávnenia pri správe vodných tokov, §49 zákona č.364/2004 Z.z. Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca toku využívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie sú drobných tokoch v katastrálnom území obce Čičmany pozemky do 5m od brehovej čiary.

5. Ochranné pásma komunikácií a dopravných zariadení

- a) Podľa vyhlášky FMV číslo 35/1984 Zb. §15 pre úsek komunikácie mimo zastavané územia platí ochranné pásmo pre cestu III. triedy 18 m od osi cesty na obe strany.
- b) ochranné pásmo vlekov určené vzdialenosťou 2,5 m na každú stranu od osi lyžiarskeho vleku.
- c) ochranné pásmo lanových dráh je v zmysle zákona č. 164/1996 Z.z. o dráhach vymedzené zvislými plochami 10 m od nosného lana. Obvod dráhy je vymedzený zvislými plochami vedenými 3 m od dopravného lana. Do obvodu dráhy nesmú zasahovať žiadne prekážky, ktoré by ohrozovali bezpečnosť dopravy.

6. Ochranné pásma elektrických vedení

- a) V zmysle zákona č. 656/2004 je potrebné rešpektovať ochranné pásma elektrických vedení od krajných vodičov na každú stranu, resp. od zariadení :
  - § 36, odsek (2) pre vodiče od 1 kV do 35 kV vrátane
    - pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m
    - pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m
    - pre zavesené káblové vedenie 1 m
    - pre 110 kV vedenie 15 m
    - pre 220 kV vedenie 20 m
    - pre 400 kV vedenie 25 m
  - § 36, odsek (9) pre elektrické stanice vonkajšieho prevedenia
    - pre 110 kV stanicu 30 m od oplotenia pozemku
    - pre trafostanicu 22/0,4 kV 10 m od konštrukcie
  - § 36, odsek (4) – v ochrannom pásme a pod vedením je zakázané
    - zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky
    - pestovať porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti do 2 m od krajného vodiča
    - uskladňovať ľahko výbušné a horľavé látky
    - vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb, majetku, elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy

7. Ochranné pásma telekomunikačných vedení

- a) V intraviláne aj mimo intravilán je potrebné pri výstavbe inžinierskych sietí rešpektovať ustanovenia STN 73 6005 o priestorovej úprave vedení technického vybavenia.

8. Ochranné pásma plynárenských zariadení

- a) Zásobníky P-B si vyžadujú ochranné pásmo 8 m

9. Ochranné pásma lesa

- a) 50 metrov od hranice lesa

Článok 12

Plochy pre verejnoprospešné stavby, pre vykonávanie a scel'ovanie pozemkov, pre asanáciu a pre chránené časti krajiny

1. Plochy pre verejnoprospešné stavby

- a) Plochy a pozemky pokiaľ nie sú majetkom obce, alebo štátu, je potrebné pre verejnoprospešné stavby vykúpiť od majiteľov pozemkov, alebo inak vysporiadať.
- b) Komunikácie v obci na parcelách č. 59, 60, 67, 175/11, 183, 193/1, 194, 195, 232, 196/3, 264/3, 276, 314, 328/5, 341, 337/1, 328/4, 943, 1295, 2377/18, 2377/22, 2399/23, 3342/16, 3342/14, 3442/9, 5740, 5725/2, 5715, 5771, 5717, 5727/1, 5739/2, 5822/1, 5717 a ďalších.
- c) Ďalšie parcely pre VPS budú vymedzené podľa aktuálneho parcelného stavu katastra nehnuteľností v čase realizácie VPS

2. Plochy pre vykonávanie delenia a scel'ovanie pozemkov, pre asanáciu a pre chránené časti krajiny.

- a) Plochy genofondových lokalít

ZA 100	Strážov (NPR)	vid' výkresová časť
ZA 101	Hanušová	vid' výkresová časť
ZA 102	Vlhké lúky nad Čičmanmi	vid' výkresová časť
ZA 103	Javorina	vid' výkresová časť

- b) Maloplošné chránené územia NPR Strážov - vid' výkresová časť
- c) Navrhované územia európskeho významu (SKUEV 0256) - vid' výkresová časť
- d) Navrhované chránené vtáčie územia ID 28Strážovské vrchy - vid' výkresová časť
- e) Chránené stromy – lipy pri kostole
- f) Barokový kaštieľ s príslušným pozemkom – miestna pamätihodnosť.
- g) Budova základnej školy a hasičská zbrojnica - miestna pamätihodnosť (§14 ods. 4 zákona č. 49/2002 Z.z.)

Článok 13

Určenie časti obce pre ktoré je potrebné obstarat' územný plán zóny

1. Pre žiadne časti územia obce Čičmany nie je potrebné spracovať ÚPN – Z. Pre územie pod vlekmi – lokalita Za Kostolnými lánmi je potrebné spracovať urbanistiko-architektonickú štúdiu zameranú na architektonicko-urbanistické dotvorenie územia.

ČASŤ TRETIA

Verejnoprospešné stavby

Článok 14

Zoznam verejnoprospešných stavieb

1. *cykloturistická magistrála (príslušné úseky, prevzaté z aktualizovaného ÚPN-VÚC Žilinského kraja)*
2. *modernizácia Obecného domu*
3. *modernizácia hasičskej zbrojnice*
4. *komplexná prestavba verejných priestranstiev:*
  - *pešia zóna a oddychová zóna*
  - *autobusové čakárne a ich okolie, vrátane zastavovacích pruhov*
  - *turistické a miestne odpočívadlá*
  - *nástupný priestor lyžiarskeho strediska*
5. *nové miestne komunikácie a chodníky a rekonštrukcia jestvujúcich miestnych komunikácií a chodníkov*
6. *plochy statickej dopravy a rekonštrukcia existujúcich plôch statickej dopravy*
7. *rekonštrukcia verejného osvetlenia a MR a stavby nového verejného osvetlenia, MR a súvisiacich stavieb vrátane modernizácii technológií*
8. *sociálne byty resp. prístrešia*
9. *prístavba a modernizácia Základnej školy na iné využitie*
10. *celoobecný vodovod, vodojem, vodné zdroje, obecná kanalizácia, ČOV a súvisiace stavby*
11. *dostavba a rekonštrukcia športového areálu*
12. *lokálne športoviská*
13. *amfiteáter*
14. *lyžiarske trasy, lyžiarske zjazdové trate, plochy lyžiarskeho strediska, súvisiace zariadenia rekreácie a technickej infraštruktúry*
15. *rekonštrukcia mostov, brehov vodných tokov, vodných tokov*
16. *protipovodňové úpravy*
17. *dažďová kanalizácia*
18. *parkové a sadové úpravy vo vytipovaných lokalitách*
19. *retenčná nádrž nad zastavaným územím (zasnežovanie, rybník)*
20. *stavby nových trás NN vedení a trafostaníc a rekonštrukcia (kabelizácia) jestvujúcich vedení a trafostaníc*
21. *modernizácia telekomunikačných sietí a s tým súvisiace investičné akcie*
22. *budovanie podzemných zásobníkových nádrží na skvapalnený plyn propán-bután*
23. *stavby na sledovanie stavu životného prostredia*
24. *obecné kompostovisko*
25. *dvor obecných technických služieb, zberné miesto separovaného odpadu*
26. *verejné WC*

Článok 15

Schéma záväzných častí a verejnoprospešných stavieb

Vid' nasledujúca strana.

C) DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

D) DOKLADOVÁ ČASŤ